

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
25. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 29.6.2004.godine, s početkom rada u 11,15 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
GORAN MILOJEVIĆ

Gospodo, poštovani delegati, poštovani gosti, predstavnici sredstava javnog informisanja lijepo vas pozdravljam i otvaram 25. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na samom početku, izvinjavam se zbog kašnjenja današnjeg na ovoj sjednici i evo obećavam da ćemo u narednom periodu biti tačniji.

Na sjednici je prisutno svih 15 delegata. Naravno 5 iz reda Bošnjačkog naroda, 5 iz reda Hrvatskog i 5 reda Srpskog naroda.

Za 25. sjednicu predlažem sljedeći dopunjeni

D N E V N I R E D

1. Odgovor na delegatska pitanja i delegatska pitanja,
2. Zapisnik 24. sjednice Doma naroda,
3. Imenovanje članova Komisije za koncesije Bosne i Hercegovine,
4. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine,
5. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini,
6. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda,
7. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o privremenom odgađanju od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret Budžeta institucija Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda,
8. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda
9. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda,
10. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama zakona o Sudu Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda,
11. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, po članu 100. Poslovnika Doma naroda,

12. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga Okvirnog zakona o registraciji poslovnih subjekata u Bosni i Hercegovni po članu 99. Poslovnika Doma naroda,
13. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o javnim nabavkama u BiH po članu 99. Poslovnika Doma naroda,
14. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama Bosne i Hercegovine po članu 99. Poslovnika Doma naroda,
15. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o Agenciji za unapređenje inostranih investicija u Bosni i Hercegovine, po članu 99. Poslovnika Doma naroda,
16. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o Javnom radio televizijskom sistemu Bosne i Hercegovine po članu 99. Poslovnika Doma naroda,
17. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o Javnom radio televizijskom servisu Bosne i Hercegovine po članu 99. Poslovnika Doma naroda,
18. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o flaširanim pitkim vodama Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda,
19. Zahtjev za razmatranje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda – predlagač Predstavnički dom,
20. Zahtjev za razmatranje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi i zaštiti naziva Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda – predlagač Predstavnički dom,
21. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, predlagač Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, – prvo čitanje
22. Prijedlog zakona o postupku medijacije – prvo čitanje,
23. Prijedlog zakona o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo/metrologiju – prvo čitanje,
24. Prijedlog zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine – prvo čitanje,
25. Prijedlog zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo – prvo čitanje,
26. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Sjedinjenih Američkih država o zaštiti i očuvanju određene kulturne svojine,
27. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Francuske o recipročnom unapređenju i zaštiti investicija,
28. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Albanije o ukidanju viza za nosioce diplo matskih i službenih pasoša,
29. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Rumunije,
30. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o zaštiti osoba s obzirom na automatsku obradu ličnih podataka i izmjene i dopune Konvencije o zaštiti pojedinaca s obzirom na automatsku obradu ličnih podataka,
31. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu pojedinaca s obzirom na automatsku obradu ličnih podataka u vezi sa nadzornim organima i prekograničnim protokom podataka,
32. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma koji se odnosi na pripremu i obavljanje usluga vazdušnog saobraćaja i korištenja uređaja od strane Eurokontrola u kontrolnom centru za kontrolu vazdušnog saobraćaja Centralne Evrope u gornjem vazdušnom saobraćaju,
33. Izvještaj o rezultatima rada Istražne komisije Doma naroda formirane radi utvrđivanja okolnosti hapšenja gosp. Ante Jelavića, gosp. Miroslava Prce i gosp. Miroslava Rupčića,
34. Informacija o stanju spoljne zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2003. godine i
35. Izbalansiranost kadrova u institucijama Bosne i Hercegovine.

Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda. Javlja li se neko za riječ? Ima li prijedloga za izmjene i dopune? Nema.

Konstatujem dakle da je usvojen predloženi dnevni red po članu 46. Poslovnika o radu Doma naroda.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda, to su

Ad.1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja

Odgovor na delegatsko pitanje dobili su kolega Osman Brka 2 odgovora, kolega Hasan Čengiđ, kolega Tomisla Limov, Anto Spajić, Velimir Jukić i Ilija Filipović.

Da li su delegati zadovoljni odgovorima?

Da li ste se prijavili? Vidim kolega Tomislav Limov, a vi ste se prvi javili, ali nije tehnika ovdje.

Dajem riječ gospodinu Čengiđu.

HASAN ČENGIĐ

Dakle ja sam dobio odgovor i odgovor u suštini otprilike odgovor na jedno od mojih pitanja glasi da u ovom času Vijeće ministara nema podataka da je zatražilo od nadležnih entitetskih organa podatke. Meni je drago da sam dobio takav odgovor, ali mislim da malo predugo traje ovo prikupljanje podataka. Ja bih volio samo da se taj proces ubrza i da se dobije što prije odgovor. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Čengiđu. Riječ ima gospodin Tomislav Limov.

TOMISLAV LIMOV

E sada mogu uvažena gospodo predsjedatelji i kolege izaslanici, cijenjeni predstavnici Vijeća ministara i drugih institucija Bosne i Hercegovine, poštovane dame i gospodo, predstavnici međunarodne zajednici i predstavnici informiranja.

Sve vas skupa lijepo pozdravljam i odmah želim reći da sam, iako sa zakašnjenjem dobio odgovor Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na moje izaslaničko pitanje koje se odnosilo na sudbinu 46 djece šticećenika dječijeg doma Ljubica Ivezić iz Sarajeva. Nadam se da su i ostale kolege dobili taj odgovor, zbog toga što je Vijeće ministara nije ispoštovalo Poslovnikom Doma naroda precizirani rok, mi smo na našoj prošloj sjednici vodili raspravu o ovoj temi i utvrdili konkretne zaključke koji daju šansu raznim institucijama naše države da nakon svega, barem sada dokažu svoj, rekao bih kredibilitet. Ako se realiziraju naši zaključci, mi ćemo kao Parlament moći reći da smo makar i sa zakašnjenjem izvršili svoju zadaću.

Moram kazati da je odgovor koji sam dobio ipak nepotpun, dijelom neistinit i iz njega je jasno da mnogi dužnosnici od razine grada Sarajeva do razine države Bosne i Hercegovine nisu bili na visini zadatka. Zanima me gospodo, članovi Kolegija hoće li naše zaključke, pored ostalih institucija dobiti i tužiteljstvo Bosne i Hercegovine? Nažalost od naše prošle sjednice do danas neka djeca su postala punoljetna. Ja i danas želim reći da ostajem kod svoje ocjene da se o ovome slučaju radilo o svojevrsnoj trgovini djecom, da nam je italijanska vlast otela djecu kao ratni plijen, da je zbog toga odgovorna i naša vlast i da je sve od samog počelnulo naopako.

Ako Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine zanima, rado ćemo staviti na raspolaganje uz ostalo i presjek jednoga dokumenta iz kojega se crno bijelu vidi da je već 22. srpnja 2002. godine, dakle svega 5

dana nakon što su djeca krenula iz opkoljenog Sarajeva podnesen zahtjev za usvajanje najmanje jednog djeteta kako stoji u tom zahtjevu starosti od 1 do 3 godine. Pročitajte molim vas, uvažene kolege odgovor Vijeća ministara i obratite pozornost na zadnju rečenicu u kojoj se kaže da djeca citiram, putuju u Bosnu i Hercegovinu u potrazi za svojim identitom kojega nažalost teško uspijevaju pronaći. Kraj citata. Učinimo ono što možemo da taj bosansko hercegovački identitet ipak kad tad supiju pronaći. Bolje ikada nego nikada.

Što se tiče samog odgovora Vijeća ministara, moja je poruka da ono radi ono što je u njegovoj ovlasti kako bi se realizirali zaključci Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Upravo to će biti važan kriterij prosudbe kao i njegove uspješnosti koju ćemo dati mi izaslanici, naša javnost i sami građani Bosne i Hercegovine. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima gospodin Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa gospodine predsjedavajući, ja sam dobio odgovor na svoje pitanje i stim odgovorom nisam uopće zadovoljan. Dakle, ovaj odgovor koji sam zatražio u odnosu na curenje informacija iz Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je više lekcija novinarima, jer po ovom odgovoru novinari su krivi zato što je iscurila informacija iz Parlamenta. A ja u biti i mislim i suprotno da su novinari izuzetno stručno i profesionalno odradili svoj dio posla tražeći i došli do informacije do koje drugi nisu mogli doći.

Dakle nismo dobili odgovor kako, zašto i preko koga je i službi, tajništva procurila informacija o 34. danas 33. točki dnevnog reda radne verzije Istražnog povjerenstva o okolnostima uhićenja gospodina Jelavića, Prce i Rupčića.

U točki 1. novinar je znao da postoji Istražno povjerenstvo, a u točki 2. kaže ne zna novinar koji je pisao o tome tko su članovi Istražnog povjerenstva, pa u točki 3. novinar je, najvjerojatnije pratio radi 4-te zajedničke sjednice oba doma i koristio je izlaganja izaslanika, odnosno zastupnika, dakle implicira da su zastupnici bili ti koji su evo plasirali informaciju. Točka 4. govori o neupučenosti, točka 4. odgovora o neupučenosti novinara koji ne zna tko je gospodin Šiljegović i zastupnike kojega doma u Parlamentarnoj skupštini i u točki 5. je novinar toliko neupučen da ne zna da postoje dva istražna povjerenstva i u jednom i u drugom domu.

Dakle, zaključak u odgovoru da je Kolegij tajništva mišljenja ta iz tajništva Parlamentarne skupštine nitko nitko dostavio informaciju novinarima. Dakle ja ostajem zatečen i nezadovoljan ovakvim odgovorom Kolegija tajništva i zahtjevam od Kolegija ovoga doma da odradi svoj dio posla i da zajedno s Kolegijem drugog doma poradi na ovim ozbiljnim pitanjima, da uđe u suštinu rada tajništva i da zajedno svak iz svoje ovlasti i iz zajedničke ovlasti prema tajniku Tajništva do godišnjih odmora ponude kadrovska rješenja za tajnika Doma naroda, tajnika Zastupničkog doma i tajnika Tajništva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Filipoviću. Sada za repliku nemamo.

HASAN ČENGIC

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, ali znam da nije uobičajeno praviti repliku u ovom dijelu dnevnog reda kada su pitanju pitanja, ali sozbirom da očito nećemo imati po našem dnevnom redu prilike da o ovome govorimo, ja sam se javio iz sljedećeg razloga.

Dakle, zaista sam iznenađen, bolje rečeno zaprepašten ovom vrstom drskog odgovora koji smo dobili od Sekretarijata doma, odnosno Parlamentarne skupštine. Za mene je ovo nedopustivo. Dakle, ovdje se neko je sebi dao za pravo da educira i da pravi elementarnu polupismenu analizu jednog novinarskog članka, umjesto da radi svoj posao i da odgovori kako se dogodilo curenje informacije.

U tom smislu ja ću ponoviti zahtjev gospodina Ilije Filipovića. Ja, mi smo još ranije na našoj komisije, Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku tražili, možda ima već pola godine i više u prošloj godini tražili da se konačno riješi pitanje sekretara i Tajništva ovoga doma, Sekretarijata čitavo. Međutim, dakle to svakako, Kolegij, naš kolegij je trebao učiniti to što prije. Ali ja ovdje posebno insistiram da vi kao Kolegij budete uporni, uporni da se do kraja dovede istraga oko ovoga pitanja na koji način, ne prvi, nego najmanje drugi ili treći put u našem mandatu cure informacije. Ja nisam za policijsku državu, ali jesam za profesionalizam.

Mi smo obavezni da radimo profesionalno i obavezni smo da radimo pod onim što se zove tajna. Ako postoje stvari koje su obavezne da budu tajna dok su tajna i da budu profesionalno dok radimo profesionalno, onda se to ne odnosi samo na nas, nego i zaposlene u Sekretarijatu. Ja vas molim da ovo shvatimo najozbiljnije. U protivnom mi smo došli u situaciju da zaposleni u Sekretarijatu drže lekciju Domu i da zaposleni u Sekretarijatu se izigravaju sa zastupnicima Doma. To je zaista nedopustivo. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Čengiću. Riječ ima gospodin Osman Brka.

OSMAN BRKA

Ja se zahvaljujem i sve vas pozdravljam i dobio sam odgovor na jedno moje pitanje, iako mi je Jadranko maloprije rekao da sam dobio odgovor na dva. Do mojih ruku je do sada došlo samo pitanje o ilustraciji i veoma mi je žao što sam dobio ovakav odgovor od gospodina Ivana Čosića, generalnog sekretara jel Vijeća ministara generalnog sekretarijata gdje kaže da oni nisu uopšte planirali nešto raditi na Zakonu o ilustraciji. Koliko ja znam, a vjerovatno i vi znate, a i javnost u Bosni zna da je klima i evo mogu slobodno kazati i u ovom domu, a i u javnosti da se taj zakon radi. Nešto ćemo vjerovatno poslije toga poduzeti, ali ja zaista smatram da je ovakav odgovor neadekvatan i da nije trebao da dođe da se to uopšte ne misli raditi. To je njihov posao i oni bi to morali uraditi. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Brki. Riječ ima gospodin Anto Spajić.

ANTO SPAJIC

Gospodine predsjedatelju, štovane dame i gospodo ja vas sve nazočne pozdravljam. Ja sam na 20. sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine postavio izaslaničko pitanje i nakon čini mi se dvije sjednice dobio sam odgovor na kojem nisam bio zadovoljan.

Danas sam, imam taj isti odgovor u istom tekstu. Prema tome normalno je da nisam zadovoljan sa ovim odgovorom. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spajiću. Očigledno da dosta stvari treba urediti dodatno. Ne vidim da ima još prijavljenih. Izvinjavam se. Gospodin Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, zastupnici, članovi Vijeća ministara, međunarodnih organizacija, gosti sve vas pozdravljam.

Ja sam prije otprilike pet mjeseci postavio jedno pitanje, ustvari set pitanja vezanih za Regulatornu agenciju za komunikacije ili oni stari naziv CRA i jedno u setu tih pitanja bilo je i pitanje - nacionalna zastupljenost, odnosno sastav, struktura zaposlenih u Regulatornoj agenciji i u prvom mom odgovoru na taj set pitanja koji sam dobio otprilike prije 2 mjeseca rečeno je, odgovor na ostala pitanja bio je nepotpun, necjelovit, a odgovor na ovo pitanje je glasio da ne žele odgovoriti, jer oni ne rade kako su rekli intervju i ne pitaju zaposlenike o svom nacionalnom izjašnjanju.

Međutim, ja sam odgovor ponovio, cjeneći da je ovo bitno i da je ovo isto tako jedna od obveza koji pišu u našem ustavu da se u svim institucijama u Bosni i Hercegovini obavezno mora voditi računa o nacionalnom balansu, naročito na rukovodnom, rukovodnim pozicijama, a imajući na umu vrlo velike ovlasti, a i važnost Regulatorne agencije za komunikacije. I dobio sam ovaj odgovor. Odgovor neću posebno ni komentirati, ali sam više htio komentirati znači ovu činjenicu i ovaj način da trebamo ponekada ono što je najnormalnije da tražimo i pitamo i da znademo da znademo mi i da znade naša javnost da znademo i da možemo da svojim pitanjima i sugestijama i prijedlozima popraviti određene loše stvari, loša rješenja itd. ako ih ima. To je cilj i osnovni cilj moj i moja namjera. Dakle trebamo ih nekoliko puta pitati da bi došli do tih informacija. Mislim da to nije dobra praksa i da je dobra praksa da oni svi koji budu upitani odgovore korektno, cjelovito, naravno istinito na sva postavljena pitanja.

Evo toliko u komentaru i ne bih želio da više budem u prilici nekoliko puta ponavljati ista pitanja. Smatram da svi oni kojima su pitanja upućena su obvezni odgovoriti na postavljena pitanja. Zahvaljujem.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Jukiću. Riječ ima gospodin Tomislav Limov.

TOMISLAV LIMOV

Uvažena gospodo, predsjedatelji, kolege izaslanici, uvaženi ministri, pošto ste vi stigli naknadno, govorim već drugi put, ja sam se opredjelio danas postaviti jedno izaslaničko pitanje jer kroz dva dana vršiće se punih 17 mjeseci našeg rada u ovom aktuelnom sazivu Doma naroda.

Ovo je naša 25. sjednica. Donjeli smo niz zakona, prihvatili više informacija i izvješća, usvojili mnoštvo odluka, nekoliko rezolucija i puno zaključaka. Sigurno je da smo u donošenju reformskih projekata mogli uraditi i više, ali to i nije uvijek ovisilo samo o nama. Reforma ne znači mnogo, ako ona ostane samo na svome paprinatome dijelu i treba reći da dokle god naši građani ne osjete u svom svakodnevnom životu boljitak mi ćemo biti u iskušenju objašnjavati našim ljudima, našem puku da je njemu dobro, ali samo on to ne vidi.

Zašto ovo govorim? Prije svega zato što je kod nas glavnina problema u tome što se naši zakoni i naše odluke i naši zaključci ne provode u praksi onako i onoliko brzo koliko je to potrebno ako želimo izbjeći ocjene o našoj učinkovitosti u stilu veliki promet mala zarada ili tresla se brda rodio se miš. Evo cijenjena gospodo, ja ću kao tekst ovoga o čemu govorim sada postaviti našem kolegiju, Vijeću ministara i Predsjedništvu Bosne i Hercegovine jedno pitanje iz čijega odgovora će biti jasno kako se provode naši sopstveni zaključci.

Pitanje glasi – Zašto do danas nije realiziran zaključak Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine utvrđen na 12. sjednici održanoj 30. rujna 2003. godine, a kojim se od Vijeća ministara i Predsjedništva Bosne i Hercegovine traži da u prvom kvartalu 2004. godine u tekst dokumenta Sigurnosna politika Bosne i Hercegovine ugrade reformska rješenja iz područja sigurnosne politike i tako dopunjen dokument dostave Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na usvajanje?

Sutra ističe drugi kvartal. Danas smo trebali biti primljeni u Partnerstvo za mir. U ostvarivanju ovoga zaključka imaju svoju ulogu kako naš kolegij, Predsjedništvo i Vijeće ministara i ja očekujem odgovor od svih njih u smislu da kažu šta je tko od njih uradio i ako nešto nije šta i zašto nije? Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Limovu i on je već prešao na ovaj drugi dio ove tačke dnevnog reda, to su nova delegatska pitanja.

Na redu je gospodin Halid Genjac, jel trenutno izašao, dr. Vinko Radovanović, pa gospodin Mustafa Pamuk.

VINKO RADOVANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, moja pitanja donekle se odnose na realizaciju zaključaka Doma naroda i zajedničkog zaključka Predstavničkog doma i Doma naroda.

Naime, na 4. Zajedničkoj sjednici Predstavničkog doma i Doma naroda održanoj negdje u januaru mjesecu ove godine usvojen je zaključak – ustanoviti, dati podršku i sarađivati sa Komisijom za ispitivanje istine o stradanjima Srba, Hrvata, Bošnjaka i Jevreja i ostalih u Sarajevu u periodu '92.-'95. godina.

S obzirom da je prošlo skoro pola godine od donošenja tog zaključka mene interesuje u kojoj fazi je realizacija ovog zaključka i pitanje je naslovljeno na Savjet ministara Bosne i Hercegovine.

Drugo pitanje Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine – na proloj sjednici Doma naroda Klub delegata iz reda srpskog naroda je dao uslovnu saglasnost za imenovanje generala Sakiba Poriča.

Imamo saznanja da je podnesena prijava inspektoratu SFOR-a na ovog generala i nas interesuje – da li Ministarstvo odbrane ima nekih informacija šta se učinilo po toj prijavi?

Sobzirom da nema nikoga iz Ministarstva odbrane, onda vjerovatno će odgovor biti u pismenoj formi. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Radovanoviću. Gospodin Mustafa Pamuk.

MUSTAFA PAMUK

Ja želim takođe pozdraviti, drago mi je da smo svi na okupu. Ja poslije ovih diskusija koje sam čuo od naših kolega imam, osjećam jednu obavezu da ovo kažem ovo što ću kazati jel.

Prije, prošle sedmice sam bio na jednom sastanku na kome je Vijeće ministara raspravljalo o realizaciji projekata za ovaj program stabilizacija i pridruživanja. Zamjenjivao sam tu našeg kolegu Gorana koji je bio odsutan i ja moram priznati i tu su kolege koji su bili prisutni iz Vlade, ja sam na Vijeću ministara jasno stavio do znanja svim prisutnim da je Dom naroda, odnosno poslanici ovog doma nezadovoljni sa saradnjom sa Parlamentom Vlade i ovog doma, odnosno Vijeća ministara i Parlamenta. Skrenuo sam pažnju na to da zakoni koje usvajamo i su usvojeni onog momenta kada ih usvoji Parlament, a ne onog momenta kada ih usvoji Vijeće ministara.

Izrazio sam svoje žaljenje zbog činjenice da vrlo rijetko, a ministri, odnosno iz Vijeća ministara su prisutni na sjednicama naših komisija, jer naš dom u principu radi komisijama i vrlo ozbiljno raspravlja na komisijama sve projekte koje predlaže Vlada i treće kazao sam da vrlo rijetko, čast izuzetcima to evo i spomenuo sam gospodina Dodika koji je vrlo često na ovim našim sjednicama i zamjenika ministra finansija, vrlo rijetko su drugi ministri na našim sjednicama i vrlo rijetko imamo priliku da kroz zakonske projekte koje predlažu čujemo i njihova mišljenja, odnosno čujemo kompetentna mišljenja kroz tih rasprava.

Kolegij iz Vijeća ministara, ja imam osjećaj da su ozbiljno prihvatile tu primjedbu i ima jedno obećanje da će se te stvari mijenjati. Međutim, ja mislim da to ozbiljno trebamo propratiti da Vijeće ministara i Parlament moraju da rade sinhroniziranije i evo vjerujem da će u narednom periodu to biti mnogo bolje. Ja sam imao obavezu da evo na nekakav način kao neki svoj izvještaj kažem ono šta se dešavalo na svim relacijama. Vidim da su poslanici nezadovoljni odgovorima na svoja poslanička pitanja, nezadovoljni i ovim o čemu sam govorio, prema tome opet ja smatram da je ovo jedna nova poruka Vijeću ministara da ozbiljnije radi i ozbiljnije shvati komunikacije sa Domom naroda. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Pamuku. Riječ ima gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Poštovani predsjedavajući, ja imam jedno pitanje delegatsko za predsjedavajućeg iz Vijeća ministara koje glasi

- Da li je tačno da u Ministarstvu pravde je zaposlena Popadić Milena i u kom svojstvu je zaposlena?

- Da li se radi o osobi koja je ranije bila tužilac u Srpskom Sarajevu, a nalazi se na spisku mreže pomagača optuženog za ratne zločince Radovana Karadžića?

Molim pismeni odgovor, a ja imam i pismeno pitanje. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Gospodin Šeljegović.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala predsjedavajući. Koristim priliku da vas sve pozdravim.
Delegatsko pitanje upućujem Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine.
Naime izvršen je prijem u Agenciji za po konkursu od 15.4.2004. godine.

- Koliko je primljeno osoba i da li je ispoštovana nacionalna struktura?

A u toku je konkurs za državne službenik, izašao 9.6.2004. godine, pa o okončanju konkursa zahtjevaću isti odgovor kao u prethodnom pitanju broj primljenih i nacionalna zastupljenost. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Šiljegoviću.

Pošto ne vidim da imamo još prijavljenih, zaključujem ovu tačku dnevnog reda i prelazimo na drugu tačku dnevnog reda

Ad.2. Zapisnik sa 24. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH

Da li se neko javlja za riječ po ovoj tački dnevnog reda?

Pošto se niko ne javlja ko je za usvajanje zapisnika sa 24. sjednice?

Moraćemo ponoviti ovo. Nije mene registrovao. Ja sam glasao za, a ostalo je da nisam.

Znači, evo sad možemo glasati.

Ko je za?

Jednoglasno svih 15 delegata. Zapisnik je jednoglasno usvojen.

Treća tačka dnevnog reda

Ad.3. Imenovanje članova Komisije za koncesije Bosne i Hercegovine

Savjet ministara je dostavio prijedlog članova Komisije za koncesije. Predstavnički dom je na svojoj 38. sjednici imenovao članova Komisije za koncesije i to

- Milomir Amović, Đoko Slijepčević, Muhamed Karamehmedović, Hamed Mešanović, Nikola Antunović, Ivo Andrić i Mustafa Ramić.

Dom naroda, takođe u skladu sa članom 8. Zakona o koncesijama treba imenovati članove Komisije za koncesije.

Javlja li se neko za riječ?

Riječ ima gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Ja bih zamolio u ime Kluba Bošnjaka jednu vrlo kratku pauzu od 5 minuta.

GORAN MILOJEVIĆ

Pauza od 5 minuta na zahtjev Kluba Bošnjaka.

/PAUZA/

Imamo ovu treću tačku dnevnog reda i dajem riječ gospodinu Halidu Genjcu.

HALID GENJAC

Poštovani predsjedavajući Klub Bošnjaka smatra imenovanje Komisije za koncesije izuzetno značajnom Komisijom i nakon procedure koja je provedena i nakon odbijanja kandidata koji je prvobitno imenovan od strane Komisije i predložen Domu, iz nama sasvim neutemeljnih razloga mi smo proučavali kandidate koji su naknadno predloženi i imamo ozbiljne primjedbe na stručnost, pozvanost i kompetencije kandidata koji je predložen i zato smo tražili ovu pauzu.

Naravno svoj stav ćemo iznijeti glasanjem. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Ja bih, ja se izvinjavam, zamolio bih kolegu Genjca, vi ste rekli da se to odnosi na jednog od kandidata. Hoćete sada? Zahvaljujem kolegi Genjcu.

Ko se javlja za riječ? Ja mislim da bi, da nema razloga da mi ne glasamo pojedinačno ako treba da ne bismo mi bili kočnica u formiranju ove komisije za koncesije.

Jel se slažete da glasamo pojedinačno o kandidatima? Ima li potrebe da glasamo o ovome pitanju? Čini mi se da se svi slažemo jel.

Dobro, evo glasamo onda pojedinačno o ovim kandidatima.

Dakle gospodin Milomir Amović.

Glasanje može početi. 14 za, 1 uzdržan.

Gospodin Đoko Slijepčević.

Glasanje može početi. Takođe 14 za, 1 uzdržan.

Gospodin Muhamed Karamehmedović.

Glasanje može početi. Imamo 4 za, 3 uzdržana, 8 protiv.

Idemo sljedeći kandidat Hamed Mešanović.

Glasanje počinje. Imamo opet 14 za i 1 uzdržanog.

Gospodin Ivo Andrić.

Glasanje započinje. 14 za, 1 uzdržan.

Gospodin Mustafa Ramić.

Glasanje, možete glasati. Imamo dakle 13 za, 1 protiv, 1 uzdržanog.

I imamo dakle, evo preskočio sam Nikolu Antunovića.

Glasanje može započeti. Oforba je protiv, opozicije nema. 14 za, evo kao što sam i upisao 1 je bio uzdržan.

Dakle, ja mogu konstatovati da su za članove Komisije potvrdio Dom naroda sljedeće kandidate, to su gospodin:

– Milomir Amović, Đoko Slijepčević, Hamed Mešanović, Nikola Antunović, Ivo Andrić, Mustafa Ramić i konstatujem da kandidat Muhamed Karamehmedović nije dobio potreban broj glasova, odnosno 4 glasa je imao za, 3 uzdržana i 8 protiv.

Dakle, osim njega su ovi kandidati su svi izabrani potvrđeni u Komisiji za koncesije Bosne i Hercegovine.

Prelazim na sljedeću tačku dnevnog reda, a to je

Ad.4. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine

Dobili ste izvještaj Zajedničke komisije. Komisija nije postigla sporazum u skladu sa članom 95.2 Poslovnika. Zakon se smatra odbijenim.

Predstavnički dom je primio izvještaj k znanju, te konstatovao da je Prijedlog zakona odbijen.

Ko se javlja za riječ? Evo imamo predsjednika Ustavno-pravne komisije našeg doma gospodin Ilija Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepo gospodine predsjedavajući. Ja neću govoriti u svojstvu predsjedatelja Ustavno-pravne komisije našega doma, nego u svojstvu određene osobe za izvjestitelja na ovom domu u odnosu na to što je uradila Zajedničko povjerenstvo.

Naime, primili smo svi izvješće Zajedničkog povjerenstva oba doma za postizanje sporazuma u identičnom tekstu o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o pravobraniteljstvu. Vidite ovdje da su održane dvije sjednice. Ja moram izvjestiti ovaj dom da članovi povjerenstva, članovi Komisije za usuglašavanje Filipović, gospodin Pamuk i gospodin Radović na drugoj sjednici 21. svibnja kada je usvojeno ovo izvješće nisu uopće sudjelovali u radu Zajedničkog povjerenstva.

Dakle, mi smo sada došli u jednu situaciju jedne vrlo loše prakse da članovi Zajedničke komisije za usuglašavanje različitih tekstova zakona iz jednoga doma ako nemaju suglasje međusobno smatraju nebitnim održati uopće Zajedničku sjednicu Komisije ili povjerenstva oba doma za usuglašavanje tekstova. To bi bila jedna vrlo ružna praksa ako bismo preko toga prešli i ja predlažem ovom domu stoga kao izvjestitelj u dogovoru sa kolegom Radovićem i sa kolegom Pamukom da ovaj dom odbije ovo izvješće da o ovoj okolnosti izvjesti Zastupnički dom, bez obzira što je Zastupnički dom već prihvatio ovako invalidno izvješće, rekao bih i da se zatraži ponovno zasjedanje Zajedničke komisije da Zastupnički dom dakle stavi van snage usvojeno izvješće, pa ako ono bude istog sadržaja neka se bar oko ovoga izvješća usuglase, ili ne usuglase, ali Zajednička komisija oba doma. Hvala lijepa.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Filipoviću. Bilo bi dobro kada bi, hoćemo li.

ILIJA FILIPOVIĆ

Ja mislim da je elaboracija potpuno jasna. Ako treba nešto objasniti, ponoviti.

GORAN MILOJEVIĆ

U redu je. Ja sam samo jednu malu tehničku konsultaciju s kolegama napravio i predlažem da glasamo o ovom prijedlogu zakona. Jel se vi javljate za riječ? Ne vidim vas.

Izvinjavam se prije glasanja dajem riječ gospodinu Hilmi Neimarliji.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodo predsjedavajući, kolege delegati, gospodo imam potrebu da se nadovežem na ovo što je kazao kolega Filipović, premda je kazao sve. Ali, ovo je skandalozno što smo mi dobili i kao skandalozan akt smo ovo izvješće ocjenili na Ustavno-pravnoj komisiji i ne radi se ovdje o formalno pravnoj nevalidnosti jednog akta koji mi odbijamo, nego odbijamo principi, pazite – komisije se usaglašavaju, zapravo komisije, pitanje saglasnosti ili ne saglasnosti komisije, pitanje saglasnosti komisija jednog i drugog doma, a ne un utarnjeg slaganja članova jedne komisije iz jednog ili drugog doma.

Zato dakle, prije samog izjašnjavanja hoću da imamo u vidu da se radi o jednom nevjerovatnom skandalu sa ovim što su uradili u Predstavničkom domu gdje su trojica članova komisije iz tog doma zaključili da ne postoji saglasnost. Pa da to imate u vidu i da i Predstavnički dom dobije hajde da kažem valjanu informaciju na osnovu koje će shvatiti da se izjašnjavao o jednom skandaloznom aktu. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Može, dajem riječ sekretaru da evo, evo dajem prvo riječ naravno kolegi Filipoviću pa će sekretar onda dobiti riječ.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepo gospodine predsjedavajući. Da otklonimo samo još jednu sumnju. Dakle ja osobno ovdje izjavljujem da usmeno nisam rekao ništa što bi dovelo do ovakvog, ovakve odluke bez moje nazočnosti na sjednici o kojoj su odlučili kolege iz Zastupničkog doma. I dobio sam informaciju dakle to mogu osobno reći i gospodin Radović i gospodin Pamuk da usmeno nismo dali mandat da se ovako odluči.

Dakle mi fizički nismo nazočili na sjednici zajedničkog povjerenstva i zbog toga je ovaj riječ vrlo teška koju je upotrijebio uvaženi kolega Neimarlija, ali je doista to skandalozno da se mi moramo čuvati dignitet zajedničkih komisija, dignitet predstavnika ovoga doma u zajedničkim komisijama i zbog toga mislim da moramo mudro odlučiti i odbaciti ovo izvješće kao validno. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Filipoviću. Niko od delegata. znači sekretar Tomić izvolite.

JADRANKO TOMIĆ

Želio bih da ukažem na jednu stvar da je Poslovnikom našim članak 95. reguliranog kaže ako zajednička komisija nije postigla koncenzus tako to smatra se odbijenim. Budući da su ovo neke nove okolnosti, ne bi loše bilo da Dom prvo usvoji zaključak kojim se mjenja ova odredba Poslovnika, na

temelju članka 131. ima pravo takav jedan zaključak da se mjenja odredba Poslovnika i da se onda prihvati ovo što je gospodin Filipović rekao.

GORAN MILOJEVIĆ

Izvoli. Dajem riječ gospodinu Pamuku, pa onda gospodin Čengiće.

MUSTAFA PAMUK

Mogu ja ovako. Ovdje nije u pitanju nikakav konczynus. Ovdje je u pitanju jednostavno nepristustvovanje. Ako ne prisustvujemo, onda nema koncynusa. Kakav koncynus? Ovdje dakle je izbjeegnuto da članovi komisije našega doma uopće budu prisutni na toj sjednici, fizičko prisustvo dakle. I onda se ne može govoriti o koncynusu. Možda bi se ja i složio, možda bi i bio, ali ne možete na osnovu toga šta bi bilo kad bi bilo.

Međutim to je, govorimo o faktu. Nismo prisustvovali toj sjednici. I zajednička sjednica bez predstavnika jednog doma nije zajednička sjednica. To kuluarska priča. Hvala. I ovo što Jadranko kaže to nije to. Dakle nije bilo sjednice.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Pamuku. Javio se gospodin Čengiće.

HASAN ČENGIĆ

Dakle ja moram priznati da sam malo iznenađen prijedlogom gospodina Jadranka kojeg cijenim kao pravnika i kao iskusnog čovjeka u parlamentarnoj proceduri. Njegov prijedlog je apsolutno neutemeljen, a time i neprihvatljiv. Nema potrebe da mi donosimo zaključak da nešto mjenjamo Poslovnik da bi radili. Dakle utvrđena je činjenica. Nije postojala sjednica. Sjednica postoji ako postoje predstavnici oba doma. Pošto nije održana sjednica ovaj član 95. se uopće ne odnosi na ovu situaciju. Prema tome ovo zaista jeste skandalozno. Ovo je nedopustivo skandalozno i to ne više u odnosu jednog doma prema drugom. Ovo je nedopustivo skandalozno u odnosu na rad Parlamentarne skupštine. Jer zajedničke komisije i ove ad hoc zajedničke komisije su instituti i institucije Parlamentarne skupštine.

Prema tome, ne može neki broj članova i to koji ne čini ni većinu donositi takvu odluku, pogotovo u situaciji u kojoj ova komisija radi po principu koncynusa. Dakle ne da nije bilo slaganja ne slaganja, nije bilo sjednice, nije bilo komisije i nema to veze sa članom 95. i nema nikakvog zaključka. Dakle ovo je, pazite, ovo je obmanjivanje ovo je ravno ... ovo je falsifiranje činjenica. Pa oprostite, mislim to je falsifiranje činjenica. Sjednem ja i napišem šta je mislila komisija. Ne može tako. Može ako smo se dogovorili pa ja zadužen za to. Dok se nismo dogovorili, dok nije održana sjednica ne može uopće to biti. Pazite, mislim, pa oprostite ovo je nedopustivo. Mi imamo sada situaciju nevjerovatnu.

Maloprije smo imali informaciju u kojoj se Sekretarijat drži Domu lekciju o tome kako treba čitati novinski tekst, umjesto da odgovori na pitanja, a sada imamo situaciju da jedan broj članova zajedničke komisije piše zaključak o sastanku komisije koja nikada nije održana.

Prema tome, ovo što je predložio gospodin Jadranko treba odbaciti i prihvatiti ovo koje je iznjeo gospodin Filipović. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Čengiću.

Ne vidim da ima još prijavljenih i predlažem da se izjasnimo o prijedlogu gospodina Ilije Filipovića, o prijedlogu zaključka. Ne, ne, ne usvajamo izvještaj naravno, nego. Ali to odbacujemo zaključkom jel tako?

MUSTAFA PAMUK

Odbacujemo izvještaj jer sjednica nije održana.

GORAN MILOJEVIĆ

To je suština zaključka isto. Molim, izvinjavam se samo.

Molim gospodina Filipovića za dodatno pojašnjenje. Izvolite.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa gospodine predsjedatelju. Dakle ja sam potpuno jasno rekao razloge zbog čega sam predložio da ovaj dom odbaci ovo izvješće kao validno, drugim riječima treba glasovati protiv ovoga izvješća.

I još jednom da potvrdim, 21. travnja je održana sjednica. Mi smo tada usuglasili sve osim jednog amandmana i to amandmana Zastupničkog doma. A poslije je 21. svibnja sjelo njih troje i reklo kako nema suglasja bez nas.

Dakle predlažem da se evo iz rečenoga svega što ste čuli odbaci ovo izvješće i o ovim okolnostima koje smo ovdje čuli izvesti Zastupnički dom. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Glasamo za prijedlog gospodina Filipovića.

Ko je za to da odbacimo izvještaj Komisije za o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine?

GORAN MILOJEVIĆ

Tako sam i ja mislio, ali evo kolege su me.

Dakle ko je za izvještaj?

Otvaram glasanje. Da za izvještaj ko je?

Konstatujem da imamo 13 protiv i da izvještaj nije usvojen.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda.

HASAN ČENGIĆ

/nije uključen mikrofoni/

GORAN MILOJEVIĆ

Dobro. Evo u redu. Pa u obrazloženju to može stajati.

Ja predlažem evo ovako ako se slažete da u obrazloženju znači ovog odbacivanja izvještaja stoji ovo što je rekao gospodin Filipović i da to bude dovoljno.

Dobro. zahvaljujem se kolegama.

Prelazimo dakle da na sljedeću tačku dnevnog reda. To je

Ad.5. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini

Dobili ste izvještaj Zajedničke komisije. Po članu 95. Poslovnika moramo glasati o izvještaju Zajedničke komisije oba doma. Predstavnički dom je usvojio izvještaj na svojoj 38. sjednici održanoj 9. juna 2004. godine.

Ko je za ovaj izvještaj? Otvaram glasanje.

Konstatujem da je 11 za. Time je Zakon donesen jer je usvojen u identičnom tekstu u oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Prelazimo na šestu tačku dnevnog reda, to je

Ad.6. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda

U skladu sa članom 100. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu da se zakon razmatra po ovom članu nakon rasprave. Amandmani se ne podnose.

Predstavnički dom je usvojio Zakon po hitnom postupku na svojoj 39. sjednici.

Otvaram raspravu. Dakle javio se kolega Šiljegović. Izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala predsjedniče. Sozbirom da se radi o hitnom i potrebnom donošenju zakona u ime Kluba srpskih delegata želim da kažem da je predstavnik iz Republike Srpske prof. Đurasović na čelu računovođa Republike Srpske učestvovao u donošenju ovog okvirnog zakona, da su sve primjedbe usvojene i ...da su računovođe oba entiteta tražili hitno donošenje ovog zakona i evo to je stav Kluba srpskih delegata. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Šiljegoviću. Da li se još neko javlja za riječ?
Gospodin Spajić.

ANTO SPAJIĆ

Ja bih samo mogao podržati ispred hrvatskog kluba znači izaslanika kao što je gospodin Šiljegović rekao da se žurno usvoji ovaj zaključak kako bi za dobrobit svih nas bio ovdje. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Spajiću. Bošnjaci će svoj stav dati glasanjem i.

Ko je za da se Zakon razmatra po članu 100. tačka 2. Poslovnika? Otvaram glasanje.
Konstatujem da je 14 glasalo za. Dobro.

Sada otvaram raspravu o Zakonu. Da li se neko javlja za riječ? Niko se nije javio.

Ko je za usvajanje Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine po hitnom postupku? Možete glasati.

Konstatujem jednoglasno da je usvojen Zakon, svih 15 delegata je glasalo za.

Prelazimo na sedmu tačku dnevnog reda, to je

Ad.7. Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o privremenom odgađanju od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret Budžeta institucija Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda

U skladu sa članom 100. tačka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu da se Zakon razmatra po ovom članu nakon rasprave i amandmani se ne podnose. Na 39. sjednici predstavničkog doma Savjet ministara je umjesto hitnog postupka predložio da se Zakon razmatra po skraćenom postupku, što je Predstavnički dom i prihvatio.

Otvaram raspravu. Da li se neko javlja za riječ?

Riječ ima gospodin Spasojević.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Pa evo ja želim da kažem ako je već Predstavnički dom raspravljao po ovom poluhitnom postupku, kako bi ga ja u slobodnom prevodu nazavo, nema razloga da mi pošto imamo već kao Dom zaključak da ne raspravljamo ništa prije nego što Predstavnički dom zaključi, odnosno donese odluke o nekim zakonima, predlažem da i mi glasamo po članu 99. i da time ostavimo mogućnost da Predstavnički dom usvoji, pa onda tek mi da i mi imamo vremena da usvojimo, da ne kršimo svoje zaključke koje smo donjeli. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Gospodin Tomislav Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala gospodine predsjedatelju. Ja naravno u ravni ovoga što je kolega Spasojević rekao, uvažavam dakle to mišljenje, međutim želio bih ipak ovom prigodom upozoriti na određene rokove.

Naime, evo svake godine, dakle mi već drugu godinu donosimo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgađanju od izvršenja potraživanja na temelju izvršnih odluka na teret proračuna institucija Bosne i Hercegovine tako na određen način u kontinuitetu da kažem branimo likvidnost proračuna i borimo se za ispunjenje međunarodnih obveza u Bosni i Hercegovini. Osim toga, s druge strane priznajemo i nesposobnost za popravljjanje teške ekonomske situacije u kojoj se nalazimo i uvijek iznova konstatiramo da su potraživanja temeljem unutarnjeg duga velika, ali još nisu konačno utvrđena. Pošto Vijeće ministara traži od nas da Prijedlog ovog zakona prihvatim po žurnom postupku, dakle sukladno članku 100. našega poslovnika, ja ću upozoriti da određene rokove i samu proceduru, postaviću i neka pitanja na koja ću možda i danas dobiti odgovore i naravno da u tom smislu ja nemam ništa protiv da mi postupimo ovako kako je i kolega Spasojević predložio, ali želim ipak reći sljedeće.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgađanju od izvršenja potraživanja temeljem izvršnih odluka na teret institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine sastoji se od svega 2. članka, i njegova suština je izražena u članku 1. je u tome da se riječi, citiram, - najkasnije do 31. ožujka 2004. godine, zamjene riječima najkasnije do 30. lipnja 2004. godine. Tekst ovog zakona utvrdilo je Vijeće ministara 6. travnja 2004. godine na svojoj 47. sjednici.

Moje je pitanje – Zašto to nije učinjeno prije 31. ožujka i znači li to da se u startu krenulo sa ambicijom retroaktivne primjene zakona?

Ja tako to razumijem. Danas je 29. lipnja, a odgađanje potraživanja po ovome zakonu, ako ga danas usvojimo važi do sutra. Naravno pitam se šta će biti prekosutra? Kao što rekoh Vijeće ministara je predlog predmetnog zakona utvrdilo 6. travnja, a tek 12. svibnja dakle nakon 36 dana generalno tajništvo Vijeća ministara prosljedilo ga je Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine koja ga je zaprimila 14. svibnja. Ja ne znam šta se dogodilo sa ovim zakonom i zašto je bilo potrebno 36 dana da se čeka da se uputi nama u parlamentarnu proceduru. Naravno ja osobno prihvatam činjenicu da mi trebamo donjeti ovaj zakon i osobno nemam ništa protiv da ga donesemo i danas, ali ukoliko prevlada mišljenje da to treba učiniti po skraćenoj proceduri znači to probijanje rokova i nisam daleko od toga da se naprave određene izmjene i dopune i pokrije da tamo negdje do 30.9., jer evidentno da je veliko pitanje da li ćemo i dotle imati odgovarajuća zakonska rješenja. Evo da ministar financija, on može o tome da nam da određene informacije kojima će biti reguliran način izmirenja izvršnih odluka, a koje se odnose na staru deviznu štednju, na ratnu materijalnu i nematerijalnu štednju, potraživanja nastala za vrijeme rata i ratne opasnosti i zaostale neizmirene obveze korisnika.

Ja razumijem da MMF i Svjetska banka traže od nas da se to na jedan sustavan način riješi regulira i čini mi se da i ova pitanja mogu na određen način, a posebice ukoliko dobijemo zadovoljavajuće odgovore od nazočnog zamjenika, dakle gospodina Kumalića da jednostavno možemo se opredjeliti. Što se mene osobno tiče ja sam zato da mi to danas odradimo, izuzev ako se ne opredjelimo da kroz izmjene i dopune pokrijemo i naredno razdoblje što bi bilo, čini mi se vrlo umjesno. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Limovu i dajem riječ zamjeniku ministra gospodinu Kumaliću.

KUMALIĆ

Da ovdje ne bi bilo zabune, obaveze države kada je u pitanju centralni budžet su svega 493 hiljade i na prošloj sjednici Vijeća ministara mi smo uputili prijedlog zakona prema Predstavničkom domu i Domu naroda da se zakon u kojem se utvrđuju te obaveze, znači u iznosu od 493 hiljade i način izmirenja tih obaveza. A ovo što je gospodin pominju staru deviznu štednju, ratne štete, to je u nadležnosti entiteta i u toku su na entitetskim skupštinama regulisanje tih stavki unutarnjeg duga. Znači na nivou države poželjno bi bilo da se ova odluka usvoji danas. Tačno je da je ona u proceduri dugo išla. Međutim, što se tiče državnog centralnog budžeta nema opasnosti od ovoga unutarnjeg duga. Datu može ostati 30.6., a može se i prolongirati. Ne bi ga loše bilo prolongirati.

Samo da kažem obaveze centralnog budžeta odnose se prema pojedinim budžetskim korisnicima. Nisam ponjeo taj zakon, ne mogu napamet reći, ali uglavnom to je prema Ministarstvu vanjskih poslova, Ministarstvu trgovine. To su obaveze po pitanju tužbi pojedinih poslanika koji su radili u tom ministarstvu.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Kumaliću. Dajem riječi gospodinu Spasojeviću.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Kolege, predsjedavajući i kolege ja mislim da je pametnije da ostavim ovaj rok, da ostavimo ovu proceduru po članu 99. ništa nećemo izgubiti. Svakako ovaj rok već sutra ističe i mislim da je pametnije da to bude 99. da ima i mogućnost da i kroz poslanički rad, a i kroz predlagače da se postave amandmani koji će izmijeniti ovaj rok kada on može biti možda 30.9., možda 30.12.2004. tako da smatram da je pametnije da to ide po članu 99.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolega Spasojeviću.

Pošto ne vidim prijava dajem na glasanje prijedlog gospodina Spasojevića da se ovaj zahtjev, odnosno Zakon razmatra po članu 99. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine kao i u Predstavničkom domu, jeste i evo otvaram glasanje.

Konstatujem da je 12. Jesam rekao sam. Evo ponovićemo glasanje.

Znači otvaram glasanje.

Konstatujem da je 12 za, 1 uzdržan i da će se ovaj zakon razmatrati po članu 99. dakle kao i u Predstavničkom domu.

I evo Kolegij se u međuvremenu konsultovao i mi ćemo sada proglasiti pauzu za ručak u trajanju od sat vremena, do 2 eto.

/PAUZA/

Nastavljamo današnju sjednicu evo uz kašnjenje.

Došli smo do osme tačke dnevnog reda. Na samom početku želim da vas obavijestim da kolega Radovanović neće prisustvovati ostaku sjednice iz opravdanih kolega. Kolega Pamuk će nam se pridružiti. Izgubio je negdje naočale.

Dakle na dnevnom redu je osma tačka

Ad.8. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda broj: 01,02-02-2-7-3/04 od 18.5.2004. godine

U skladu sa članom 100. tačka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu da se Zakon razmatra po ovom članu nakon rasprave. Amandmani se ne podnose. Predstavnički dom je usvojio Zakon po hitnom postupku na svojoj 39. sjednici.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Gospodin Nader Radović.

NADE RADOVIĆ

/prekida mikrofoni - ne razumije se izlaganje/

ZORAN SPASOJEVIĆ

...gospodina ministra. Izvolite gospodine ministre.

DRAGAN DOKO

Hvala gospodine predsjedatelju, uvaženi zastupnici, ja želim informirati Dom naroda da je Zastupnički dom prihvatio i usvojio Prijedlog izmjene i dopune Zakona o carinskoj tarifi i istu temu smo imali kada smo dakle razmatrali ovu točku dnevnog reda vezano za stajalište Uprave za neizravno oporezivanje i upravnog odbora i tada je pismo koje je uputio predsjednik upravnog odbora Zastupničkom domu osporio nadležnost ministarstva, nadležnost Vijeća ministara vezano za materiju carinske politike. Ja nisam dobio to pismo niti ranije, niti sam dobio sada. Imao sam priliku pročitati ga o čemu se radi.

Želim vas informirati da Zakon o Vijeću ministara, da Zakon o ministarstvima direktna nadležnost nad ovom materijom je u Vijeću ministara i u resornom ministarstvu. Činjenica je da prihvatanjem i usvajanjem Zakona o neizravnom oporezivanju smo došli u jednu situaciju da moramo proći jednu fazu koja se može opisati kao dječija bolest, jer u tom zakonu su neki članci prošli na način da se kaže da sve ono što je regulirano ovim zakonom ima jaču snagu u odnosu na sve druge zakone koji su doneseni i u ranijoj proceduri što je vrlo upitno i što podsjeća na neko vrijeme kada su se ti zakoni i proglašavali od strane Visokog predstavnika. To su bili oni članci koji su tada bili karakteristični za predložene zakone.

Želim opet ovdje podvući jednu vrlo jasnu paralelu između razine ministarstva ili Vijeća ministara i jednog, jedne uprave. Mislim da je Vijeće ministara i ministarstvo zaduženo da vodi i kreira politiku, ukoliko je to odbor, onda moramo biti svjesni da Vijeće ministara nema te instrumente, da je onda čisto u jednoj poziciji da samo ima odgovornost, a ta odgovornost se kasnije naravno implicira i prenosi na Parlament. Koliko dugo mi možemo čekati neku situaciju da se upravni odbor kapacitira u tom dijelu da može početi kreirati, barem u ovom dijelu koji je nama vrlo bitan kada je u pitanju znači i jedan i drugi točka 8. i točka 9., jer primjenom Sporazuma o slobodnoj trgovini mi smo došli u specifičnu situaciju da moramo reagirati na ovakav način, a moramo znači predložiti neke izmjene i dopune Zakona o carinskoj tarifi koje evo ja ću iskoristiti priliku pa ću vas informirati da ustvari ne mjenjaju same stope. Znači mi stope ne diramo, mi uvodimo jedan novi novo poglavlje 4. to su carinske kvote i odobravamo neke kontingente znači za uvoz određenih grupa proizvoda. U ovom dijelu točke 8. to sve SKD i CKD slopovi, evo mogu iskoristiti priliku pa reći o točki 9. gdje smo isto tako tri puta već na Zastupničkom domu razmatrali ovu točku i uspjeli smo napokon u trećoj ugraditi neke izmjene koje su došle od strane zastupnika vezano za preciznije definiranje uz uvjet da nakon tri mjeseca mi formiramo i Vijeće ministara i Parlament o učincima provedenih i predloženih mjera.

Mislim da je vrlo korektno predloženo od strane Vijeća ministara i evo na neki način tražimo priliku da nam Parlament je li na neki način osigura taj instrument da vodimo i kreiramo politiku u ovom sektoru. Toliko za sada. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se uvaženom ministru Doki. Sada imamo prijavljenog gospodina Limova.

TOMISLAV LIMOV

Uvaženi predsjedatelju, uvažene kolege, ja ovdje imam pred sobom četiri verzije Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi od 31. ožujka do danas. Praktično mjesec dobivali smo novu verziju i naravno svaki put je traženi žurni postupak za donošenje ovog zakona.

Naravno u obrazloženju stoji da se donošenjem takvog zakona želi stimulirati i povećati domaća proizvodnja. Ja takođe, a nadam se i kolege imam u ruci jedno pismo Saveza za zaštitu i unapređenje peradarske, živinarske proizvodnje i proizvodnje stočne hrane Bosne i Hercegovine istini za volju dobiveno tek danas. Htio sam drugo reći, dakle htio sam reći da mi u pravilu nemamo običaj pružiti prigodu da nam se obrate i ljudi koji nisu konkretno iz izvršnih vlasti, odnosno iz ministarstva, a mislim da bi to dobro bilo i evo ja se izjašnjavam da u svakoj konkretnoj prigodi dobijemo mogućnost da se izjasnimo o tome i donesemo, bilo zaključkom, bilo na drugi način odluku o tome da omogućimo ljudima da nam se obrati, jer osobno cijenim da iz toga možemo imati samo koristi.

Ja ipak želim reći, u odnosu na ovo što smo od uvaženog ministra Doke čuli, da svaki put kada donosimo ovakve zakone nama se kaže šta je cilj i svjedoci smo da u pravilu vrijeme pokaže kako nismo do kraja ili kako nismo na najbolji način ostvarili taj cilj. Osobno nisam siguran ni da ćemo to sada uspjeti postići. Imam istini za volju i određene zaključke uvaženog zastupnika Hasana Čengića koji na određen način imaju svoje uporište i u rješenju samog zakona. Činjenica je dakle i želim to konstatirati da mjere koje godinama donosimo donjele su ustvari uništenje naše domaće proizvodnje, posebice u pojedinim segmentima i one su u pravilu, ma šta mi mislili o tome i šta mi govorili išli na ruku trgovcima u određenom smislu prerađivačima, ali veoma rijetko o neposrednim proizvođačima, kako u poljoprivredi, tako i u drugim segmentima i mislim da mi moramo dobro razmisliti o jednoj strategiji koja će dati rezultate u smislu, ne na riječima, nego stvarno na dijelima jačanje naše posrnule proizvodnje.

Ja želim podsjetiti da je u prethodnim godinama bio niz mjera i svojevremeno se govorilo o onom uvozu radi izvoza itd. i znamo i sami da postoje čitavi postupci kao i istrage mjerodavnih tijela koji utvrđuju kako je ustvari zbog mehanizama koje mi imamo u smislu praćenja, kontroliranja da li je to što smo htjeli ostvariti kao cilj istinski i urađeno, ili je ustvari to bio način koji su, a rekao bih određeni odabranici preko noći, ili za kratko vrijeme postojali su kako mi u Hercegovini kažemo tajkuni, u pravilu preko leđa građana i države Bosne i Hercegovine.

Naravno, ne treba posebno potencirati koliko je važno donositi odgovorne mjere koje će omogućiti ono što i stoji u obrazloženju ovih i ovakvih i svih varijanti, svih verzija ovih zakona, a kako je dakle i cilj pospješiti razvitak domaće proizvodnje. Osobno bi volio se prevariti, ali evo živi bili pa vidjeli za tri mjeseca, kako i uvaženi kolega Čengić predlaže kada budemo radili analizu, vidjećemo i efekte. Cijenim dakle da što se mene osobno tiče, to naravno neće biti presudno, ali cijenim zaista da sa rezervom treba prići ovakvom načinu rješavanja ove problematike. Hvala lijepa.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Limovu.

Evo ja, ponukao me je kolega Limov samo da nešto kažem, dakle mi jesmo danas dobili pismo gospodina Diksona, predsjednika upravnog odbora i ono je svima vama dostavljeno.

Takođe smo dobili pismo Saveza za zaštitu i unapređenje peradarske, živinarske industrije gdje se traži obraćanje jednog od kopredsjedavajućih. Ja sam smatrao da upoznajući vas sa tim pismom i sa

tekstom obraćanja da nije potrebno dakle da se usmeno obraća jedan od kopredsjedavajućih. Znači da ste upoznati stim. Čuli smo uvaženog gospodina ministra.

Naravno tu ima sučeljavanja raznih argumenata i evo dajem riječ sada gospodinu Čengiću.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, članovi Vijeća ministara, predstavnici međunarodne zajednice, predstavnici medija, pošto mi imamo ovdje dva zakona sa faktički istim nazivom, ali tretiraju dvije različite teme iako se radi o istoj proceduri. Ja ću pokušati da se zadržim na onom, koliko ja razumijem ovoj tački dnevnog reda koja govori više o mogućnosti uvoza sklopova za proizvodnju automobila.

Međutim ne mogu zaobići ovu činjenicu da se pojavilo pismo gospodina Diksona i da mi danas i oko toga razgovaramo s pravom i sa razlogom. Prvo naravno da smo svi ovdje dali podršku ispostavi institucija, dakle prvo donošenje zakona o potrebi institucija koje će se baviti indirektnim oporezivanjem i želimo da upravni odbor te institucije radi na najbolji mogući način u punom kapacitetu na čelu sa svojim predsjednikom. Istovremeno jako je važno, prije donošenje ovakvih odluka zaista napraviti jednu dobru analizu stanja i dobru procjenu posljedica jednih i drugih na jednoj strani šta dobivamo time što se ukidaju carine, dakle u smislu priliva u budžet, a na drugoj strani šta dobivamo time ukoliko podspješujemo proizvodnju, ukoliko podspješujemo zapošljavanje, ukoliko omogućavamo izvoz itd. I u tom smislu dakle jedan načelni pristup gospodina Diksona je svakako za pozdraviti.

Kada je u pitanju ovaj slučaj ja imam informaciju da postoje neke stvari koje su malo čudne. Ja sam obaviješten da je gospodin ministar Doko koji je ovdje prisutan uredno i na vrijeme obavijestio upravu i upravni odbor o prijedlogu ovoga zakona i zatražio njihovo mišljenje i da se upravni odbor očitovao na određeni način i dogovrio da se pripremi jedno pismo, zadužio je predsjednika da pripremi pismo, ali da se o tome pismu prije slanja dalje odredi upravni odbor. Navodno, do tog određivanja upravnog odbora nije došlo i faktički nije došlo ni do pravog komentara, ni pravog odgovora na pitanje, nego je došlo do jednog pisma u kome na neki način se evo podučavamo, uključujući naš dom, svi mi podučavamo kako treba da funkcioniše država i ko šta treba da radi.

Poštujući, podržavajući rad i želeći puni uspjeh radu, dakle Uprava za indirektno oporezivanje na čelu sa direktorom, sa upravnim odborom, predsjednikom upravnog odbora, mislim da mi jako dobro znamo ko šta treba da radi i za nas nema nikakve dileme da je mišljenje Uprave za indirektno oporezivanje važno, ali mišljenje o ovoj stvari Vijeća ministara je posljednje, prije nego što dođe na Parlament. I u tom smislu da li je Vijeće ministara imalo odgovor, da li je imalo zadovoljavajući odgovor, da li se složilo sa komentarom i prijedlogom ili nije, to je nešto što je na Vijeću ministara. Mi danas ovdje pred sobom imamo zakone i mislim da trebamo odlučivati o zakonima.

Ja bih samo iskoristio ovu priliku da zamolim i članove Vijeća ministara na jednoj strani, ali i ljude koji rade u Upravi za indirektno oporezivanje da sarađuju i da poštuju vrijeme. Dakle ako neko ima 10 dana za odgovor na određeni zakon koji nije neke visoke složenosti kako i u samom zakonu piše i nije, mislim da bi bilo normalno da se dadne odgovor, da se dadne komentar kakav god da bude komentar. I mislim da, bez obzira na to mi danas trebamo uči u raspravu o ovoj materiji i donjeti odluku, pa stim u vezi ja bih danas se zadržao, naime u ovom sadašnjem javljanju bi se zadržao samo na tački 8. i vjerovatno ću se javiti za tačku 9., a to je ukratko smatram da trebamo dati podršku ovome zakonu iz više razloga. Prije svega zato što smo davno rekli i svi smo glasno kazali da želimo Bosnu i Hercegovinu učiniti prosperativnom, pa ići standardu Bosni i Hercegovini, a da je to moguće, prije svega stranim ulaganjem i prisustvom onih međunarodnih kompanije koje mogu donjeti vrijednim tehnološki i tehnički

vrijedne programe i projekte koji mogu osigurati proizvodnju ovdje i na taj način podići imidž Bosne i Hercegovine i naših sposobnosti. Nema nikakve dileme da je folcvagen jedna od takvih kompanija i ona nije velika, folcvagen nije veliki u Bosni i Hercegovini, on je velik svugdje na svijetu. Jedna od 3-4 najveće kompanije za proizvodnju automobila u svijetu kompanija koja je bila dugo prisutna u Bosni i Hercegovini, koja se odlučila vratiti u Sarajevo poslije rata, odnosno u Bosnu i Hercegovinu i mislim da mi imamo svakako interes da omogućimo da oni posao koji rade sada rade i istovremeno da zatražimo od Vijeća ministara, ali i naših privrednika u Bosni i Hercegovini koji jako dobro znaju kako proizvoditi niz dijelova koji se ugrađuju u ova vozila da tražimo puta da uđemo u taj prostor, dakle jedno tako velikog sistema sa proizvodnjom određenih dijelova i da podignemo nivo učešća naše domaće proizvodnje u finalnom proizvodu.

Moram biti vrlo jasan, ako nemamo toga ko ovdje proizvodi, nije nam lako do njega doći. Ako ga ovdje imamo, ako nam je već u našoj državi, onda je lakše sa njim razgovarati i pregovarati. I u tom smislu, dakle mislim da treba podržati ovaj zakon, ali istovremeno iskoristiti ovu činjenicu i vrijeme koje daje ovaj zakon da pokrenemo jedan konstruktivan razgovor, jedan konstruktivan dijalog da vidimo šta mi sa strane Bosne i Hercegovine trebamo učiniti dodatno. Ako je to ukidanje carina na opremu koja je dodatno potrebna za našu industriju da bi proizvodili rezervne dijelove po standardima folcvagena da to uradimo, a ako je dodatna stimulacija našeg izvoza itd. itd. to je ono što je potrebno. Dakle, ja jesam za to da proizvodimo koke i paradajz i o tome ćemo govoriti već u u idućoj tački dnevnog reda, ali još više sam za to da se uključimo u visoke tehnologije. Proizvodnja tako kvalitetnih automobila kao što je folsvagena je definitivno nešto što je vrijedno. Konačno Bosna i Hercegovina je jedna od zemalja koja ima respektabilne sposobnosti u mašinskoj industriji i proizvodnji metalnih dijelova. I mislim da kroz ovo mi moramo dakle, ovo bi trebalo tretirati kao jednu palijativnu mjeru, a u međuvremenu iskoristiti je da nađemo sistemsko rješenje koje će omogućiti da beneficiju prisustva folsvagena u Bosni, a recimo vjerovatno i razvijenije zemlje od Bosne i Hercegovine iz našeg okruženja i druge nemaju to zadovoljstvo da iskoristimo i pretvorimo u trajnu i puno širu saradnju u smislu proizvodnje za folcvagen i preko tog sistema da uđemo u sistem snabdjevanja ovim proizvodom većeg dijela svijeta.

U tom smislu mislim da trebamo dati podršku ovome prijedlogu zakona Vijeća ministara i kažem opet voditi računa o tome da u buduću zaista imamo kvalitetne analize na osnovu kojih se možemo opredjeljivati. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Čengiću. Riječ ima gospodin Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ

Cijenjene kolege evo ja ću o ovoj tački reći nekoliko svojih razmišljanja. Znači o ovoj i ovoj sljedećoj tački. Znači 8. i 9. tački koje se tiču izmjena i dopuna Zakona o carinskoj tarifi u Bosni i Hercegovini.

Ja mislim da je osnovni problem, znači osnovni problem što ne postoji jedna konzistentna politika, ne postoji sustavno rješenje, nego mi reagiramo od zahtjeva do zahtjeva, od potrebe do potrebe. Mislim da to nije dobro. To samo pokazuje kako zapravo nemamo ne strategije, a niti nešto manje odnosno nekakvog plana za neku, ne daleku, nego čak ni bližu budućnost. Nedavno sam bio u prilici biti u jednoj delegaciji u posjeti nekoliko velikih firmi u Zapadnoj Njemačkoj među kojima je bio i folcvagen gdje su ljudi rekli koji su osnovni problemi baš vezano za ovu problematiku. Dakle to je nepostojanje sustavnog rješenja. Oni se boje i ne vjeruju da ćemo mi jel to na vrijeme, ili šta je pitanje je šta je na vrijeme, ako nije već riješeno, znači da idu u neizvjesnost, ako idu u Bosnu i Hercegovinu. I rekli su da je jedan od osnovnih njihovih zamjerki nepostojanje sustavnog rješenja, rješenja na neko

duže vrijeme gdje oni mogu biti sigurni da se neće mjenjati zakonska rješenja ili uvjeti na neko duže vrijeme.

Nadalje, isto tako smatram da nije zakon dovoljno obrazložen ni sa jednog aspekta. Najprije ovdje se radi o trgovini, o povlasticama i ne iskazuju se veličine koliko to je vrijedno povlastica, što one sobom nose, osim što se ne uplate u proračun onog ko je vlasnik, entiteti ili država. Koji su drugi pozitivni ekonomski efekti. Mislim da bi to sve bilo potrebno u obrazloženju uz ove prijedloge i tekstova zakona.

Nadalje, evo zakon koji će biti iza ovoga zakona, dakle, a problematika je vrlo slična samo je oblast nešto drugačija je li. Radi se o prehrabmenoj industriji u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji jer jedno drugo uvjetuje, isto tako situacija je još nešto i lošija. Dakle nemamo plana, nemamo programa razvoja primarne poljoprivredne proizvodnje, a niti prehrambene industrije, niti imamo dakle jednu utvrđenu politiku razvoja u ovoj oblasti. I zato ponoviću, mi pravimo ova rješenja na zahtjeve pojedine firme u jednom vremenu u jednom trenutku itd., ponovo ću ponoviti bez da se napiše koji su to efekti. Dakle koja je to vrijednost povlastica i koji su posebni ekonomski efekti kroz zapošljavanje, kroz proizvodnju, kroz stvorenu novu vrijednost nakon što se ovo što se uveze oplemeni je li, doradi, preradi itd. itd. I zato smatram da je to za mene, to su moje osnovne primjedbe, a o detaljima ne znam ima li uopće smisla i govoriti zapravo.

Evo, mislim da ovo nije dobar način i da Vijeće ministara treba biti odgovornije u provođenju svoje zacrtane politike i programa rada, naročito u ovim oblastima. I inače smatram da se carinska politika mora osmišljavati na jedan sasvim drugi način na način da se vodi računa o interesima gospodarskih subjekata u Bosni i Hercegovini o interesima stanovništva Bosne i Hercegovine, građana Bosne i Hercegovine, a ne da se, evo dolazimo u situaciju da raspravljamo o sukobu institucija Bosne i Hercegovine. Jer ovo pismo od upravnog odbora, možemo ga mi zanemariti, ali nismo u pravu, to je ozbiljna stvar, mi smo znači kao dio Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u ovom domu, prije ne znam ni ja točno koliko vremena, neću reći koliko da ne pogriješim, usvojili taj zakon koji je jasno rekao u jednoj svojoj odredbi da politiku indirektnog oporezivanja dakle i carinsku vodi upravni odbor. Ja tada ću posjetiti vas, cijenjene kolege da sam ja tada na to reagirao na takvu odredbu jer nije normalno, nije logična. Politiku vodi i utvrđuje neko drugi od Predsjedništva, Vijeća ministara i ovoga parlamenta, a provodi je neko drugo tijelo kao recimo upravni odbor, ne znam ni ja, uprava itd. itd. Međutim, to smo mi utvrdili i takav zakon takvo rješenje usvojili. I nije dobro donositi zakon suprotan zakonu koga smo već usvojili tim više što se u tom zakonu spominje da on ima, da je znači on važniji, i da se on primjenjuje ako dođe slučajno u sukob kada bi usporedili ovakvu situaciju, čini mi se da jesu u sukob s nekim drugim zakonom. Inače to nije dobra praksa. Naše kolege u Zastupničkom domu su usvojili u tekstu koji je predložen ove zakone, međutim ja, to za mene ne znači da su oni bili u pravu i da mi moramo to isto uraditi.

I zato mislim da ovog puta, evo vjerovatno ćemo uraditi na predloženi način. Ali, ja nisam uvjeren da radimo dobro i ispravno iz evo već rekao sam kojih razloga i volio bih da u buduću o ovoj temi ne razgovaramo na ovaj način, ne po zahtjevu itd. nego da se to riješi na jedan sustavan način, da se znade od sada za godinu, dvije, tri ili ne znam za koliko dana koji su uvjeti, šta se kako može raditi i pod kojim uvjetima da netko stvarno ozbiljan može to proučiti tu legistativu i onda na osnovu nje graditi ovdje svoj nekakav interes, vidjeti ima li logike, ima li poslovne logike, ima li smisla i potrebe na kraju krajeva ulagati u ovaj простore, u bilo koju branšu, sada nije čak ni bitno.

Evo ja sam toliko osjećao potrebnim reći i nadam se da ćemo sa ovakvom praksom što je moguće prije prekinuti, jer ovo nije dobar način rada. Zahvaljujem.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Jukiću. Za riječ se javio gospodin Spasojević. Izvolite.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, slušajući i gospodina Čengića i gospodina Jukića zdušno ih podržavam, jer takođe i ja u istom takvom obimu kao što su i oni razgovarali osjećam da ovo što smo dobili danas da usvojimo ima neki kontradiktornosti i ima nekih protivrječnosti i ovdje se u ovom momentu trenutno ne zna ko vodi politiku u ovoj državi tako da dobijamo pisma s jedne strane postupite ovako, dobijamo predlog od Savjeta ministara, učinite donesite ovako, tako da i ovo čitajući i što se tiče i 8. i 9. tačke, hajde 8. tačku i da razumijem u 8. tački znači govori se o uvozu automobila, odnosno ovdje su to rasčlanjeni kao dijelovi za automobile i mislim da pošto u Bosni i Hercegovini nemamo automobilske industrije pa možemo na neki način reći da nam je to od izuzetne važnosti da se uposle naši ljudi i da se uposle naši kapaciteti da zaista imali bi od toga koristi kada pogledamo sa jedne strane. Kada s druge strane pogledamo ja, sabirajući malo vidio sam je ovdje dozvoljena kvota koja treba da se uveze to je 28 hiljada automobila. To je ogroman broj ako se samo malo izračuna što se tiče carinske stope ovdje pročitao sam, a i nešto se malo razumijem u to, pročitao sam, kaže donošenjem ovih izmjena zakona neće se značajnije umanjiti budžetska sredstva iz carinskih prihoda oko 2%. Ovo kada pročitate 2% rekao bih pa šta je to 2%, to nije ništa. Ali ovo je od ukupnih carinskih prihoda na nivou Bosne i Hercegovine 2% to je ogromna suma. To je ogromna suma i kada pogledate ste strane.....prekid veze.....
...početi nekome da vjerujemo.

Valjda je neko smislio kako treba da uradi. Slažem se takođe sa kolegom Jukićom i mislim da je to ključni problem, da ne trebamo ići od problema do problema od da gasimo požar sa jedne strane na drugi itd. Mi treba da znači donesemo sveobuhvatnu cjelokupnu politiku i da idemo sa politikom u nekim metodama ili nekim koracima, tako da ovo kako kome šta zatreba on podnese zahtjev i doturi nama.....prekid veze.....

Sada nama u obrazloženju kažu to je dobro trenutno za ovo stanje. Međutim to treba sveobuhvatno sagledati i mislim da je ovo što je govorio gospodin Jukić da ne ponavljam da je bitno da to bude znači jedan proračun, odnosno jedna, jedan plan razvoja bar u naredne dvije, tri godine, ako ne i više. Tako da što se tiče ovog, što se tiče automobila ja bih ovo podržao danas što se tiče toga, jer mislim da će se ipak ljudi uposliti i da će se krenuti sa nekom proizvodnjom, a znam dobro da bez proizvodnje nema ničega, a ako nema proizvodnje uzalud mi sjedimo, ovdje nema nikakvog napretka i zato ću da glasam za ovo što se tiče automobila.

A što se tiče ove 9. tačke, to je malo šakljivija tema jer mi imamo i goveđeg i svinjskog i živinarskog, negdje kažu ovi živinari, predsjednici ovih udruženja i tako koliko mi imamo toga zaleđenog živinarskog mesa, a ne koristi se. I ovdje isto pročitao sam kaže da, kaže donošenjem ove dopune zakona neće značajno umanjiti budžetska sredstva i carinski prihoda oko 1%veza u prekidu. Vjerovatno se neće umanjiti što se tiče finansijskih sredstava, ali će negativno uticati na naše proizvođače. Mi bi trebali prvo kao država da otkupimo sve što imamo naših, pa da to proizvedemo i to uslov da bude, ako ovi žele da uvezu otkupite sve što ima naših pa onda uvezite ono što je manjak, tako da ova odluka po meni je malo diskutabilnija od ove prve, jer u ova prva zaista nema konkurencije tako da oko ove druge odluke ne znam ni sam sa sobom kako bi glasao. Vjerovatno zbog proizvođača ovaj manjak, mi nemamo dovoljno kapaciteta proizvodnih za ljude koji imaju veće industrijske fabrike za proizvodnju mesnih prerađevina i vjerovatno iz tog razloga trebalo bi im dati, ali isto se podržavam gospodina Jukića to treba da bude znači plan, ove godine ćemo uvesti toliko, toliko treba, otkupićemo, daćemo stimulaciju našim da to proizvode.

Takav bi trebao pristup da bude tako da što se tiče ove druge, još nisam čistom nekom mišljenju šta da učinim, kako da glasam, a ovu prvu ću podržati, jer stvarno treba podržati. Po mom mišljenju treba podržati sve što se tiče proizvodnje u Bosni i Hercegovini i što se tiče velikih kapaciteta i ulaganja u Bosnu i Hercegovinu jer samo proizvodnjom možemo ići naprijed. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Spasojeviću. Za riječ se javio gospodin Hilmo Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Volio bih da budem maksimalno kratak, ali nisam siguran, naime, dijelim mišljenja kolega koji su prije mene diskustirali o ovoj tački. Držim da je ovo zapravo tačka u kojoj je rasprava pokazala da postoje teme za nas koje nisu stranačke i u čijem raspravljanju mi zaista izlazimo iz ovih nekakvih stranačkih okvira pristupa tim pitanjima i postavljamo ih rekao bih na jedan doista relevantan način i upravo to je bio i razlog da se javim, jer se, čini mi se da smo se našli na mjestu gdje možemo sebi pomoći da se preciznije ili bolje odredimo i za druge manje važne stvari.

Naime, veoma mi je imponirala zaista i podržavam je u potpunosti ovaj diskusiju kolege Jukića oko važnosti pitanja, ali i važnosti isto tako našeg vođenja, zapravo važnosti našeg reagiranja na ovo konkretno pitanje skojim smo suočeni, zakonitog u smislu naravno prijedloga Vijeća ministara da na zakonit način reagiramo, ali da istodobno ne povrijedimo nekakav također također opet zakonski princip našeg rada, odnosno zahtjev da u našem radu budemo koliko je to moguće dosljedniji da stvar dosljednije postavljamo. Međutim, ovdje se ne radi naprosto o jednom konkretnom problemu koji je ad hoc moguće riješavati, nego o primjeru kada je automobilska industrija u pitanju koji može imati izuzetno, rekao bih izuzetno značenje i za naša postavljanja u drugim oblastima. Svi smo zainteresirani za domaću proizvodnju. Svi smo zainteresirani za ...domaćih resursa. Jedan od resursa o kojima mi ovdje nemamo baš često prilike razgovarati donošenje zakone je uvažavanje domaćeg iskustva domaće pameti. Jedno je proizvodnja piladi koju maksimalno uvažavam i pretpostavke za proizvodnju piladi, drugo je proizvodnja automobila, odnosno proizvodnja dijelova za automobile.

Nije nikakav problem ako mi onemogućimo recimo odbijanjem ovog zakona itd. rad sutra ovog, ove folsvagenove dole tvornice gdje su se montirali ti dijelovi, ne da nije nikakav problem, nego izašao sam upravo vođen podatkom koji sam ne tako davno do kojeg sam došao da je Slovačka za nekoliko godina uspjela da razvije ovu automobilsku industriju sa proizvodnjom automobila i to iz ovih njemačkih firmi, između ostalog i folcvagenovih koja već sada ima 12 godišnjih proizvodnja koje smo mi imali samo do '90. u montaži folcvagenovih vozila. Dakle folcvagen nije ekstencijalno zainteresiran da ima montiranje ovih vozila kod nas. On će naći i druge. Naći će Čehoslovačke ili u Slovačkoj prostore a mi smo zainteresirani za proizvodnju u svim oblicima, međutim, ako izgubimo sada recimo u ovom trenutku i opet u nekom trenutku ovaj korak izgubimo, izgubimo recimo taj volcvagen, pitanje je da li ćemo ga više stići i da li ćemo stizati te proizvodnje za koje imamo iskustva uza svo, uza sve te prekide koji su se dogodili iskustva koja ako ih ne budemo ih kontinuirano obnavljali neće nam ustrati ništa značiti, a oni su jedan od najznačajnijih ili najvažnijih resursa.

Podsjećam recimo da je vrlo značajna proizvodnja kod nas se ostvaruje sada za ovih dijelova za automobilsku industriju zahvaljujući znanjima koja imamo u Bosni i Hercegovini iz kožarstva kao jedne grane industrije koja u nas ima tradiciju više stoljeća. To znanje je ljudi presudno. Mislim kod nas se prave cipele 2 marke u prosjeku skuplje nego u Moldaviji ili u Rumuniji zato što imamo kvalitetnije iskustvo i kvalitetnija znanja nego ti tamo ljudi. Međutim to neće dugo trajati i iz tog razloga dakle ustao sam da govorim pozivajući da imamo u vidu potrebu da očuvamo ne samo proizvodnju, nego kontinuitet i razvijanje ovih znanja koja nam sutra neće vrijediti ako ih ne budemo na ovaj način reagirali. A ovaj

slučaj je čini mi se karakterističan i za druga područja na kojima olahko, čini mi se se ponašamo ili neodgovorno ili nedovoljno odgovorno se odnosimo prema našim znanjima. I kolega Čengić je zaista bio u pravu, mi smo dužni da maksimalno respektiramo recimo naša iskustva iz mašinske industrije. Do sada nismo čini mi se bili ni u prilici da to sami sebi kažemo i da sami sebe mi obavežemo da se niko nema pravo u ovoj zemlji više igrati, ostaviš po strani sve što je bilo, sa tim strašnim znanjima, jer puno više od tih postrojenja koje imamo, puno više od svega toga što je bilo vrijede znanja i iskustva koja još uvijek čuvamo, ali koja neće trajati mislim, koja ako se prekinu ona su gotova.

Iz tog razloga, uvažavajući doista ove zahtjeve kolege Jukića za dosljedno postavljanje i ovih zakoni koji reagirajuveza u prekidu.....za sistemsko rješavanje na rješavanje okvira i pozivajući zaista Vijeće ministara da to ima u vidu. Ja sa svoje strane držim da bi danas ovo trebali podržati imajući u vidu i našu potrebu uvažavajući naravnoveza u prekidu.....

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Neimarliji. Sada dajem riječ kolegi Pamuku.

MUSTAFA PAMUK

Hvala lijepo. Ja ću kazati nekoliko rečenica vezano za ovaj zakon i izraziti moju podršku ovom zakonu ovom prvom pod automobilske dijelove, ali sa pozicije čovjeka koji je prije rata radio u ovom sistemu u ovom kombinatu koji se bavio proizvodnjom automobila i koji je je li imao izuzetne važne, izuzetno važne odnose sa folcvagenom i bio jedan od važnih proizvodnih pogona folcvagena u Evropi.

Sarajevski TAS je od '88. godine imao prodaju u Jugoslaviji i Evropi nešto oko 200 miliona dolara automobila. Cjelokupan promet, cjelokupan izvoz UNIS-a u tom momentu bio je nešto oko 630 miliona dolara. To su bile impozantne cifre i to je bilo jako važno. Zahvaljujući jednom dobrom vođenju politike sarajevski UNIS je skoro 90% uvoza sklopki, ovo što mi ovdje zovemo to se u toj industriji zovu sklopke jel, plaćao izvezenim rezervnim dijelovima za folcvagen. To su bili na izvjestan način barter aranžmani, to su bili poslovi takve vrste i taj dio je bio uglavnom, tog uvoza, je bio uglavnom tako zatvaran. U Bosni i Hercegovini smo razvili izuzetno dobre kapacitete za proizvodnju dijelova folcvagena i imali smo jedan vrhunski, imali smo recimo svojevremeno najbolje akumulatore na svijetu. To je bio ovaj Teslin akumulator. Imali smo još nekih stvari koje su bile bez premca u Evropi i među najboljim na svijetu. Desilo se to što se desilo, te neke fabrike su ostale i opstale, valja ih staviti u pogon. Da biste bili, da bi se vaši proizvodi gdje treba čekati jako dug period za humagolaciju kako se to kaže, da bi oni bili prihvaćeni od folcvagena da bi došli u poziciju da našu metaloprerađu povežemo sa velikim sistemima i radimo za velike sisteme, morate moći kvalitetno i u serijama velikim proizvoditi ono što je potrebno folcvagenu i uvijek ste u svakom proizvodu u svakoj komponenti ste samo jedan od tri, među tri. Svaki dakle proizvod folcvagena ima tri proizvođača na različitim mjestima u Evropi tako da niko od proizvođača u folcvagenu ne može biti monopolista i ucjenjivati veliki sistem.

Da bi vas folcvagen prihvatio u tu igru morate biti značajan partner, morate dakle biti značajan partner folcvagenu i odatle ovaj broj od 28 hiljada automobila koji bi se sklopili na području, dakle toliko ulazi sklopki, toliko ulazi rezervnih dijelova da se od njih može napraviti 28, ja mislim da će to biti 25 hiljada i tako, ali ti sad folcvagen u ugovirima ustupa dio svog tržišta da ti možeš ući polako sa svojom proizvodnjom na to tržište i prodavati svoje automobile jer je sasvim jasno da se svake godine u Bosni ne može prodati 28 hiljada automobila. Znači to ide u izvoz. Kada govorimo sa pozicije šta je to što gubimo u budžetu na carini, nekih gubitaka ima, ali ako sada to kompariramo sa onim šta ćemo dobiti, ako nam počne Rudi Čajevac raditi male elektromotore za folcvagen ono što je radio, ako nam počne Jelah raditi ono što je radio, ako nam počnu u Rogatici raditi ono što su radili, mi se dovodimo u situaciju da ćemo kroz taj dio posla zaposliti, ja mislim cca 10-15 hiljada ljudi i imati, i imati plasman

zagarantovan plasman tih proizvoda velikoj svjetskoj korporaciji. Jako je teško doći u poziciju da vas prihvati jedna od pet najvećih svjetskih korporacija za koperanta, za saradnika, za nekoga. To je izvinite, to je užasno naporno, to se teško postiže.

I druga stvar, nama kao Bosni i Hercegovini valja uložiti maksimalan trud da sa Saveznom Republikom Njemačkom dođemo u jedan kvalitetan poslovni odnos, da imamo mogućnosti da se vežemo privredno za njih, da dobijemo nove tipove, da dobijemo nove tehnologije, jer ovo što mi sada imamo, moram priznati, ja sam malo u toku, to je sve za stare tipove folcvagena. Mi smo počeli audija ovdje nešto sklapati, ali nesreća, mi nemamo ništa od dijelova za tog audija. Moramo dakle sve uzimati. E sada valja se izboriti da nam folcvagen daje mogućnosti da ulazimo u nove projekte, u nove programe u nove dijelove i defakto da počnemo razvijati to. Tamo gdje je razvijena automobilska industrija, tamo je razvijena i metaloprerađa. Metaloprerađa bez automobilske industrije nema. Mi imamo pristojnu sreću, imamo kapacitete evo sada koliko ja vidim Željezara Zenica prelazi na kvalitetne čelike, ide je li nova linija, nova proizvodnja. Znači mi ćemo za te kvalitetne rezervne dijelove iz Željezare Zenica, kako sada stvari stoje imati i kvalitetan čelik. Ono je li inženjeru što se zovu utopi što se zovu ...itd. čelici i moći ćemo raditi kvalitetno te rezervne dijelove. Znači imamo izvor, imamo, ako imamo automobilsku industriju, imamo mogućnosti da razvijemo metaloprerađu i imamo šanse dakle da krenemo.

Ja mislim da u ovom momentu nije uopće i ne bi trebalo uopće dovoditi u pitanje ovaj zakon. Ali, sovim što se što je rekao moj kolega Jukić, odavde ću predložiti usput sugestiju Vijeću ministara da ovo što smo pogriješili u ovom zakonu o kome govorio gospodin Jukić, što smo dali prava nekome iznad Vijeća ministara, jer objektivno to nije realno, moguće je, napravili smo grešku, a vas molim da to dobro pogledate, da tražite izmjene i dopune tog zakona i da to vratimo u jednu normalnu poziciju da ne bi imali ovakva pisma kakva imamo, jer mi smo ovom čovjeku dali pravo da nam piše ovako kako nam piše. Nije ni on kriv. Ako je neko kriv, mi smo krivi, to trebamo shvatiti da je tako, ali zato što smo mi krivi ne bismo trebali dovoditi radnike u Bosni i Hercegovini da gube nadu, morali bismo im dati nadu da idu u ovu proizvodnju.

Usput da vam kažem, ASA auto koja sada trenutno radi na realizaciji ovih programa sa automobilom je trenutno treći izvoznik u Bosni i Hercegovini. Znači oni rade i sada jako mnogo za folcvagen, rade ona sjedišta, rade one, rade dosta u ovom preventu jako mnogo rade, rade iz Jelaha dosta, rade evo koliko ja znam, čini mi se da u Rudi Čajevcu probaju da naprave ponovo jednu rekonstrukciju onog malog mikromotora, onih brisača, motora za brisače i najvjerovatnije će to oživjeti. I ja bih vas zato molio evo sada u interesu ovog hajde projekta razvoja metaloprerađe u Bosni i Hercegovini da ovaj zakon usvojimo i jednostavno da damo ljudima priliku da mogu korektno i čestito raditi svoj posao i da zaposle što više ljudi. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Pamuku na ovom maksimalno nadahnutom obraćanju Parlamentu. Ja mislim da nije ostavio u dilemi nikoga ovdje, da je ubjedio sve. Molim.

Dobro, pošto ne vidim više prijavljenih diskutanata, ja bih sada otvorio glasanje za to, ko je za to da se ovaj zakon razmatra po članu 100. tačka 2. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine?

Otvaram glasanje.

Hoćemo ponoviti glasanje?

Imam osjećaj da nije dobro na displeju. Znači ponavljam, znači kada ponovim glasanje 10 sekundi imamo vremena da se odlučimo.

Znači otvaram glasanje. Evo sada imate 8 sekundi još.

13 glasova za, 1 uzdržan, kako dva, jedan. Jedan fali. Znači 13 za, 1 uzdržan. Dobro.

Sada otvaram raspravu o zakonu. Mislim da je bilo govora i o zakonu samom pod ovim prethodnim pitanjem o proceduri.

Da li se neko javlja za riječ sada o zakonu samom?

Iscrpljeno je znači to u prethodnom. Ne vidim da se iko javio.

Glasaćemo onda sada o zakonu.

Dakle otvaram glasanje.

Konstatujem da je jednoglasno sa 14 glasova usvojen ovaj zakon.

Zahvaljujem se kolegama delegatima na iscrpnim diskusijama i vjerujem da smo dobar dio elaborisali iz sljedeće tačke dnevnog reda. To je

Ad.9. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda broj 01,02-02-2-704 od 9.6.2004. godine

U skladu sa članom 100. tačka 2. Poslovnika Dom je odlučio o zahtjevu da se zakon razmatra po ovom članu nakon rasprave. Amandmani se ne podnose.

Predstavnički dom je usvojio zakon po hitnom postupku.

Sozbirom da se na ovu tačku dnevnog reda odnosi ovo pismo Savez za zaštitu i unapređenje peradarske i živinarske proizvodnje stočne hrane potpisan od jednog od kopredsjedavajućih saveza, on je tražio obraćanje ovom parlamentu. Ja smatram, ponavljam još jednom da je, sozbirom da je on u pisanoj formi dostavio to svoje obraćanje koje je vama uredno dato na vrijeme da nema potrebe znači za usmeno njegovo obraćanje, pa evo izvolite.

Otvaram raspravu. Za riječ se javio gospodin Hasan Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, članovi Vijeća ministara, ostali prisutni, bio bi red da moju diskusiju počnem onim čime je počeo kolega Jukić, ovu diskusiju, a radi se o tome da ovim zakonom mi palijativno po ne znam koji put reagiramo na određena pitanja i da je zapravo pitanje imamo li mi sistemska rješenja?

Mi imamo sljedeću situaciju kako sam ja razumio u Bosni i Hercegovini, a ona je da imamo vjerovatno za ovaj čas prevelike kapacitete u preradi mesa kao što smo imali i kao što imamo isto tako prevelike kapacitete u proizvodnji određenih vrsta mesa kao što je piletina, a istovremeno ne uspijevamo proizvesti dovoljne količine. Da pozivamo Vijeće ministara zašto nije na vrijeme radilo, zašto nije mislilo, zašto Vijeće ministara u istoj godini dva puta predlaže malte ne istu mjeru. Na početku ove godine smo donjeli ovako nešto i sada ponovo imalo bi smisla, ali ima i druga strana medalje. Ako konstatiramo da u ovoj državi danas ne postoji državni zakon o poljoprivredi, onda ja prosto ne znam kome bi kritiku uputio. Nemam adresata. Da ima zakon, ja bih onda po zakonu znao ko je odgovoran.

Ovako ispada da nije niko odgovoran. Ako pogledamo na situaciju u poljoprivredi proizvodimo krompira, ne znam 80% potreba Bosne i Hercegovien, a ostali poljoprivrednih proizvoda negdje od 35-

40%. Ako pogledamo situaciju ne možete reći da postojeći kapacitet ne treba da radi prerađivački. Treba da radi. S druge strane ne možete reći da je opravdano da ove godine 2 puta oni koji su pokrenuli peradarsku proizvodnju, proizvodnju kokošijeg mesa mogu paliti i spaljivati tamo piladi od par dana i nikom ništa. To su vrlo ozbiljne stvari. Sve u svemu ovako vrlo kratko posmatrano stvari, mislim zaključak je vrlo jednostavan. Mi u Bosni i Hercegovini niti imamo koizistentnu politiku, ni koizistentnu viziju, ni strategiju, niti smo se opredjelili realno za to šta hoćemo. Kratko kazano početak priče, vjerovatno je da se mora donjeti strategija poljoprivrednog razvoja Bosne i Hercegovine zašto postoji osnova. Ja sam jutros ponovo konsultirao onu strategiju, srednjoročnu strategiju razvoja za naredne tri godine, pročitao svih tamo 10 stranica o poljoprivredi i moram reći da tamo postoje dobri elementi za to.

Međutim, potrebno je otići sljedeći korak, napisati malo preciznije šta to u ovoj državi, na kom nivou hoćemo i želimo. Nema nikakve dileme da imamo interes da proizvodimo mesa u količini u kojoj je potrebno Bosni i Hercegovini da bi smanjili uvoz. Ljudi nedopustivo je, postoje evidencije historijske da je u vrijeme Austrougarske na području bihačkoga prostora proizvedeno, proizvedeno ili držalo se milion grla ovaca. Danas prebrojte, ako ima 15-20 hiljada. Pa o čemu se to radi? U nizu stvari danas je jednostavnije to držati, od veterinarskih službi od komunikacija od svega toga. Dakle, dobro stradalo u ratu, stradalo poslije rata, ali imamo druge probleme. Nemamo poticaja, nemamo stimulaciju, nemamo kvalitetne kredite, nemamo jedinstvene standarde, nemamo centre koji će educirati, nemamo tržište, izgubili smo domaće tržište, imamo pritisak nekonkurentan, imamo pritisak ušlo neevidentirano na carini, ušlo sa poticajima svana sa stimulacijama evropske zajednice koju ne možemo podnijeti itd.

Kratko kazano, ovaj zakon ovako kako je zamišljen dušu je dao za one prerađivače koji imaju interes da uvezu po carini 0, dakle bez carina i da proizvode. Danas je to za njih jako zanimljivo. Ali, oni znaju bolje nego ja, ja ipak hoću da podsjetim vas kolege da onog časa kada dođemo u situaciju da uvezimo meso ili sirovinu mesnu iz evropske zajednice koja je već bila stimulirana tamo, koja je tamo subvencionirana. Prerađevinu od takvog mesa mi iz Bosne više tamo prodati ne možemo, jer je zabranjeno uvesti iz ove zemlje nešto što je stimulirano iz u evropskoj zajednici. Prema tome na kratku stazu mi možemo dobiti sirovinu, preraditi je ovdje i prodati je ovdje. Na dugu stazu kapaciteti koje imamo su mali za veliki za Bosnu i Hercegovinu. Bosanskohercegovačko je tržište malo za te kapacitete. Ako ti kapaciteti ne budu mogli naći tržište van Bosne i Hercegovine, oni su već danas osuđeni na propast sutra.

Ovaj zakon je palijativna mjera. Carinska politika po mom mišljenju jeste nešto što treba dnevno da reagira na stanje kao u nekoj vrsti bolesti. Ima temperatura pa malo valja, pa malo veća pa se doda, oduzme. U ovom času Vijeće ministara je, nakon analize odlučilo da ide sa ovom mjerom. Ona je potrebna za zadovoljavanje potreba u prerađivačkoj industriji. Ona je potrebna za zadovoljavanje dijela domaćega tržišta i ona je opasna za nizak nivo skupe, još uvijek skupe proizvodnje u Bosni i Hercegovini i to su realne činjenice. Šta da činimo? Ako mi imamo situaciju da ove godine u oba entiteta poticaji za poljoprivredu gospodo ne prelaze 40 miliona maraka, za ovu godinu ne prelaze 40 miliona maraka, od gospodina Zorana pa na dalje svi mi znamo da je to smiješno malo, zanemarivo malo za stvarni poticaj. A pobrojte, samo pobrojte šta treba da se potiče, od mlijeka, od mesa, od peradi, od meda, od ovog, od onog. To su dakle ogromne potrebe. Mi nismo riješili pitanje time što ćemo uvesti carine pa time kompenzirati. Nismo. Ali nismo riješili ni pitanje time što ćemo ukinuti carine, pa i ovako i ovako u kakvu takvu otkupu u Bosni i Hercegovini dovesti u neravnotežan položaj, jer je naša proizvodnja skuplja od stranog uvoza u ovom času.

Dakle moramo raditi na sistemskim mjerama. Samo Ministarstvo za vanjske trgovinu i ekonomske poslove ne može to riješiti, ali Vijeće ministara mora u saradnji sa entitetskim vladama se moraju donjeti mjere. Mi moramo pronaći i znamo gdje postoje rezerve osiguranja sredstava za stimuliranje u poljoprivredi od kvalitetnijeg oporizavanja duhana i duhanskih proizvoda pa do nekih

drugih visokotarifnih roba. I konačno nije nepoznato da u ovoj situaciji povlasticu, dakle po zakonu ovom kako je predviđeno povlasticu za uvoz sirovina bez carina može osigurati onaj ko kupi domaći proizvod, a isto tako nije nepoznato da će taj domaći trgovac ili domaći prerađivač moći odštampati sam sebi papir da je kupio nepostojeće. Nemojte se ljutiti evo vam primjer. Normalan turnus za proizvodnju kokošijeg mesa je 45 dana. Mi imamo prvu kontrolu nakon tri mjeseca, to znači 2 čitava turnusa mogu proći unutar 3 mjeseca. Ko mene može danas prekontrolirati jesam li ja proizveo u svojoj farmi 3 hiljada ili 10 hiljada pilića, samo malo i ko me može kontrolirati ako ja napravim fakturu da sam proizveo 10 hiljada, a proizveo 3 i dodao tu fakturu mojoj drugoj firmi koja prerađuje to da ona na osnovu fakture od svoje firme na 10 hiljada pilića ili 10 hiljada kila uveze narednih 30 hiljada svana. To je biznis, to se radi i to će se raditi. Kako se zaštititi od toga? To je na jednoj strani. Dakle ovo bih kazao ja prevara na kratku stazu. Na dugu stazu kako riješiti problem?

Što više uvozimo sirovina iz vana bez carina, koji uvoze da kupe domaće. Što sve manje danas kupi domaćeg, sutra će manje biti proizvedeno i prekosutra više nećemo imati nikako proizvodnju i mi smo tu u začaranom krugu. Ako posmatram razvodovnu stranu tj. domaću proizvodnju koja je ugrožena protiv sam ovog zakona. Ako posmatramo ovu drugu stranu u interesu za proizvodnju u postojećim kapacitetima za preradu, onda sam za zakon. Ako posmatram državni interes da gubi iz budžeta zato što nema carina, onda sam protiv carina. Ako posmatram interes da ovo bude jedna prelazna faza koja će ojačati domaću proizvodnju, jer se domaći prerađivač obavezuje da mrvu mora prvo kupiti domaću da bi osigurao elemente za uvoz ovoga drugog bez carine, onda sam za to. Izgleda da sam stalno u raskoraku. Nisam.

Biću vrlo jasan. Zakon bez vrlo ozbiljne i vrlo sistematske dnevne kontrole je katastrofa i otvara prostor za nesagledive posljedice, negativne posljedice kako za domaću proizvodnju, tako i za domaći budžet. Zakon sa kvalitetnom kontrolom i jasnim mjerama kontrole je nešto što može na kratku stazu omogućiti domaći otkup i osigurati proizvodnju. Ono što je posebno opasno je da će onaj koji kupuje svagdje, dakle koji kupuje repromaterijal, odnosno sirovinu bez carine sada početi ucjenjivati domaćeg proizvođača da mu prodaje po cijeni koja odgovara prerađivaču, pa će ga ubijati sa cijenom. To je po mom mišljenju od velikih manjaka, ili nedostataka ovog zakona gospodine ministre zato što nemamo sredstva za poticaj u toj proizvodnji koja bi nas zadovoljila, a istovremeno otvaramo prostor za ovo drugo o čemu govorim.

Iz svih ovih razloga, iz svih ovih razloga smatram da bi bilo, ako ćemo glasati za zakon smatram neophodnim da se izjasnimo i o ovom prijedlogu zaključaka koji imaju dva cilja, jedan je na dugu stazu naći sistemska rješenja kroz strategiju i donošenje državnog zakona, a na kratku stazu osigurati kvalitetnu kontrolu provođenja ovog zakona. Vjerujem da ste dobili svi ovaj prijedlog zaključaka i prvi je ustvari zahtjev da Vijeće ministara u roku koji je predviđen zaključcima koji je ovaj dom donio donese strategiju i predloži strategiju poljoprivrednog razvoja. Niste dobili možda ovo. Evo dopustite mi da pročitam onda prijedlog zaključka broj 1. Izvinjavam gospodin Zoran nije, dakle radi se o tome da bi Vijeće ministara moralo zaista u roku koji je već definiran napraviti strategiju poljoprivrednog razvoja na nivou Bosne i Hercegovine, pripremiti i predložiti Parlamentarnoj skupštini državni zakon o poljoprivredi i uspostaviti odjeljenje za poljoprivredu u Ministarstvu za vanjsku trgovinu. To je ono što su sistemske mjere.

Ako ovo ne uradimo gospodo do kraja ove godine, ja vam tvrdim, ići će ovo u stenogram i dakle biće zabilježeno, dakle ja vam tvrdim da ćemo čim se potroši ova količina robe donositi novi zakon sa većim količinama koji će nas konačno dotući u smislu domaće proizvodnje.

Drugo, važno je utvrditi tačke gdje se može osigurati iskoštavanje kokošijeg mesa. Dakle zna se tačno koja je to tehnologija. Zna se ko u Bosni i Hercegovini vlada tom tehnologijom i utvrditi trenutno

stanje zaliha. Postoji opravdana pojava da se ovim zakonom pere historija. Šta to znači? Da već postoje uvezene količine mesa zamrznutog koje samo čeka ovaj zakon da se meso odmrzne i da se ono što je bilo prije nekoliko mjeseci sada ovim pod navodnicima aminuje, odnosno legalizira. Ako je to, to onda radimo ružan posao. Ja hoću da vjerujem da to ne radimo. Zato smatram da bi prije nego što ovaj zakon stupi na snagu Vijeće ministara sa nadležnim institucijama u entitetima moralo utvrditi dakle tačan spisak domaćih proizvođača mašinski iskoštanog mesa peradi i količina koju oni mogu osigurati. Zatim, utvrditi tačne potrebe mesoprerađivača sa taksativnom navedenom domaćim proizvodnim pogonima koji će ostvariti pravo na uvoz.

Tri. Zadužuje se Vijeće ministara sa Upravom za indirektno oporezivanje i Uredom za veterinarstvo da dnevno prate primjenu ovog zakona i osiguraju mjere kontrole, njegova provođenja u svim segmentima.

Četiri. Zadužuje se Vijeće ministara da svako tri mjeseca do kraja primjene ovog zakona Domu naroda podnosi izvještaj o primjeni i rezultatima te primjene.

I zadnje. Zadužuje se Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku ovoga doma da na osnovu prvog tromjesječnog izvještaja Vijeća ministara napravi analizu učinka ovog zakona na domaću proizvodnju i preradu te predloži Domu i Parlamentarnoj skupštini određene mjere aktivnosti.

Ako ovo usvojimo i provedemo ovaj zakon ne samo da bi bio opravdan, nego bi vjerovatno dao pozitivne efekte. Ako to ne uradimo, onda ovim zakonom sječemo zadnju granu na kojoj sjedimo, onu ograničenu domaću proizvodnju ćemo uništiti do kraja. A nama je potrebno obratno. Do 2007. godine da ojačamo proizvodnju kako bismo se mogli nositi sa još većom konkurencijom koja dolazi kroz VTO ugovor, koja dolazi kroz istek ovih raznih bilateralnih sporazuma itd.

Na kraju da zaključim, predlažem da se dogovorimo prije glasanja o tome da li prihvatamo zaključke. Mislim da je neophodno da ih prihvatimo. Nisu ni protiv koga, osiguravaju poziciju državi i osiguravaju poziciju i jednim i drugim prerađivačima i proizvođačima. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Čengiću. Ovaj raskorak i dilema o kojoj je on govorio za i protiv, doskora je mogao jedino prevazići kolega Spasojević koji je u jednom domu mogao glasati za u drugom protiv.

Dajem riječ gospodin ministar Doko ima riječ.

DRAGAN DOKO

Hvala gospodine predsjedatelju, uvaženi zastupnici, ciljevi predloženih izmjena i dopuna ovih zakona jesu upravo poticanje dakle domaće poljoprivredne proizvodnje i nikako se ne bi smjelo dogoditi ovo našto smo upozorovani da se ove mjere i ove izmjene iskoriste za šverc, malverzacije za sticanje neopravdane dobiti i mislim da u tom dijelu sigurno i ministarstvo i Vijeće ministara snosi odgovornost. Prihvatanjem ovog zakona vi ste samo otvorili mogućnost da mi djelujemo. Na nama je velika odgovornost zajedno sa upravom. Naravno tu ne želimo odvojiti tu suradnju sa Upravom za neizravno oporezivanje, jer nadležnosti uprave i jesu najvećim dijelom u provedbi ovih propisa.

Mislim da je i Ured za veterinarstvo kao sastavni dio Ministarstva vanjske trgovine će sigurno uzeti udjela i vezano za ove sugestije ja nisam išao u detalje, nismo obrazlagali, naravno da smo razmišljali o svemu sa čime ćemo se suočiti kada je u pitanju naročito pileći program i mi smo imali

tijekom usuglašavanja zajedno sa radnom grupom u čijem sastavu si bili i predstavnici proizvođači, ja moram to tako napomenuti i udruga. Imamo istina i više tih udruga. Mi smo radili sa onima koji su došli do nas. Nismo mogli previše birati tko će biti taj koji će snama razgovarati tako da mislim da smo odabrali, ne odabrali, ispričavam se, prihvatili razgovore sa predstavnicima udruga koji na neki način imaju u svom članstvu najveći broj i proizvođača pilećeg mesa, svinjskog mesa i goveđeg mesa. Činjenica je da mesoprerađivačka industrija kao sirovinu koristi samo dijelove od tih životinja. Znači kada je u pitanju ili svinjsko meso, ili goveđe, ili pileće, to su samo jedan dio. Kod pilećeg konkretno radi se o nekih 7% pileta, leđa koja se iskoštavaju pa je to onda skoro još i manji procenat.

Kada je u pitanju znači ova mjera da potiče domaću proizvodnju ne može nitko uvesti mon to je znači ovaj zaleđeni separat i reći da je to proizvodnja. Znači ne može trgovac koristiti ovu povlasticu. Da bi prerađivač uvezao po povlaštenim stopama, on mora prije toga otkupiti i platiti i platiti, a može to samo od onoga tko proizvodi, ko ima kapacitete, ko je uselio 15 tisuća pilića pa dobijo jel po kilogram i po toliko i toliko tona mesa, to je toliko i toliko poreza da bi imao recimo samo 5% od toga moma. To je taj proizvod koji on može imati. VIše od toga ne može imati. Ne može se kod nekoga pojaviti sada enormno velika količina. Mi ćemo pratiti to dnevno, jer ćemo mi izdavati dozvole. Ako se netko pojavi sada sa odobrenjem na 500 tona, onda znamo da nešto nije u redu. Nećemo mu dati to odobrenje.

Mislim velika odgovornost leži na ministarstvu. Mi smo svjesni da praktično realizaciju ovih mjera možemo pokazati da smo učinili nešto dobro za primarnu poljoprivrednu proizvodnju, a isto tako možemo ući u rizik da otvorimo prostor manipulantima švercerima. Mi ćemo se truditi da taj prostor ne smanjimo, da ga ne ostavimo nikako. Znači samo oni koji su proizvođači koji imaju uzgoj koji imaju u klaonici i stroj za iskoštavanje mesa mogu biti oni od kojih će se otkupiti taj proizvod. Nikakvi trgovci, nikakva druga poduzeća ne mogu znači koristiti. Kada su u pitanju količine. One su limitirane na jedan jednostavan način otkupom. I ovdje je najvažniji otkup. Ste strane gledano pojačaće se interes prerađivača da otkupljuje od proizvođača. Što to znači na tržištu vrlo jednostavno, porast će cijene tako da je to direktan poticaj upravo primarnim proizvođačima, najdirektniji. Jer bez otkupa tih njihovih proizvoda ovi ne mogu ostvariti pravo. Vrlo jednostavno doće do porasta potražnje primarnih proizvoda i time i do povoljnijeg položaja primarnih poljoprivrednih proizvođača. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu ministru. Za diskusiju se javio gospodin Radović. Izvolite.

NADE RADOVIĆ

Ponovo se vraćamo znači na zahtjev Savjeta ministara da se Zakon o izmjeni i dopuni carinske tarife rješava po članu 100. Poslovnika Doma naroda, znači po hitnom postupku bez prava amandmanskog djelovanja. Kao i ovaj, kao što su diskutovale kolege slažem se i mislim da moramo nekom vjerovati bez obzira što nam nedostaje jedna dugoročna strategija razvoja poljoprivrede. Posebno primarne proizvodnje. Normalno i prerađivačke proizvodnje u poljoprivredi. Ovdje se radi o proizvodnji i preradi mesa i mislim da moramo i ovaj Savjetu ministara, mislim da je Savjet ministara imao namjeru da ovom mjerom oslobađanjem carina pospiješi primarnu poljoprivrednu proizvodnju. Ta se namjera vidi iz same, zakonskog teksta da se kaže da će se poslije 1/3 odobrene kvote, odnosno tri mjeseca vršiti analiza i mislim da treba Parlamentarna skupština posebno da bude za ovo zainteresovana da insistira na jednoj jasnoj analizi koja će dati realne efekte i prave rezultate ove primjene.

Mislim da je ovo jedan od potrebnih efekata, ali nije dovoljan. Ako uzmemo samo koliko EU koja čine uglavnom visoko razvijene industrijske zemlje posvećuje pažnje poljoprivredi i koliko je izdvajala sredstava iz svog budžeta za razvoj i zaštitu poljoprivrede i koliko je osjetljiva i rigorozna na praćenje i približavanje kvota pojedinih članica, odnosno pojedinih poljoprivrednih grana kako se

raspoređuju, mislim da Bosna i Hercegovina takođe treba brižno da pristupi strategiji razvoja poljoprivredne proizvodnje. To jeste jedna od šansa, ako smo rekli da imamo jedan resurs koji se zove pamet u mašinskoj industriji i koga ne smijemo ispustiti jer će nam biološki otići, takođe imamo jedan privredni, odnosno resurs da možemo da se bavimo izuzetnom, kvalitetnom poljoprivrednom proizvodnjom posebno primarnom proizvodnjom za proizvodnju zdrave hrane koja ima sigurno svoje tržište na svjetskoj pijaci. Međutim gdje su problemi. Prvo što smo već vidjeli da imamo dosta problema zato što nismo konkurentni. Naša primarna poljoprivredna proizvodnja ne može da izdrži konkurenciju zbog toga joj treba pomoć državi. Vidili smo kroz ove sve projekte koji dolaze za razvoj poljoprivrede da su tamo krediti koje dobijamo od donacija 0,7 plus libro, a preko, kada se plasiraju preko banaka to smo na jednoj od sjednica analizirali da je to 9% što je nepodnošljivo za poljoprivredu.

Prema tome Savjet ministara mora počevši od stimulacije, kreditiranja do Ureda za veterinarstvo koje mora biti takođe vrlo bitno u ovoj operaciji, jer postavlja se pitanje kakvog kvaliteta će ući ovo meso, jer mi hranimo naš narod sa ovim prerađevinama koje će ući i postavlja se pitanje kvaliteta i naše osposobljenosti da to provedemo. Takođe se postavlja ozbiljno pitanje da li smo spremni i sposobni da tretiramo sve ove zakone, posebno Zakon o indirektnom oporezivanju kako i na koji način spriječiti ovo što se dešavalo i što se može dešavati na uštrb primarne poljoprivredne proizvodnje. Slažem se da oni u ovom momentu, dakle nisu konkurentni i da im treba ostaviti prostora, zbog toga treba država na račun drugih prihoda kroz ...i oporezivanje drugih da napravi pomoć primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Takođe se slažem da treba i podržati na ovom nivou prerađivačku industriju koja traži da bi usposlila kapacitete, da bi bila konkurentna mora da traži da uposli taj kapacitet. Znači treba joj sirovina. I to je pozitivno kada mi uvozimo sirovinu. Ali moramo je držati pod kontrolom po pitanju kvalitet, količina i da ona bude u funkciji razvoja primarne poljoprivredne proizvodnje.

I zato se zalažem da mi ovaj zakon prihvatimo po članu 100. da prihvatimo bez izmjena, ali da kažemo da ćemo tačno toga i toga datuma, odnosno prva trećina kvota kada se iskoristi 3 mjeseca dati i tražiti od Savjeta ministara da nam da efekte ovoga zakona. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Radoviću. Jel to bio vaš prijedlog zaključka?

NADE RADOVIĆ

Da.

GORAN MILOJEVIĆ

Molim vas da ga napišete ili poslije ćete ga ponoviti. Sljedeći se javio gospodin Limov.

TOMISLAV LIMOV

Hvala gospodine predsjedatelju. Spravom je primjećeno u mom prvom javljanju povodom prethodne točke dnevnog reda da sam govorio ustvari o ovome, ali sam i pretpostavio da ću i imati različito mišljenje od našeg predsjedatelja u pogledu ovog obraćanja zbog toga to učinio jer moglo se dogoditi i drugačije, a tada bi onda imali vremena da ovaj profesor doktor Abdulah Gagić danas ipak obrati.

Iz svega ovoga što smo čuli, a naravno uvažavajući ono što su kolege prije mene rekle, pa i dobrim dijelom ono što je rekao ministar, ja želim reći sljedeće da nisam razuvjeren u odnosu na argumentaciju koja je u ovom pismu iznesena, ali i na moguću drugu argumentaciju da je ovo pravo rješenje i osobno ovdje mislim da možemo ići i drugačijim pristupom, dakle ovdje se ide po kilima što je li jedan model. Može biti model i da se prethodno otkupi sva proizvodnja, posebno sva ona koja je postojeća da se kroz inspekcije dobro pogleda ovo o čemu je govorio uvaženi kolega Čengić da ne bi

sada došlo do pranja tih roba, jer i to neki spominju 3 tisuća tona. Pa vidjeli smo i sami da ima spektakularnih aktivnosti oko podjele besplatnih tih pilića itd. i mislim da može biti dakle i drugačiji pristup. Dakle nisam siguran da će ovo doprinjeti razvitku naše domaće poljoprivredne proizvodnje i inače mislim da je na dobrom putu bio kolega Jukić kada je govorio oko sustavnog rješavanja ovog pitanja. Na koncu sama činjenica da mi uopće nemamo Ministarstvo poljoprivrede na državnoj razini dovoljno govori šta mi zapravo mislimo o poljoprivredi u Bosni i Hercegovini. Netko će reći imamo u entitetima itd., ali to nije to. Evo i kolega Radović je govorio o jednoj strategiji koja ipak mora imati državni karakter. Na koncu kako god to postavimo doći ćemo do ove pozicije, do ove situacije da ćemo ipak sa državne razine morati imati određene kontrolne mehanizme, dakle ja jednostavno nemam volju govoriti o sadržaju ove argumentacije, jer evo imali ste svi prigodu to pročitati i vjerovatno to neće bitno uticati ali za razliku od prethodne točke gdje inače nisam imao dilema, gdje sam dakle glasujući za dao potporu ovdje mislim zaista potpuno drugačije. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Limovu. Sljedeći se javio gospodin Mustafa Pamuk.

MUSTAFA PAMUK

....svi smo istakli jednu potrebu da razvijamo primarnu poljoprivredu proizvodnju, međutim pored toga što se to postavlja kao imperativ za održanje bosanskohercegovačkog stanovništva, ja mislim, to je na jednoj strani, na drugoj strani mi imamo jednu silnu potrebu, jednu našu silnu želju da krećemo prema europskim integracijama, da uređujemo zakone onakve kakve to treba, kako su to uredili i svi drugi u Evropi. Ja mislim da ovaj, ova situacija oko poljoprivrede, oko stanja u poljoprivredi da je teška i traje već dugo, užasno dugo. Ti silni štrajkovi, te silne potrebe.

Ja znam kada uđemo u Evropu da ćemo morati prijaviti tačan broj koliko imamo krava, koliko imamo voćnjaka, koliko imamo koza, koliko imamo kokošiju, koliko imamo sve po na osob, jer to je uradila svaka evropska zemlja, tako se planiraju, tako se planiraju budžeti svih evropskih zemalja, tako se planiraju subvencije i tako se razvija poljoprivreda.

Međutim, ja sam spreman, možda ću vas malo iznenaditi da ovdje pred ovom domu predložim da pokrenemo inicijativu. To mi imamo pravo, da zajedno sa Vijećem ministara, sa međunarodnom zajednicom i svim drugim institucijama da je krajnje vrijeme da Bosna i Hercegovina dobije ministarstvo za poljoprivredu. Za mene je to izuzetno važno, jer ja mislim da u ovoj oblasti kao ni u jednoj drugoj imamo potrebu da se približimo Evropi, da napravimo investiranje, da napravimo jedan sistem i da napravimo jedan redosljed. Ja mislim da to treba koordinirati vrlo ozbiljno sa entitetima i ja mislim da jednostavno sa tog nivoa, sa nivoa države Bosne i Hercegovine prema Evropi moramo to voditi, moramo voditi taj sistem i moramo ga lagano uvoditi. Eto to bi bio moj prijedlog. Ne mora se prihvatiti, ali ovo je samo jedna moja, jedna inicijativa o kojoj bi trebali da razmišljamo. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala kolegi Pamuku. Za riječ se javio gospodin Nade Radović. Opet nešto nije u redu, izvinjavam se Zoran Spasojević. Nisi ti Osmane prijavljen. Nema te. Hajde pritisni.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja sam maloprije govorio o ovim pitanjima, ali želim samo dvije tri stvari dok je i gospodin ministar tu da ga priupitam i da ne ponavljam ovo da nam je potrebna

dugovoročna strategija, sistemske mjere, zagarantovan otkup, podsticajne mjere, dnevna kontrola, ovo što je govorio gospodin Čengić.

Ja samo želim da, vjerovatno ćemo mi doći do toga da ovo podržimo Savjet ministara u ovom prijedlogu njihovom, jer moramo od nečega početi, moramo početi, što kaže gospodin Radović nekome vjerovati. Prvo da se jednom riječju osvrnem na kvalitet uvoza, jer radeći neke poslove na carini došao sam do saznanja da svi ovi uvoznici koji su do sada to radili, obično su uvozili robu koja je pri isteku roka. Mjesec dana, dva, tri mjeseca itd. i to je roba koja je tamo vrlo niska, odnosno niskih cijena. Odnosno onaj ko posjeduje tu robu, kojoj je rok pri kraju mora da plati dobro i debelo da ta se roba izveze i na adekvatan način uništi tamo. I zbog toga su dobro došli im svi ovi iz ovih zemalja koje su u tranziciji da bilo šta daju za to. Jer oni će svakako morati da to plate da to izvezu. E, ja se bojim da takvu robu oni ne žele da uvezu, jer takva roba je stvarno tamo niska, niske su cijene, izuzetno niske cijene. Primjera radi kilogram piletine tamo košta ni manje ni više nego 90 feninga ovdje koji su. To je izuzetno primamljivo u odnosu na naše cijene koje su ovdje trostruko, a možda i četverostruko veće i petostruko da ne govorim kvalitet broj jedan.

To je što se tiče toga. I sada sam želio da pitam gospodina ministra jer ovdje sabirajući vidio sam da sve ovo je na jednoj strani, a na jednoj strani su tone živinskog mesa. Znači ono što sam se najviše pribojavao, to je iz Holandije itd. zamrznuto kojem je pri kraju rok itd. Na osnovu čega je došlo do baš ove brojke 2.268. Jel to neki proračun, jer to neki zahtjev, jel to neka, ima neka, otkud baš ovaj broj 8 na kraju? Ja sam mislio i drugo što sam želio da pitam, otkud za pileće meso odnosno 1:3, a za svinjsko 2:1, odnosno za ovdje za goveđe i salamure itd. solenje 1:3, a to je malo 80 tona i 120 tona, znači za pileće treba znači da kupi jednu da bi mogao uvesti 3 kilograma. Tu su te neke sumnje koje dolaze iz mojih saznanja i odakle ta brojka 2.000? Da li je to brojka na osnovu toga što je sabrano koliko sveukupno ima mesa u Bosni i Hercegovini, znači pa je ova brojka 1/3 od ovih 2.268 tona za ovu godinu koja će moći znači da ovu 1/3 svu otkupimo pa da još možemo još uvesti ove 2/3 ili je to nako neko uzelo proizvoljno pa rekao hajde biće to toliko itd. Treba mi toliko itd. itd. Eto toliko. Hvala vam.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Spasojeviću. Sada ima riječ uvaženi kolega Osman Brka.

OSMAN BRKA

Ja se zahvaljujem gospodine predsjedavajući i hoću da kažem nekoliko riječi na ovu temu. Ima jedna dobra stvar, iako ova tačka dnevnog reda meni se čini nije dobra što je uopšte ovakva došla nama kao prijedlog u Parlament. Ja se ovdje slažem sa gospodinom Spasojevićem. Međutim ima jedna dobra stvar koja me je obradovala, jer su potpuno na isti način diskutovali gospodin Čengić, gospodin Nade Radović i gospodin LImovi i ja se tome i pridružujem. Razumijete me. Zaista na potpuno isti način, ne, ne, ja sam za jednu drugu vrstu promjena koje se treba da dešavaju o ovom parlamentu, a ona se ovdje dešava. To nije, to je vrlo ozbiljna stvar za mene i vrlo važna stvar za mene kao poruka koja treba da ode iz ovog parlamenta. Poruka svim političkim snagama uz Bosni i Hercegovini da stvari se kreću naprijed i da smo mi ovdje svjesni, niko nas ne može optuživati da, za ovo i ono se kaže, unitarizam ili šta ja znam sve zašta nas optužuju, nego sagledavamo objektivno stanje problema u Bosni i Hercegovini, jer gdje god sad, skojim god poljoprivrednim proizvođačem progovorite u Bosni i Hercegovini, ja znam recimo u Tešnju selo Raduša, znam da je godinama, desetinama godina živjelo od pijace u Tesliću. To znam 100%. Ne kažem ja da to selo danas treba da živi od te poljoprivrede. Ne, treba i ono da ide naprijed i ide naprijed, ali ne me ne može niko ubjediti da Raduša danas uopšte ne proizvodi povrće, nego ga sa pijace iz Tešnja vozi u Raduš. Zašto? Kaže ne isplati se. Ne isplati nam se uzgajati goveda. Ne isplati nam se uzgajati, svaka 100-ta kuća ima kravu u selu. To je, meni je to neobjašnjivo. Nisam ja da se danas svaka kuća ima jednu kravicu i da od toga živi. Ne. Ali se moraju stvoriti uslovi da ljudi

mogu objektivno da žive od rada od poljoprivrede gdje imaju za to uslovi. Mi to nemamo. Nemamo zašto? Zato što je sve prepušteno bukvalno slučaju.

Ne može jedna država ozbiljna država ako nema zakona o poljoprivredi. A evo ovdje smo danas čuli od svih poslanika iz sve tri naroda da bukvalno mi vapimo za tim. I ja ustao sam da kažem da odavde ode poruka političkim snagama u Bosni i Hercegovini da sjednemo se dogovorimo, ne treba nama međunarodna zajednica. Ako se mi kažemo hoćemo zakon o poljoprivredi, a treba svakom poljoprivredniku i u Bijeljini i u Čapljini i u Tešnju, bilo gdje treba, jer će svi na taj način biti zaštićeni. Ja evo sada odmah ministru kažem, ja ću sada digniti ruku za ovo, ali ako mi za tri mjeseca dođete sa sličnim prijedlogom nek znate ja ću unaprijed biti protiv. Odmah sada kažem biću protiv, jer neću više sebe da dovodim u situaciju da glasam za palijativne stvari koje će trajati mjesec dana i onda ponovo imamo isti problem. Hoću da taj problem rješavamo na jedan drugi način kako se rješava u svim civilizovanim zemljama.

Mene duša zaboli kada idem, putujem kroz neku evropsku zemlju i vidim sve obrađeno i kada putujem kroz Bosnu i vidim 80% neobrađenog. Ovi ljudi uvijek živjeli od poljoprivrede. To je van pameti. Mi smo krivi, mi, vlast je trenutno za to kriva ova i ja kritikujem i Ministarsko vijeće i kritikujem evo javno sada ovdje kažem ekonomske stručnjake u Bosni i Hercegovini i poljoprivredne stručnjake u Bosni i Hercegovini, nema ih i ne čuju se, ja ne mogu da pročitam ni jedan tekst kritičku analizu stanja u poljoprivredi. Gdje su ti naši bajni doktori nauka sa poljoprivrednih fakulteta u Sarajevu, Banja Luci u Mostaru – šute. Nemaju pravo šutiti isto kao što nemamo mi pravo šutiti. Gdje su rješenja koja oni nude nama? Mi trebamo da donosimo okvirne zakone na prijedlog Ministarskog vijeća, ali eksperti u tome treba da učestvuju, treba ih iskoristiti. Oni će odgovoriti vjerovatno, oni neće da nas angažuju. Gospodo, pišite da čujemo, da vidimo vaše stavove. Nema ih nigdje.

I molim vas, ja sam ustao samo da kažem, malo sam uzeo više vremena da pošaljemo poruku Ministarskom vijeću, svim političkim strukturama u Bosni i Hercegovini daj napravimo to Ministarstvo poljoprivrede da taj iskorak krene iz ovog doma. Hvala vam.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Brki. Gospodin Doko, ministar.

DRAGAN DOKO

Hvala gospodine predsjedatelju, uvaženi zastupnici bilo je par pitanja pa želim dati odgovor ukoliko sam u mogućnosti. Što se tiče ministarstva poljoprivrede i mene raduje vaša inicijativa da je sazrelo vrijeme da se formira ministarstvo poljoprivrede. Na neki način je politička odluka pa je dobro da dolazi i od Doma naroda. Što se tiče Vijeća ministara ja vam mogu reći da nadležnost Vijeća ministara u Sektoru poljoprivrede je vrlo mala. Kapacitiranost ovog ministarstva vanjske trgovine u okviru jednog sektora i u okviru jednog odsjeka. To je jako loše i mi smo bez obzira na vašu inicijativu koju pozdravljamo odlučili da idemo u formiranje jednog sektora za poljoprivredu i šumarstvo, turizam i vodoprivredu.

Ukoliko dođe do formiranja ministarstva poljoprivrede vrlo jednostavno je takav jedan sektor da bude jezgra zajedno sa Uredom za veterinarstvo, zajedno sa Upravom za zaštitu bilja koji je odlukom Vijeća ministara formiran i sada je trenutno raspisan natječaj za direktora, zamjenika direktora i onda ona procedura oko sistematizacije ide dalje.

Što se tiče vaših diskusija u Domu naroda ja vam mogu prenjeti i atmosferu koja vlada u Vijeću ministara. Slična je. I mi smo jedinstveni kada su u pitanju ove predložene mjere. Dakle Vijeće ministara

je prilikom predlaganja ovakvih mjera imalo koncenzus, a i u Vijeću ministara sjede i šefovi stranaka i predstavnici političkih opcija tako da praktično možemo reći da se radi o zarazi.

Što se tiče uvoza ove izmjene i dopune Zakona o carinskoj tarifi neće odrediti iz kojih će se zemalja uvoziti koja kategorija mesa. Ovdje je samo riječ o tome da li će to biti po jednom režimu carinskom ili o drugom. I do sada se uvozilo i iz Nizozemske, uvozilo se iz drugih zemalja i od ovog zakona neovisi odakle će se uvoziti. Ured za veterinarstvo, ili veterinarska granična inspekcija je ta koja mora pregledati tu robu i ta roba mora biti ispravna, zdravstveno ispravna. Ne može biti niti sumnjiva, jer ako je sumnjiva znači da nije pregledana. Ona je ili ispravna za zdravlje ljudi i životinja, ili je to znači meso koje ne odgovara, ili je riječ o isteku roka tako da od ovog praktično zakona neće ovisiti odakle će se uvoziti. Činjenica je da se i do sada uvozilo stim što se do sada i plaćale plaćao se carine i prelimani.

Kada je rije o tome zašto jedan na prema tri, kod pilećeg mesa, zbog toga što se radi samo o kako sam rekao ranije o jednom dijelu, znači svega 5% se može iskoštiti od pileta pa onda upravo to omjer koji zadovoljava znači onu godišnju potrebu ili u ovom slučaju tromjesječnu potrebu koja je opet određena od strane grupacije unutar vanjsko trgovinske komore. Ako se sjećate još prilikom onih odluka koje je Vijeće ministara ranije donosilo, a ovaj put smo se odlučili da to ne ide odlukama, nego da to znači ide na način da se izmjeni zakon i da se stvori jedan pravni osnov čvršći za provođenje ovakvih mjera.

Svinjsko meso dva na prema jedan, razlog je zato što se otkupljuju cijele svinje. Znači tu se neće otkupljivati dio svinjskog mesa, nego cijela svinja i onda na 2 kg otkupljenog mesa se može uvesti kilogra iz uvoza bez plaćanja znači carine. A kod pilećeg mesa, sobzirom da se radi samo o 5% koliko se može otkupiti realno, jer neće nitko file, neće nitko batake, neće niko neke druge dijelove pileta iskoštavati da bi ih prodao po nekim cijenama koje su niske.

Što se tiče ove dvije tisuće, pitate za ovaj broj 2268, jel 8 na kraju. To su potrebe znači koje Vanjsko trgovinska komora izračunala da bi zadovoljila prerađivačke kapacite. Radi se o tom podatku. Što se tiče proizvodnje ona je puno veća. Proizvodnja pilećeg mesa, jer samo 5% od ukupne proizvodnje pilećeg mesa će biti predmet otkupa na temelju kojeg će se stvoriti pravo da se uveze bescarinski određena količina te robe. Znači to je potreba znači za uvozom tog separata. I mi smo izdvojili, ako ste možda pogledali radi se o sličnom tekstu kao i ranije koji su dolazili na sjednice Zastupničkog doma, a nikada nisu na Dom naroda jer nisu prošle proceduru u Zastupničkom domu, upravo kod pilećeg mesa izdvojili, dodali ispred oznak "eks" što znači da smo otišli u daljnju analitiku gdje smo striktno rekli da je to proizvod koji mora biti u bloku, koji ne može biti meso isječeno na komade, upravo da bismo spriječili zlouporabe.

Činjenica je da predstoji pred nama i ovaj period kada moramo i svojim djelovanjem sve ono što ste vi rekli, što je stvarno moguće i ukoliko bude propusta sa naše strane, onda bi se moglo dogoditi i upozoravam na jedan instrument koji je vrlo bitan. Ovaj zakon sam po sebi neće otvoriti mogućnost izvoza. Znači nećemo biti liberalizirani u smislu da sada svak tko uvozi ne plaća. Moraće dobiti dozvolu od ministarstva da bi uvezao. To je isto jako bitan instrument koji opet na neki način pojačava našu i odgovornost u ovom dijelu provedbe. Zajedno opet sa upravom, kažem ovdje je isto uprava je vrlo bitna u provođenju ovih mjera. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu ministru. Šiljegoviću hoćeć ti govoriti? Dajem riječ gospodinu Bošku Šiljegoviću.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Pa pošto ćemo mi vjerovatno izjašnjavati se i o prijedlogu zaključka koji je predložio gospodin Čengiće, da bi došli do jedinstvenih zaključaka, ja vas zamoljavam da nešto ne prejudiciramo.

Recimo u prvom zaključku Klub srpskih delegata kaže – traži se od Vijeća ministara da realizira zaključke Doma naroda donesene 26.4., a naročito da u predviđenom roku donese strategiju poljoprivrednog razvoja Bosne i Hercegovine sa mjerama podsticaja domaće proizvodnje tačka. Mi smatramo i imamo povjerenje u Savjet ministara da će kroz donošenje strategije predložiti, da li će to biti sektor, odjeljenje ili državno ministarstvo, a da mi sada ne prejudiciramo, eto zamoljavam vas i onda će Klub delegata iz reda srpskog naroda podržati sve ove zaključke.

A u svojoj strategiji koju će oni predložiti, oni su ti koji će reći da li će to ići u ovoj formi, ovoj ili trećoj. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Nade Radović. Nade Radović ima riječ.

NADE RADOVIĆ

Ja bih samo u sklopu ovoga, pošto smo se opredjelili, dakle prihvatamo da rješavamo po članu 100. prihvatamo zakon i još bi jedan zaključak.

Obavezuje se Savjet ministara da se dosljedno i na vrijeme ispoštuje primjena člana 2. ovoga zakona, a to je ovo analiza, efekti itd. Dakle da poslije isteka, odnosno tri mjeseca ili 1/3 od kvote bude ovdje prezentirana na Domu, odnosno Savjet ministara analizira i dostavi Parlamentu da se kaže šta smo napravili koji su rezultati primjene ovoga zakona.

GORAN MILOJEVIĆ

To bi se dodalo kao

NADE RADOVIĆ

Obavezuje se Savjet ministara da dosljedno i na vrijeme ispoštuje primjene člana 2. ovoga zakona.

GORAN MILOJEVIĆ

Samo malo. Dozvolite. Dajem riječ gospodinu Čengiću.

Molim vas, ja bih molio još zbog stenograma da čujem gospodina Čengića da kaže da je ovo prihvatljivo znači

HASAN ČENGIĆ

Ako mogu dobiti

GORAN MILOJEVIĆ

Možete dobiti riječ.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, ako mogu dobiti riječ. Ja se zahvaljujem kolegama na sugestijama. Što se mene tiče za mene su ove sugestije svakako prihvatljive i ja ih osobno prihvatam i ako je to dovoljno da se usaglasimo i oko zaključaka. Ja mislim da to svakako trebamo uraditi. Ja posebno se slažem sa ovom sugestijom gospodina Šiljegovića da ne prejudiciramo formu na koji način će Vijeće ministara uči u ovoja proces uspostavljanja neke strukture koja će se brinuti za poljoprivredu. Dakle ja sam tu potpuno otvoren.

Ja bih ipak htio naglasiti jednu stvar. Sve do onog časa dok ne pritisnemo ovo dugme ovdje ovo je priča. A te sekunde to počinje da biva biznis koji vrtoglavo ide u ovom ili onom pravcu. Ja još jednom molim Vijeće ministara za koje znam da nije lako da zaista uložimo dodatne napore da ovo kontroliraju. Ovo je jedna tačka koja je, jedan potez koji može biti pozitivan, ali je na granici da nas, ne zato što ne želimo da uradimo dobro, nego zato što je zaista teško kontrolirati ovaj proces čitav, svakog časa da odemo na drugu stranu.

Zato za mene nije važno samo da se usaglasimo oko toga formalno da imamo ove zaključke, nego da zaista Vijeće ministara razumije da je ovo, dakle ja bih htio da Vijeće ministara razumije, gospodine ministre, da onog časa kada ovaj dom usvoji, ja mislim da je raspoloženje da će ovaj dom usvojiti ovaj zakon da ste vi zapravo preuzeli jednu izuzetno veliku odgovornost sa ogromnim rizikom. Mi, ne vjerujem da ćemo vam biti dobronakloni i milostivi idući put ako se utvrde stvari koje nisu u redu. Jer nemamo na to pravo. Dakle, svi smo se složili oko jednog da je domaća proizvodnja ono što je osnovni interes i ja sam uvjeren da sa dobrom kontrolom ovo može dati dobre rezultate, kao što sigurno znam sa slovom na papiru koje neće biti pretvoreno u dnevnu i onda dalje operativu i nadzor, ovo će otići u drugom pravcu.

U tom smislu sve sugestije koje sam do sada čuo oko zaključaka za mene su prihvatljive i predlažem da ih prihvatimo, a možemo naknadno sistematizirati redosljed. To apsolutno nije sporno. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Nemamo više prijavljenih diskutanata.

Ja ću sada dati na glasanje znači ovo, o proceduri da se izjasnimo da idemo po članu 100., a onda bi drugo glasanje bilo, ako se slažete zajedno da znači, ustvari hajmo prvo da ne prejudiciram ja.

Znači otvaram glasanje.

HASAN ČENGIĆ

...da ne bude da sam maliciozan. Dakle štampano malo slovo h u Hercegovini nedostatak slova r koji možda neko i koluta. Nije zbog mene, nego zbog daktilografskog biroa ovdje u Parlamentarnoj skupštini.

Dakle, nema nikakve malicioznosti, prigovaram na tehničku grešku i molim da se ispravi u originalu u budućem originalnom tekstu. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Ja se nadam da su Hercegovci uvažili ovo. I ja sam indirektni Hercegovac, žena mi je Hercegovka.

Dakle ko je za da se zakon predmetni razmatra po članu 100. tačka 2. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine?

Otvaram glasanje.

Konstatujem da je 12 delegata glasalo za, 2 su bila uzdržana i da smo prihvatili ovu proceduru.

E sada predlažem da glasamo, ako se slažete, odnosno trebamo otvoriti raspravu o zakonu. Mislim da smo je mi sproveli već u ovom prvom dijelu ove tačke dnevnog reda i ako se slažete, samo da provjerim da se nije ko javio. Nije se niko javio za riječ. Znači mogu zaključiti raspravu o ovoj tački dnevnog reda.

I sada bih želio da predložim da, ako hoćete da glasamo o Zakonu zajedno sa ovim zaključcima koji će se na prijedlog gospodina Čengića sistematizovati dakle utvrdiće im se redosljed i predlažem. Ne, u redu.

Predlažem dakle da se izjasnimo dakle o Zakonu dopunama Zakona o carinskoj tarifi BiH po hitnom postupku broj 01,02-02-2-7/04 od 9.6.2004. godine i otvaram glasanje.

Imamo 13 za i 1 protiv. Konstatujem da je Zakon usvojen.

Sada dajem na glasanje prijedlog zaključaka dakle ovih, evo prije ovog glasanja gospodin Radović.

NADE RADOVIĆ

Ako se slažete, otprilike ovaj moj zaključak samo da malo preformulišem, ako se slaže gospodin Čengiće.

Zaključak 4. On glasi – zadužuje se Vijeće ministara da svaka 3 mjeseca, dakle nisam ja siguran da će to biti svaka 3 mjeseca, pa bi ha to promjeni. Znači obavezuje se Savjet ministara da će dosljedno i na vrijeme ispoštovati primjenu člana 2., a to je znači 1/3 kvote ili 3 mjeseca i da izvršiti Parlament. Znači ne dajemo im pravo svaka 3 mjeseca možda ćemo poslije mjesec dana reći stop ne ide ovo.

GORAN MILOJEVIĆ

Dobro. To je prihvatljivo znači za.

Evo predlažem ja da gospodin Čengiće i da gospodin Radović ovo slože još ove riječi. Ako ima potrebe još neko? Dobro.

HASAN ČENGIĆ

Na prijedlog gospodina Radovića tačka 4. da se ispravi na način kako je on sugerirao. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Dobro. Otvaram glasanje po prijedlogu zaključaka.

Konstatujem da smo jednoglasno usvojili ove zaključke sa 14 glasova za.

Zahvaljujem se kolege delegati pozivam sad na efikasniji rad sa ovim sljedećim tačkama dnevnog reda.

Znači kao 10. tačku dnevnog reda imamo

Ad.10. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama zakona o Sudu Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 100. Poslovnika Doma naroda

U skladu sa članom 100. tačka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu da se zakon razmatra po ovom članu nakon rasprave. Amandmani se ne podnose. Predstavnički dom je usvoji ovaj zakon po hitnom postupku na njihovoj 39. sjednici.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ?

Nema. Znači poslušali ste me. Zahvaljujem se. Nema prijavljenih diskutanata.

Ko je za da se ovaj zakon razmatra po članu 100. tačka 2. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Otvaram glasanje sad.

12 nas je glasalo. 11 za, 1 uzdržan?

Znači konstatujem da smo usvojili ovu proceduru.

Otvaram raspravu o zakonu. Ko se javlja za riječ? Prvi put, drugi put. Niko se nije prijavio.

Glasaćemo sada o zakonu.

Ko je za usvajanje zakona? Otvoreno glasanje.

Konstatujem jednoglasno da je ovaj zakon usvojen sa 13 glasova. Zahvaljujem.

Tačka 11.

Ad.11.Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, po članu 100. Poslovnika Doma naroda

U skladu sa članom 100. tačka 2. Poslovnika Dom odlučuje o zahtjevu da se zakon razmatra po ovom članu nakon rasprave. Amandmani se ne podnose. Predstavnički dom je takođe i ovaj zakon usvojio po hitnom postupku na svojoj 39. sjednici.

Otvaram raspravu.

Javlja li se neko za riječ? Kao što vidim nema prijavljenih.

Otvaram glasanje. Sad.

Konstatujem da je usvojena ova procedura. 12 za, 1 uzdržan. Niko nije bio protiv.

Otvaram raspravu o zakonu. Nema prijavljenih.

Sad ćemo glasati o zakonu.

Otvaram glasanje. Sad.

Konstatujem da je jednoglasno usvojen, 12 za, niko protiv, niko uzdržan.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda. To je

Ad.12. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga Okvirnog zakona o registraciji poslovnih subjekata u Bosni i Hercegovni po članu 99. Poslovnika Doma naroda

Znači vodi se samo rasprava da li će se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio zahtjev Savjeta ministara da se skrate rokovi za razmatranje zakona na njihovoj 38. sjednici.

Javlja li se neko za riječ? Niko. Zahvaljujem.

Ko je za da se zakon razmatra po članu 99. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH?

Otvaram glasanje.

Zakon je, odnosno usvojen je zahtjev Savjeta ministara da se skrate rokovi jednoglasno, 12 glasova za, niko protiv, ništa uzdržanih.

Znači zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku je usvojen.

Trinaesta tačka dnevnog reda,

Ad.13. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o javnim nabavkama u BiH po članu 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava da li će se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio zahtjev Savjeta ministara da se skrate rokovi za razmatranje zakona na njihovoj 38. sjednici.

Javlja li se neko za riječ? Niko.

Ko je za da se zakon razmatra po članu 99. Poslovnika Doma naroda?

Otvaram glasanje.

Konstatujem da je jednoglasno ovaj prijedlog usvojen bez protiv, bez uzdržanih, 13 glasova za, zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku, dakle je usvojen.

Četrnaesta tačka dnevnog reda,

Ad.14. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama Bosne i Hercegovine po članu 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava da li će se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio zahtjev Savjeta ministara da se skrate rokovi za razmatranje zakona na njihovoj 38. sjednici.

Javlja li se neko za riječ.? Nema prijavljenih.

Otvaram glasanje o tome da li će se zakon razmatrati po članu 99. našeg poslovnika?

Glasanje je otvoreno sad.

Konstatujem da je sa 11 glasova za jednoglasno dakle bez protiv, bez onih koji su protiv i uzdržanih usvojen zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku.

Prelazim na 15. tačku dnevnog reda, pardon izvinjavam se.

Jel ovo prije glasanja bilo ili poslije?

Može izvolite.

HALID GENJAC

Naime, mislim da bi bilo dobro, sada ova jedna serija proceduralnih izjašnjavanja o zakonima, još ima 6 ili 7, mislim da bi se o svim tim zakonima da se razmatraju po proceduri 99. moglo ujedno izjasniti glasanje.

Da se rasprava obavi o svima. Ukoliko ima potrebe, a onda o svima se izjasniti. Mislim da bi bilo praktično.

GORAN MILOJEVIĆ

Ja se u potpunosti slažem sa prijedlogom gospodina Genjca, ali mislim da smo imali tu praksu i do sada da se pojedinačno izjašnjavamo, pa evo ne znam. Ako hoćete možemo se izjasniti i o tome hoćemo li se tako izjašnjavati.

Evo kao što je jednom moj uvaženi kolega Pamuk rekao idemo od točke do tačke. Znači. Da, znači u skladu sa procedurom.

Petnaesta tačka dnevnog reda

Ad.15. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o Agenciji za unapređenje inostranih investicija u Bosni i Hercegovine, po članu 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava da li će se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio zahtjev Savjeta ministara da se skrate rokovi na njihovoj 38. sjednici.

Javlja li se iko za riječ? Ne javlja.

Otvaram glasanje.

Konstatujem da je jednoglasno usvojen, 11 za, bez uzdržanih i protiv zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku je usvojen.

Šesnaesta tačka dnevnog reda je

Ad.16. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o Javnom radio televizijskom sistemu Bosne i Hercegovine po članu 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava da li će se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio zahtjev Savjeta ministara da se skrate rokovi za razmatranje zakona na njihovoj 38. sjednici.

Javlja li se neko za riječ? Nema prijavljenih.

Otvaram glasanje.

Konstatujem jednoglasno znači da je, jednoglasno je usvojen zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku sa 12 glasova, bez protiv i uzdržanih.

Sedamnaest

Ad.17. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o Javnom radio televizijskom servisu Bosne i Hercegovine po članu 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava da li će se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio zahtjev Savjeta ministara da se skrate rokovi za razmatranje zakona na njihovoj 38. sjednici.

Javlja li se neko za riječ? Niko.

Otvaram glasanje.

Konstatujem jednoglasno tačku 17. Znači jednoglasno je usvojen zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku.

Prelazimo na 18. tačku dnevnog reda

Ad.18. Zahtjev Savjeta ministara za razmatranje Prijedloga zakona o flaširanim pitkim vodama Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda

Vodi se rasprava da li će se zakon razmatrati po skraćenom postupku. Predstavnički dom je usvojio zahtjev Savjeta ministara da se skrate rokovi za razmatranje zakona na njihovoj 37. sjednici.

Javlja li se neko za riječ? Niko. Zahvaljujem.

Otvaram glasanje.

Jednoglasno je usvojen zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku, 12 glasova za, niko protiv, niko uzdržan.

Prelazimo na 19. tačku dnevnog reda

Ad.19. Zahtjev za razmatranje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda – predlagač je Predstavnički dom

Vodi se rasprava da li će se zakon razmatrati po skraćenom postupku.

Javlja li se neko za riječ? Niko.

Otvaram glasanje.

Ad.20. Zahtjev za razmatranje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi i zaštiti naziva Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 99. Poslovnika Doma naroda – predlagač Predstavnički dom

Vodi se rasprava da li će se zakon razmatrati po skraćenom postupku.

Javlja li se neko za riječ? Niko.

Otvaram glasanje.

13 za, niko protiv, niko uzdržan. Konstatujem da je jednoglasno usvojen zahtjev da se zakon razmatra po skraćenom postupku.

Tačka dnevnog reda 21.

Ad.21. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, predlagač Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, – prvo čitanje

Zakon se razmatra u prvom čitanju član 90. Poslovnika. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i načelima na kojima je zakon zasnovan. Predstavnički dom je usvojio zakon u predloženom tekstu u oba čitanja na svojoj 39. sjednici. Dobili ste izvještaj komisije.

Javlja li se neko za riječ? Zahvaljujem se.

Dakle otvaram glasanje o Zakonu o ombucmenu, o principima u prvom čitanju.

Imamo jedan uzdržan i protiv nije niko.
Zakon je usvojen u prvom čitanju.

Predlažem da obavimo raspravu o zakonu i u drugom čitanju.

Glasaćemo sada o tome ko je zato da obavimo raspravu i u drugom čitanju.

Otvaram glasanje.
11 je bilo za, niko nije protiv, jedan je uzdržan.

Prelazimo dakle na drugo čitanje. Amandmana na zakon nije bilo.
Javlja li se neko za riječ? Zatvaram raspravu.

Otvaram glasanje o ovom zakonu o ombucmenima.
12 je glasalo za, niko protiv, niko uzdržan. Zakon je jednoglasno usvojen u identičnom tekstu kao na Predstavničkom domu.

Evo u Kolegiju ima zahtjeva za jednom pauzom, pa ja predlažem još jedno 2-3 ova brzinska zakona pa ćemo kafe pauzu napraviti.

Idemo na 22. tačku dnevnog reda

Ad.22. Prijedlog zakona o postupku medijacije – prvo čitanje

Zakon se razmatra u prvom čitanju, član 90. našeg poslovnika. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i načelima na kojima je zakon zasnovan. Predstavnički dom je na 37. sjednici usvojio zakon u oba čitanja sa 12 amandmana. Dobili ste izvještaj komisije. Komisija je usvojila identične amandmane kao na Predstavničkom domu.

Javlja li se neko za riječ? Zahvaljujem. Zatvaram raspravu.

Ko je zato da se zakon usvoji u prvom čitanju?
Otvaram glasanje.
12 za, niko protiv, niko uzdržan. Konstatujem da je zakon usvojen u prvom čitanju.

Predlažem da obavimo raspravu o zakonu i u drugom čitanju.

Otvaram glasanje.
Konstatujem da je 11 glasalo za, niko protiv, niko uzdržan.

Prelazimo na drugo čitanje.

Novih amandmana na zakon nije bilo.
Javlja li se neko za riječ? Zahvaljujem se. Zatvaram raspravu.

Otvaram glasanje o zakonu. Možete početi sad.

13 za, niko uzdržan, niko protiv.

Konstatujem da je jednoglasno usvojen Zakon o postupku medijacije u identičnom tekstu kao u Predstavničkom domu.

Prelazimo na 23. tačku dnevnog reda.

Ad.23. Prijedlog zakona o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo/metrologiju – prvo čitanje

Zakon se razmatra u prvom čitanju, član 90. Poslovnika. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i načelima na kojima je zakon zasnovan. Predstavnički dom je na njihovoj 38. sjednici usvojio zakon u oba čitanja sa tri amandmana. U prilogu imate izvještaj komisije. Komisija je usvojila zakon bez amandmana.

Javlja li se neko za riječ? Zahvaljujem. Zaključujem raspravu.

Otvaram glasanje.

Ko je zato da se zakon usvoji u prvom čitanju? Sad možete glasati.

13 za, niko protiv, niko uzdržan.

Konstatujem da je Zakon jednoglasno usvojen u prvom čitanju.

Predlažem da obavimo raspravu o Zakonu i u drugom čitanju.

Otvaram glasanje.

11 za, niko protiv, niko uzdržan.

Prelazimo na drugo čitanje.

Novih amandmana dakle na zakon nije bilo.

Javlja li se neko za riječ? Niko. Zatvaram raspravu. Zaključujem.

Otvaram glasanje.

Ko je za usvajanje zakona? Otvoreno je glasanje možete.

13 za, niko protiv, niko uzdržan.

Konstatujem da je Zakon usvojen.

Kako je Zakon usvojen u različitim tekstovima predlažem da odmah imenujemo članove komisije za usaglašavanje.

Šefovi klubova izvolite. Idemo slijeva u desno. Evo iz sredine ćemo. Gospodin Ante Spajić. Izvolite.

ANTO SPAJIĆ

Mislim da smo se usuglasili Jukiću prije. Jel tako.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Ispred Kluba srpskih delegata gospodin Nade Radović.

GORAN MILOJEVIĆ

Bošnjaci izvolite. Samo uključite to.

HILMO NEIMARLIJA

Ispred Kluba bošnjaka dr. Halid Genjac.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se.

Otvaram glasanje o prijedlogu Komisije za usuglašavanje.

Možete glasati.

12 za, niko protiv, niko uzdržan.

Konstatujem da su za članove Komisije za usuglašavanje zakona izabrani gospodin Ilija Filipović, gospodin Nade Radović i gospodin Halid Genjac.

Evo još ovu tačku dnevnog reda ako se slažete, pauza jedna kraća za kafu.

(?)

Mogli smo do ovih saglasnosti.

GORAN MILOJEVIĆ

Dobro. Slažem se. Dobro može.

Idemo 24. tačka dnevnog reda

Ad.24. Prijedlog zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine – prvo čitanje

Zakon se razmatra u prvom čitanju po članu 90. Poslovnika. Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i principima na kojima je Zakon zasnovan. Predstavnički dom je na 38. sjednici usvojio Zakon u oba čitanja sa 6 amandmana. Dobili se izvještaj komisija. KOMisija je usvojila zakon, naša dakle komisija sa jednim amandmanom.

Javlja li se neko za riječ? Dakle zatvaram, zaključujem raspravu.

Ko je za to da se Zakon usvoji u prvom čitanju?

Otvaram glasanje.

...niko protiv, niko uzdržan. Zakon je usvojen u prvom čitanju.

Predlažem da obavimo raspravu o Zakonu i u drugom čitanju.

Ko je za? Otvaram glasanje.

Jednoglasno. 14 za.

Prelazimo na drugo čitanje. Novih amandmana na zakon nije bilo.

Javlja li se neko za riječ? Niko. Zahvaljujem. Zatvaram raspravu.

Otvaram glasanje o Zakonu. Možete glasati.

14 za, niko protiv, niko uzdržan. Konstatujem da je Zakon jednoglasno usvojen.

Kako je Zakon usvojen u različitim tekstovima predlažem da odmah imenujemo i članove Komisije za usuglašavanje.

Evo ja bih dao sebi slobodu da predložim iste ove da. Isti dan, mislim.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Dogovoreno je na Klubu ispred Kluba srpskih delegata Vinko Radovanović.

GORAN MILOJEVIĆ

U redu to ćemo mi riješiti. Kolega Filipoviću ne brinite. Vi možete biti visoki predstavnik u našem klubu.

Dakle dajem na glasanje prijedlog da članovi Komisije za usaglašavanje budu gospodin Halid Genjac, gospodin Ilija Filipović i gospodin Vinko Radovanović.

Otvaram glasanje.

13 za, 1 uzdržan, niko protiv.

Konstatujem da su za članove Komisije za usaglašavanje zakona imenovani gospoda Genjac, Filipović i Radovanović.

Još ova tačka. I idemo prije pauze još ovu 25. tačku dnevnog reda

Ad.25. Prijedlog zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo – prvo čitanje

Predstavnički dom usvojio je na 38. sjednici u predloženom tekstu. Ovo je prvo čitanje zakona po članu 90. Dobili ste zakon, kao i izvještaj nadležne komisije.

Prvo se vodi rasprava o neophodnosti i principima na kojima je zakon zasnovan.

Predstavnički dom je usvojio zakon u prvom i drugom čitanju na 38. sjednici u predloženom tekstu.

Otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ? Niko. Zatvaram raspravu.

.....prekid veze

...da se vodi rasprava u prvom čitanju o ovom zakonu o osnivanju Instituta o intelektualnom vlasništvu. Prvo čitanje.

Otvoreno je glasanje.

12 za, niko protiv, niko uzdržan.

Zakon u prvom čitanju je usvojen.

Predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju.

Otvaram glasanje.

Ko je zato da obavimo raspravu u drugom čitanju?

Konstatujem da je 13 bilo za, protiv je 1, niko uzdržan.

Prelazimo na drugo čitanje.

Dobili ste izvještaj komisije. U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasa se o zakonu. Novih amandmana nije bilo.

Javlja li se neko za riječ? Niko se nije zavio.

Glasamo o Zakonu. Otvoreno glasanje.

13 za, 1 protiv, niko uzdržan.

Zakon je usvojen u predloženom tekstu kao i na Predstavničkom domu.

Nastavak rada u 5 i 15.

/PAUZA/

Ad.26. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Sjedinjenih Američkih država o zaštiti i očuvanju određene kulturne svojine

Izveštaj nadležne komisije se dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma na 37. sjednici.

Otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ? Pritisnite.

HASAN ČENGIC

Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku, kao nadležna komisija je na svojoj sjednici od 17.6. raspravljala je pitanje ratifikacije ovog sporazuma i dali smo prijedlog da se svakako podrži ratifikacija ovog sporazuma, jer je ovaj sporazum izuzetno značajan za kulturnu saradnju sobzirom da je uz načelnu, dakle kulturnu saradnju već razgovarano u priprami ovoga o određenim projektima renoviranja kulturnih spomenika i drugih kulturnih aktivnosti u kojima očekujemo određenu i tehničku, ali i materijalnu pomoć za te aktivnosti iz SAD i zato smatramo da je izuzetno važno da ovaj sporazum ratificiramo i da što prije stupi na snagu. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Čengiću. Nije se više niko prijavio odnosno, da.

Otvaram dakle glasanje.

Ko je za to da se da saglasnost za ratifikaciju. Možete glasati.

13 za, niko protiv, niko uzdržan.

Konstatujem da je jednoglasno data saglasnost za ratifikaciju.

Prelazimo na 27. tačku dnevnog reda.

Ad.27. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Francuske o recipročnom unapređenju i zaštiti investicija

Izveštaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma na 37. sjednici.

Otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ?

Evo Zoran Spasojević se javio za riječ. Dajem kolegi Spasojeviću.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Kao nadležna komisija za finansijske i administrativne poslove Doma naroda na svojoj 16. sjednici održanoj 29.6.2004. godine razmatrala je u skladu sa članom 89. stav 2. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine prijedlog odluke o ratifikaciji i predlaže ovom domu da se ratifikuje isti iz razloga što su nam ovi sporazumi veoma bitni, a posebno mi je drago, a to sam i na Komisiji rekao da je riječ recipročnom unapređenju i zaštiti investicija, jer obično oni nama ne daju tu riječ recipročno, tako da mislim da, mada gospodin Pamuk me je na Komisiji obeshrabrio i kaže kao vrhunski ekonomista rekao je da mu ovo miriše da neće biti kao da će nam investicija zbog toga, zbog ove riječi recipročna. Ali bolje i da ne bude ako su u našu štetu, znači ako su u našu dobit neka bude i mi kao komisija predlažemo da se ratifikuje ovaj sporazum.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Spasojeviću. Ne vidim više prijavljenih.

Otvaram glasanje.

Dakle ko je za to da se da saglasnost za ratifikaciju. Možete glasati sad.

13 za, niko protiv, niko uzdržan.

Konstatujem da je jednoglasno data saglasnost za ratifikaciju.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda. To je 28.

Ad.28. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Albanije o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša

Izveštaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma na 37. sjednici.

Otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ? Gospodine Čengiće.

HASAN ČENGIĆ

Dakle na istoj sjednici od 18.6. ove godine Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku je razmatrala ovaj sporazum i predlaže ovome domu da dadne saglasnost na ratificiranje ovog sporazuma. On je jedan u nizu već postignutih bilateralnih sporazuma između Bosne i Hercegovine i jednog broja evropskih zemalja o olakšavanju komunikacija za nosioce diplomatskih službenih pasoša sa tendencijom da se lakše dođe u tu komunikaciju sa jedne i druge strane i u procesu ovog časa pregovori sa još nekom od zemalja, mi smatramo da bi ovo bil od koristi za dalju i bolju saradnju između ovo dvije zemlje, pa možda i za neku narednu fazu još veće liberalizacije viznog režima između dvije zemlje. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Čengiću. Nemamo prijavljenih. zatvaram raspravu.

Otvaram glasanje, dakle ko je za to da se da saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma.

Možete početi glasati sad.

13 za, uzdržan 1, protiv niko.

Konstatujem da je data saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma.

Prelazimo na 29. tačku dnevnog reda

Ad.29. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Rumunije

Izveštaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma na 37. sjednici.

Otvarama raspravu. Ko se javlja za riječ?
Gospodin Hasan Čengić. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Na istoj sjednici KOMISIJA za vanjsku i trgovinsku politiku je razmatrala ovaj sporazum između Bosne i Hercegovine i predlaže Domu da ga ratificira.

Sporazum je u suštini jedan od dakle, skoro je identičan onim postojećim koji su već potpisani u regionu. Na ovaj način Bosna i Hercegovina skoro zatvara krug oko sebe bližih dakle prvih i drugog reda susjeda. Ono što je Komisija konstatirala je da je nivo ekonomske saradnje između Bosne i Hercegovine i Rumunije nedopustivo nizak. Radi se negdje ukupno oko 15 miliona eur-a i mi smatramo da bi privrednici Bosne i Hercegovine morali uložiti puno veći napor da se pojave na ovom tržištu.

U tom smislu Komisija će sugerirati Vanjsko trgovinskoj komori da se organizira jedan sastanak na kome bi nekoliko, predstavnici zemalja kao što je Rumunija, Bugarska itd. bili prisutni sa jedne strane i privrednici Bosne i Hercegovine sa druge strane da bi se upoznali o mogućnostima privredne saradnje.

Zanimljivo je da od časa kada je Komisija ratificirala ovaj sporazum do danas, meni se obratila jedna firma iz Srednje Bosne i tražila je, molila je dokument da je Komisija ovo ratificirala, jer joj je bilo potrebno za postizanje za nastavak ugovora koji već ima i koji je težak, čini mi se dva ili tri miliona maraka, izvoz dijelova metalnih dijelova negdje Gradačac, ovako nešto. Dakle, bilo im je jako važno, tražili su čak makar dokument da je Komisija ovo usvojila. Toliko su smatrali to važnim za produženje ugovora.

Dakle, smatramo da bi bilo od koristi da se ovo ratificira, ali da se zatim iskoristi velika mogućnost privredne saradnje sa Rumunijom. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Čengiću.

Evo kod kolege Radovića imamo tehnički problem ovdje sa glasanjem. Ja vidim već dugo da nas ima više nego što glasa. Evo konstruktivan prijedlog iz kluba.

Dobro. Dakle sad ćemo glasati o ovom saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Rumunije.

Otvaram glasanje.
Evo 14 za, niko protiv, niko suzdržan.
Konstatujem da je jednoglasno data saglasnost za ratifikaciju.

Trideseta tačka dnevnog reda je

Ad.30. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o zaštiti osoba s obzirom na automatsku obradu ličnih podataka i izmjene i dopune Konvencije o zaštiti pojedinaca s obzirom na automatsku obradu ličnih podataka

Ko je zapamtio ovo, ko ponovi evo dajem 100 maraka. Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma na 37. sjednici.

Otvaram raspravu. Javlja li se ko za riječ? Ništa. Sve je u redu. Zatvorena rasprava.

Ko je za to da se saglasnost ratifikuje?

Otvaram glasanje sad.

14 za, niko protiv, niko uzdržan.

Konstatujem da je jednoglasno data saglasnost za ratifikaciju.

Prelazim na 31. tačku dnevnog reda. To je

Ad.31. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu pojedinaca s obzirom na automatsku obradu ličnih podataka u vezi sa nadzornim organima i prekograničnim protokom podataka

Kod mene je pisalo protokolom podataka. Ispravljeno je dakle. Možda je i kod vas. Izvještaj nadležne komisije ste dobili. Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma na 37. sjednici.

Otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ? Zahvaljujem. Niko.

Otvaram glasanje.

Ko je za da se da saglasnost za ovu ratifikaciju. Sad možete glasati. Zahvaljujem.

14 za, niko protiv, niko uzdržan.

Konstatujem da je jednoglasno data saglasnost za ratifikaciju.

32. tačka dnevnog reda je

Ad.32. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma koji se odnosi na pripremu i obavljanje usluga vazdušnog saobraćaja i korištenja uređaja od strane Eurokontrola u kontrolnom centru za kontrolu vazdušnog saobraćaja Centralne Evrope u gornjem vazdušnom saobraćaju

Izvještaj nadležne komisije vam je podjeljen na klupe. Jeste dobili? Predstavnički dom je dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma na 40. sjednici.

Otvaram raspravu. Javlja li se neko za riječ?

Gospodin Hasan Čengić Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Sobzirom da je ratificiranje ovog sporazuma vezano za određene od danas gledano vrlo kratke rokove Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku je uvažavajući tu činjenicu održala jutros sjednicu i

razmatrala je ovaj izvještaj i imala priliku čuti obrazloženje predstavnika Vijeća ministara i Komisija smatra da treba dati saglasnost na ovaj sporazum iz više razloga, a prije svega radi toga kako bismo ušli u ovaj prostor CEAC odnosno unutar tih osam zemalja, od kojih su četiri već ratificirale, a naša trka je da budemo minutu prije Slovenaca, jer ukoliko budemo prije Slovenaca imamo šanse da dobijemo značajniju tehničku i drugu pomoć za dalje osposobljavanje našeg sistema kontrole i iz tog razloga smatramo da treba predložiti Domu da dadne saglasnost na ratifikaciju ovog sporazuma. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Čengiću i ostalim članovima Komisije na revnosnom izvršavanju svojih zadataka.

Nema više prijavljenih.

Otvaram glasanje.

Dakle ko je za da se da saglasnost za ratifikaciju. Sad možete glasati.

14 za, niko protiv, niko uzdržan.

Jednoglasno je data saglasnost za ratifikaciju.

33. tačka dnevnog reda je

Ad.33. Izvještaj o rezultatima rada Istražne komisije Doma naroda formirane radi utvrđivanja okolnosti hapšenja gospode Ante Jelavića, Miroslava Prce i Miroslava Rupčića

Na svojoj 17. sjednici Dom naroda je osnovao Istražnu komisiju radi utvrđivanja okolnosti hapšenja gospode Ante Jelavića, Miroslava Prce i Miroslava Rupčića.

Komisija je završila svoj rad i dostavila je svoj izvještaj.

Ko se javlja za riječ? Evo vidim gospodin Boško Šiljegović. Evo možete sa mjesta.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala predsjedniče. Pošto izvještaj ove komisije i prije nego što je bio završen, izazivao veliku medijsku pažnju, i to je jedan razlog, jedan od razloga zbog čega sam izašao ovdje, a nisam ni fotogeničan, a ima me puno na medijima. Ja ću pokušati dame i gospodo vrlo kratko, s obzirom da možda neki iz sredstava informisanja nisu dobili ovaj izvještaj. Vrlo kratko. Na osnovu člana 23. tačka 4. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, Istražna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, radi utvrđivanja okolnosti hapšenja gospode Ante Jelavića, Miroslava Prce i Miroslava Rupčića, s aspekta poštivanja zakonom propisane procedure i eventualnih kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda uhapšenih, na sjednici održanoj 28.5.2004. godine, utvrdila je konačan izvještaj o radu, o rezultatima rada Istražne komisije. Sad ću preskočiti sve to, Komisija je 5.02.2004. godine poslala pismo sa upitom identičnog sadržaja na sledeće adrese: Savjetu ministara, Ministarstvu pravde, Ministarstvu bezbjednosti, Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice u Vladi Federacije BiH Ministarstvu pravde i Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije Federalnog MUP-a, advokatima uhapšenih Josipu Muselimoviću, Žarku Buliću i Marku Martinoviću.

Zadatak Komisije jeste da pribavi zasnovane i potpune informacije, te utvrdi sve važne odlučne činjenice u odnosu na sledeća pitanja:

1. Da li je poštovana zakonom utvrđena procedura za hapšenje?
2. Da li je bilo kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda kod hapšenja?

Komisija je uputila dopis i pismo i SFOR-u 30.04.2004. godine. Prispjeli odgovori u formi informacija, akata, obavještenja, odgovora, izjava, na zahtjev Komisije, te ih navodimo po redoslijedu, po datumima njihovog prijema u pisarnicu, osim što odgovor SFOR-a nikada nije stigao.

Dakle, na sve ove adrese koje smo uputili dobili smo odgovor, da skratim. Čitanje.

Izvršavajući svoj zadatak iz zaključka Doma, pri čemu je iz navedene hronologije, prispijevanja akata, sasvim jasno da je iz objektivnih razloga da je došlo do produženja određenog roka za rad, Komisija je u svim trenutima svog rada posebno vodila računa da ni jednim svojim postupkom ne dovede u pitanje načelo nezavisnosti i samostalnosti sudske i tužilačke dužnosti, a da, ipak, postigne zadati cilj i dobije od nadležnih, državnih i entitetskih i kantonalnih tijela, kao i lica na koja se to odnosi, potrebne informacije, na kojima jedino može da zasniva svoj rad i donosi valjane i utemeljene zaključke, te u skladu s tim sačini ovaj izvještaj.

Dakle, Komisija je tokom rada zadržala pažnju na utvrđivanju činjenica u odnosu na dva ključna pitanja, da li je poštovana zakonom utvrđena procedura za hapšenje i da li je bilo kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda kod hapšenja.

Pažljivo proučavajući sve prispjele informacije, akte, odgovore, obavještenja i izjave, jednoglasan je zaključak da su oni dovoljni za daljnji rad i da nisu potrebna dodatna saslušanja ili pojedinačni razgovori sa bilo kojim licem.

Odlučna i važna zapažanja Komisije:

1. Iz dostavljene dokumentacije potpuno je jasno da određene nadležne institucije na državnom (Ministarstvo pravde i Ministarstvo bezbjednosti) i na nivou Federacije BiH (Ministarstvo unutrašnjih poslova, tj. Ministarstvo federalnog MUP-a), uopšte nemaju svoje stavove o pitanjima koje istražuje ova komisija u sprovedenim aktivnostima hapšenja.

Predsjedavajući Vijeća ministara i ministar bezbjednosti o ovom pitanju nisu uopšte bili informisani, što su izjavili na zajedničkoj sjednici oba doma održanoj 23. januara 2004. godine, na dan kada je hapšenje izvršeno.

2. Evidentni su različiti stavovi s jedne strane Federalne uprave policije i Suda BiH, posebno odjela za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, koji je naložio direktoru Federalne uprave policije izvršenje hapšenja, koji sve svoje sprovedene mjere, radnje i postupke drže zakonitim i na drugoj strani stav Federalnog ministarstva pravde koji jasno ukazuje na kršenje federalnog zakona o unutrašnjim poslovima, od Federalne uprave policije, jer nije bilo zakonskog osnova za upotrebu specijalne policijske jedinice u konkretnim slučajevima.

3. I, ako je Komisija tražila, nije dobila nikakav odgovor od Ministarstva Federalnog MUP-a, a u ovom poslu, a sve aktivnosti u ovom ministarstvu odvijale su se u direktnoj vezi sa direktorom Federalne uprave policije, uprkos činjenici što Zakon o unutrašnjim poslovima Federacije BiH, u članu 35. stav 2. jasno precizira da će specijalna policijska jedinica pružati podršku kriminalističkoj policiji i to u izuzetnim ili visoko rizičnim okolnostima, te prema potrebi pomagati kantonalnim organima i drugim organima uprave, na zahtjev tih tijela ili na prijedlog direktora policije i uz odobrenje ministra.

Potpuno je jasno da nije postojao bilo kakav zahtjev Ministarstva unutrašnjih poslova Hercegovačko-neretvanskog i Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadno-hercegovačkog kantona, a ni

drugih organa uprave za pružanje bilo kakve zakonom propisane pomoći specijalne policijske jedinice, jer kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, na čijem području hapšenja izvršena, nisu bila uopšte obaviještena, što je suprotno odredbama člana 35. stav 3. i člana 5. Zakona o unutrašnjim poslovima Federacije BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 19/03.

Napomena.

Član Komisije Osman Brka je bio protiv tačke 3. ovog izvještaja.

Zapažanje broj 4.

Dakle, neosporno je da u cijelom tekstu vrlo opsežne informacije Upravi policije Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova o preduzetim mjerama po zahtjevu federalnog i državnog tužilaštva i Suda BiH, u predmetu Hercegovačka banka Mostar, koji je sačinio gospodin Zlatko Miletić, direktor i glavni inspektor policije, Uprave policije Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, nema ni zahtjeva direktora, a ni odobrenja ministra za pokretanje specijalne policijske jedinice iz sjedišta i njenu upotrebu na izvršenju zadatka u Mostaru i Ljubuškom 23. januara 2004. godine, što nas navodi na zaključak da direktor Uprave policije Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova nije ostvario ni obezbijedio sardnju Uprave policije Federalnog MUP-a sa nadležnim kantonalnim ministarstvima, kako je utvrđeno članom 5. zakona o unutrašnjim poslovima Federacije BiH, niti je sa kantonalnim MUP-om, u konkretnom predmetu ostvarena potrebna saradnja nakon dopisa Ministarstva unutrašnjih poslova Hercegovačko-neretvanskog kantona broj taj i taj, od 4.02.2004. godine, kojim je Federalni MUP, obaviješten o izvršenom pozivanju kasnije uhapšenih lica, sa naznakom termina pozivanja i mjesta obavljanja intervjua, tj. prikupljanja obavještenja od navedenih lica u vraćenom dopisu, čime je Federalna uprava policije, bez dileme prekršila federalni zakon.

Napomena, član Komisije, Osman Brka, bio je protiv tačke 4. ovog izvještaja.

Zapažanje broj 5.

Iz teksta naredbe direktora Uprave policije broj 0945 od 22.01.2004. godine, neupitno je protivzakonito angažovana specijalna jedinica radi izvršenja mjera i aktivnosti pronalazjenje i lišavanje slobode navedenih lica, tj. radi pružanja podrške kriminalističkoj policiji, što prevazilazi propisana ovlaštenja direktora Uprave policije.

Napomena, član Komisije Osman Brka bio je protiv tačke 4. ovog izvještaja.

6. Komisija smatra relevantnim dostavljeno mišljenje Ministarstva pravde Federacije BiH iz odgovora broj 0119/04 od 19.02.2004. godine i kao takvog ga prihvata, da se iz naloga Suda BiH, broj KTA6903 od 22.01.2004. godine, ne može zaključiti da se ta pretraga nalaže zbog učinjenog krivičnog djela iz nadležnosti Federalnog Ministarstva unutrašnjih poslova (sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela terorizma, međukantonalnog kriminala, stavljanje u promet opojnih droga i organizovanog kriminala, definisanog članom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vrhovnom sudu Federacije BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 20/01.

Zaključak je da Federana uprava policije u važećem federalnom zakonu nije imala zakonski osnov za postupanja, a posebno za upotrebu specijalne policijske jedinice, jer prema već pomenutom članu 35. stav 1. o unutrašnjim poslovima Federacije BiH, specijalna policijska jedinica obrazuje se radi vršenja antiterorističkih i drugih policijskih poslova iz člana 2. stav 1. tačka 1. i 2. tog zakona, sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela i terorističkih međukantonalnog kriminala, stavljanje u promet opojnih droga i organizovanog kriminala, definisanog u članu 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vrhovnom sudu BiH, te pronalazjenje i hvatanje počinitelaca tih krivičnih djela i njihovo privođenje nadležnim tijelima.

Kada se ovako pažljivo sagleda propisana nadležnost za upotrebu specijalne policijske jedinice iz člana 35. tog federalnog zakona, valjalo je na to prethodno skrenuti pažnju nalogodavcima sa državnog nivoa, bez nivoa, bez obzira na odredbu člana 21. stav 2. Zakona o krivičnom postupku BiH, koji propisuje dužnost tih tijela vlasti na službeni saradnju sa Sudom BiH, Tužilaštvom i drugim tijelima koji učestvuju u krivičnom postupku.

Napomena. Član Komisije Osman Brka bio je protiv tačke 6. ovog izvještaja.

7. Prethodna zapažanja Komisije upućuju da je kod hapšenja bilo kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda, zagarantovanih članom 2. tačka 2. Ustava BiH i odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i njenih protokola u nastavku Konvencija.

Budući da odredbe Konvencije imaju prioritet u odnosu na sve druge domaće zakone, dužne su ih se pridržavati i sve institucije na svim nivoima BiH, pa i sudovi.

Napomena. Član Komisije Osman Brka bio je protiv tačke 7. ovog izvještaja.

8. Član 5. Konvencije štiti pravo na slobodu i ličnu bezbjednost i u njemu su navedene okolnosti pod kojima lica mogu biti lišena slobode, te se eksplicite navodi da niko ne smije biti lišen slobode osim po postupku propisanim zakonom. Svakako da zakonitost hapšenje, pretpostavlja hapšenje u skladu sa domaćim zakonskim normama, kako se ne bi kršio član 5.1. Konvencije, a što se ne bi moglo zaključiti iz iznesene argumentacije od tačke 2. do 7. ovog izvještaja. Osim toga, ne postoji opasnost bijega uhapšenih ili opravdana sumnja za izvršenje krivičnog djela zbog čega bi i dalje bili zadržani u pritvoru.

Napomena. Član Komisije Osman Brka bio je protiv tačke 8. ovog izvještaja.

Zaključno. Preporučuje se Domu da razmatranjem ovog izvještaja, cjelovit izvještaj dostavi nadležnim institucijama na državnom nivou, federalnom i kantonalnom nivou. Na osnovu lične izjave ihapšenika gospodina Miroslava Rupčića, o nehumanom postupanju prema njemu tokom hapšenja, tražimo od svih državnih i entitetskih institucija i Brčko Distrikta BiH, striktno poštivanje odredbi Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njihovu direktnu primjenu bez ikakvih izuzetaka. U prilog izvještaja dostavljamo dokumentaciju koja je dostavljena Komisiji, kako bi se svi zainteresovani poslanici mogli u potpunosti upoznati i sa onim činjenicama, koje nisu sadržane u ovom izvještaju, jer su druge prirode i nisu u nadležnosti Komisije, uz obavezu čuvanja tajnosti dostavljenih dokumentata, posebno onih koji na to upozoravaju i koji nose oznaku tajnosti. Za izvjestioca, ja.

Gospodine predsjedniče, poštovane kolege, ovo je bio jedan težak, naporan i mukotrpan posao. To je nekoliko kilograma materijala. Ja ne bih imao ništa dodati. Sve što sam imao sadržano je u ovom izvještaju. Predsjedniče, hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Najljepše se zahvaljujem gospodinu Šiljegoviću na ovako iscrpnom izvještaju i sada dajem riječ gospodinu Iliji Filipoviću, također članu Komisije. Izvolite gospodine Filipoviću.

ILIJA FILIPOVIĆ

Poštovane dame i gospodo, predsjedavajući Kolegija, gospodine zamjenice ministra i svi nazočni koji pratite naš rad,

Dopustite mi reći, iznijeti svoja osobna razmišljanja kao član Kolegija, ali samo malo na drugi način u odnosu kako je to napisano izvješće i kako je to rekao predsjedavajući Komisije, mada će se neke stvari ...

Mi danas raspravljamo o ovom izvješću, točno pet mjeseci i šest dana nakon što su se dogodila uhićenja i danas je upravo 156 dan, ne govorim to bez razloga, 156 dan nakon utemeljenja našeg istražnog povjerenstva, sa osnovnom zadaćom da se utvrde okolnosti uhićenja gospode Jelavića, Prce i Rupčića, odnosno da utvrdimo je li bilo kršenja zakonom propisane procedure i je li pri tom bilo kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda uhićenih.

U tom vremenskom razdoblju, dok je povjerenstvo, kako je i sam predsjedatelj rekao, predano i marljivo izvršavao svoju zadaću, mi smo slušali, gledali, čitali razno razne elaboracije u svezi ovog slučaja, s različitim ciljevima i šarolikim porukama javnosti, najčešće sa vrlo bombastičnim i vrlo sugetivnim naslovnicaama domaćih i medija u našem susjedstvu, s osuđujućim i presuđujućim pečatima u posebnim emisijama pojedinih elektroničkih medija u našoj zemlji i bili smo i još uvijek svjedoci da o sudskim postupcima, u kojima su procesuirane javne osobe u ovom slučaju, prije odluke Suda, u ovako stvorenom ozračju u javnosti, svoju presudu prvo izreknu oni čija to zadaća nije, bar u zemljama koje se zovu demokratske i koje teže biti pravno sigurne i pravno uređene zemlje. Vrlo je zanimljivo, barem ja osobno nisam zapazio, nitko se nije bavio baš pitanjima, radi kojih je utemeljeno naše istražno povjerenstvo. Dakle, okolnostima uhićenja i je li bilo kršenja ljudskih prava, osim to sam pomenuo u svom zastupničkom pitanju ekskluzivne tjedne novine, koja je uz pomoć svojih suradnika, koji radi kod nas, a protiv nas u Parlamentu došao ekskluzivno do teksta.

Upravo, suprotno našoj zadaći, tok tema u javnosti su određene milionske svote, kako bi se skrenula pozornost o temi o kojoj mi kao Istražno povjerenstvo moramo izvijestiti ovaj časni dom i sama je priroda kaznenog djela u fokusu, koja se stavlja na teret uhićenicima i optuženim, o čemu svoj pravni lijek može dati samo tko, samo sud.

Međutim, ovaj spomenuti višemjesečni vremenski otklon, o kojem ja sada govorim da lakše razumijem ovaj sadržaj izvješća koji smo ponudili ovom domu, ovaj otklon od trenutka uhićenja pa do danas i sve ove dane koje sam vam spomenuo i već stvorena percepcija krivnje optuženih injihove osude bez sudske presude, pokušavaju potisnuti u sjednu ili učiniti manje značajnim i beznačajnim sam čin i način uhićenja što mi istražujemo. Osobno bih ja volio danas, da i ova rasprava ne bude tamo neka manje važna točka dnevnog reda na kraju sjednice, današnje sjednice Doma naroda, jer se doista radi o prevažnom pitanju, o kojem će nakon rasprave Dom zaključiti je li bilo i u kojoj mjeri kršenja zakona kod lišenja slobode, odnosno je li u ovom slučaju bilo kršenja temeljnih ljudskih prava.

Iz sadržaja dostavljenlog vam izvješća Povjerenstva uočili ste da je bilo i jednog i drugog. Dakle, bilo je i kršenja zakonom propisane procedure kod uhićenja, ali i kršenja ljudskih prava. O ovom stajalištu u izvješću, čuli ste od predsjedavajućeg, ja ću to ponoviti svoje protivljenje od točke 3. do točke 8. iskazao je član Povjerenstva gospodin Osman Brka, na šta je on imao pravo.

Izuzimajući akt ostvke gospodina Genjca, pod točkom 4. u izvješću, primijetili ste da je Povjerenstvo raspolagalo s 15 različitih akata koje su prispjeli kao odgovori povjerenstvu od mjerodavnih državnih i federalnih institucija, kao i i od odvjetnika uhićenika, optuženika, ali isto tako da određene državne i federalne instance nisu imale svoja stajališta o pitanjima kojima se bavilo naše

povjerenstvo. Svakako da je našu pozornost u radi posebno držala dostavljena informacija Uprave policije Federalnog ministarstva unutarnjih poslova o poduzetim mjerama o zahtjevu federalnog tužitelja, Tužiteljstva BiH, Suda BiH, u predmetu Hercegovačka banka. Mi smo u izvješću Povjerenstva u točkama 4., 5. i 6. iznijeli pravni aspekt analize navedene informacije Uprave policije Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, ničim ne dovodeći načelo neovisnosti i samostalnosti sudbene vlasti i tužiteljske dužnosti u BiH. Što je iz iznesenog potpuno razmjerno. Jasno se uočava činjenica da sami postupak provedenog uhićenja nema čvrsto utemeljenje u Zakonu o unutarnjim poslovima Federacije BiH i pozivanje na odredbe ovog zakona u postupanju Federalne uprave policije, kroz cijeli tekst navedene informacije, dostavljene Povjerenstvu, jednostavno nisu točne, jer ovaj zakon je prekršen, posebice u članku 35. u svezi članka 2. stavka 1. točke 1. ovog zakona. Spomenuo je to i gospodin Šiljegović.

Ja bih sad naveo što stoji u tom članku 1. Nisam siguran da svi, baš svaku odredbu koju tako opsežan materijal, a koja je vrlo bitna u odnosu na ocjene i stajališta u ovom izvješću, da smo svi uspjeli to pažljivo i pročitati. Dakle, što stoji u članku 2. stavka 1. točke 1. Zakona o unutarnjim poslovima. Kaže, unutarnji poslovi iz nadležnosti Federalnog ministarstva su:

1. Sprečavanje i otkrivanje kaznenih djela terorizma, međukantonalnog kriminala, stavljanja u promet opojnih droga i organiziranog kriminala, te pronalaženje i hvatanje počinitelja tih kaznenih djela i njihovo privođenje nadležnim organima.

E, u svezi citiranog stavka 1. točke 1. članka 2. u članku 35. istog zakona stoji. Radi izvršavanja antiterorističkih i drugih policijskih poslova iz članka 2. stavka 1. točka 1. i 2. u Zakonu, obrazuje se nama sporna postrojba u ovom poslu, dakle, obrazuje se specijalna policijska jedinica.

Specijalna policijska jedinica, pruža potporu kriminalističkoj policiji koja radi na policijskim poslovima iz članka 2. stavka 1. točke 2. u izuzetnim kaže ili visokorizičnim okolnostima, kada se smatra da su nužne vještine, specijalne policijske jedinice. Jedinica će prema potrebi pomagati kantonalnim organima i drugim organima uprave, na njihov zahtjev i uporabu specijane policijske jedinice na zadacima iz stavka 3. ovog članka odobrava ministar, na prijedlog direktora policije.

Dakle, istina je da direktor policije, rukovodi upravom policije i da sukladno članku 40. nalaže uporabu specijalne policijske jedinice, ako dođe do pružanja potpore krim policiji iz članka 35. stava 2. ali u poslovima rukovođenja upravom policije, kao federalnom upravom, u sastavu Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, odgovoran je ministru unutarnjih poslova. Članak 38. tog zakona kaže: Upravom policije rukovodi direktor policije, a direktor policije je odgovoran ministru i tu je sav odgovor na naše upiranje prstom, protivzakonitog angažiranja specijalne policijske jedinice, jer ta specijalna policijska jedinica, bez znanja ministra Halilovića, zato imamo papir da to nije znao, to je rekao i ministru sigurnosti, na dan kad se uhićenje dogodilo, on je bio zaobiden.

U odnosu na pitanje kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda uhićenika, točka 8. izvješća Povjerenstva kazuje na kršenje odredaba Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, kao njezini protokoli. Osim toga, to neću ponavljati, o tome je govorio predsjedavajući Komisije.

Na stranici 6., ako ste uočili, na samom kraju spomenute informacije Uprave policije, stoji tekst, porčitat ću ga nije dug.

«Prilikom realizacije naredbe Suda BiH, službenici Uprave policije Federalnog MUP-a, kao i pripadnici SFOR-a, molim vas, pojavljuje se SFOR izvršili su naredbe uz visok stepen profesionalnosti

u skladu sa zakonom, poštujući ljudska prava, kao i ličnost i dostojanstvo osumnjičenika. Isto je potvrdio i zamjenik državnog tužioca Džon Me... nakon pažljivo pregledanog video zapisa operacije hapšenja (u kojoj je sudjelovao SFOR) u kojem se vidi da je policija postupila uzdržano, poštujući lica i imovinu, u skladu sa domaćim i međunarodnim normama». Ovaj dio o poštivanju ljudskih prava naveden u informaciji Uprave policije, kako bi navedena neistina bila uvjerljivija. Jer, to je, jednostavno netačno. Istina je nešto drugačija. Zbog svih onih koji dvoje ovdje, koji slušaju ovo što ja govorim, koji su pročitali hrpu dostavljenih materijala i sve što je Povjerenstvo dobilo, dakle, da li je bilo ili nije bilo kršenja ljudskih prava, ja bih vas upozorio na dio osobne izjave potpisane od strane uhićenika gospodina Miroslava Rupčića, od 9. veljače 2004. godine, citiram njegov tekst njegove osobne izjave: «Dana 23. siječnja 2004. godine, u periodu između 04 i 30 i 05 sati, ja i moja supruga, čuli smo zvono na ulaznim vratima u stanu u kojem živimo ja i supruga i dvoje djece od 5 i 6 godina starosti.

Naime, ušli su u sve prostorije stana, upalili su sva svjetla i, s obzirom na buku, koju su pri tom stvarali probudili su moju malodobnu djecu, koja su se prestrašila. Pouzdano ne mogu reći koliko je osoba ušlo u stan, mislim preko deset, s tim da je jedna osoba videokamerom snimala ulaz u stan. U stanu nije napravljena nikakva materijalna šteta, osim prljavštine koju su imale te osobe na svojoj obući. I, još uvijek u polusnu, uspio sam ih zamoliti da mi dopuste da se odjenem, što mi nisu dopustili. Moja supruga mi je uspjela dodati jaknu i hlače, a jedna osoba je ponijela cipele i džemper. Dakle, dok sam ja bio u pidžami i bosonog, sa nešto garderobe u ruci, povelu su me prema izlazu iz zgrade u kojoj živim na drugom spratu. Pri silasku u prizemlje zgrade bio sam okružen sa dvadesetak ljudi, od kojih je većina požurivala izlazak. Kada smo stigli u prizemlje zgrade, primijetio sam da su ulazna vrata koja koriste svi stanari provaljena (razbijena), jer su bila zaključana, a otvaraju se putem elektronske brave, koju mogu otključati samo stanari preko interfona.

Na razbijenom panelu ulaznih vrata vidio sam otisak čizme, jer su vrata vjerojatno bila razbijena udarcima nogom. Od izlaza iz zgrade do vozila, u kojem su me odvezli, bilo je cirka 100 metara, koje sam po hladnoći i blatu prešao potpuno bos i u pidžami. Kada smo ušli u vozilo i krenuli, tek tada mi je dozvoljeno da se odjenem u skromnu ocjeću koju sam uspio ponijeti sa sobom».

Dakle, izviješće krim policije, koje smo dobili kao materijal Istražog povjerenstvo od 26.1.2004. godine, na posljednjoj stranici koju potpisuje gospodin Edin Vranić, navodi kako niko od njih nije ni jednog trenutka bio liscama vezan,, zatvoreni navodnici, što je mala utjeha za bosonoga ponižavanja uhićenika pred obitelji i zbog čega je jako klimava tvrdnja Uprave policije, kako je poštovana ličnost i dostojanstvo osumnjičenih, kako sam pročitao prije citata osobne izjave uhićenika. Dakle, moglo bi se, nakon ovoga što sam vam rekao postaviti još mnoga, mnoga pitanja. Ja ću ih postaviti samo četiri.

Tražila bi ova četiri pitanja daleko širu elaboraciju nego ovu što sam iznio. Zašto su zanemarene neke spomenute domaće, državne i federalne institucije i na poseban način zašto su ponižena županijska policija u Hercegovačko-neretvanskoj i Zapadno-hercegovačkoj županiji. Ako su nepoćudni policajci u te dvije županije, podvlačim, to su županije s većinskim hrvatskim pućanstvom. Ako su to neprofesionalni policajci, policija je izbalansirana u odnosu na nacionalni sastav, zašto nisu sankcionirani, a nisu sankcionirani, jer oni su ... saznanja jako dobri policajci, bez obzira iz kojeg naroda su došli u tu policijsku odoru. Drugo je pitanje zašto, sukladno zakonu, dovedbeni nalog nije izvršila pravosudna policija? Pravosudna policija je regulirana člankom 125.i člankom 448. Zakona o kaznenom postupku na razini države nema je, ali imamo je na razini entiteta.

Dalje, zašto i na temelju kojeg propisa je došlo, pazite dobro do potčinjavanja specijalne policijske jedinice i krim policije Federalnog MUP-a Federacije BiH, neposrednom zapovjedanju SFOR-a, i to u zapovjednom mjestu u bazi u Butmiru? To stoji u izviješću.

I, na kraju, zašto je SFOR, vidjeli ste to i u izviješću odbio suradnju sa tijelima Parlamentarne skupštine BiH, odnosno sa Istražnim povjerenstvom, kojeg nije želio niti odgovoriti na upućeni dopis? Dakle, to su pitanja i još bi se mnoga mogla postaviti. I, ja predlažem ovom visokom domu, da, ocjenjujući rad ovog istražnog povjerenstva prosudi i preporuča da prihvati predloženo izviješće ovog povjerenstva i dopustite mi na kraju da predložim dopunu zaključka kojeg imate na kraju ovog izviješća. Predložio bih da zaljučak glasi u sljedećem tekstu.

Dakle, preporučuje se Domu, da razmatranjem i prihvaćanjem ovog izviješća, cjelovito izviješće dostavi mjerodavnim institucijama na federalnoj, državnoj i županijskoj razini, kako bi se uočeni propusti, posebice oni zbog kojih trpe oni nezakonito uhićeni što prije otklonili, poduzele odgovarajuće mjere i utvrdile pojedinačne odgovornosti svih onih osoba, koje su u konkretnom slučaju kršili zakon i djelovale izvan svojih ovlasti, te podzele potrebite aktivnosti i inicijative za izmjene i dopune zakonskih propisa, kako bi buduća angažiranja specijalne policijske jedinice Federalnog MUP-a ispunjavala potrebite uvjete zakonitosti i zaštitila svaku osobu u BiH od lišenja slobode na nezakoniti način. Zahtijevati od svih državnih, entitetskih i institucija Brčko Distrikta BiH, striktno poštivanje odredbi Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i njihovu izravnu primjenu bez ikakvih izuzetaka. Dakle, predlažem ovako cjelovit zaključak, on je nešto dopunjen zaključak, u odnosu na ono što je predložio predsjedavajući Komisije gospodin Šiljegović. Hvala vam lijepa.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi gospodinu Filipoviću na ovom iscrpnom izlaganju i tu je prijedlog zakučka koji ćemo razmatrati kasnije, a sada ćemo čuti i trećeg člana Komisije gospodina Brku. Izvolite.

OSMAN BRKA

Ja se zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Ja ću vrlo kratko objasniti moj stav Komisiji zašto je bio ovakav kakav je i zašto je izdvojeno mišljenje. Zaista smo mi dobili vrlo obiman materijal i suštinska stvar u koju ja nisam htio da dovodim u sumnju, da ljudi u BiH koji rade ovakve poslove ne poštuju zakon, to je po meni u osnovi nije bilo prihvatljivo, jer nevjerovatna je stvar u konstatacijama, pa i evo iz ovog zaključka, koji je predložio gospodin Filipović maloprije, a bi mi ovdje trebali da kažemo da je neko radio nezakonito. Ja mislim da ja kao član Komisije nisam imao dovoljno argumenata, dovoljno činjenica da ja zaključim da je policija, odnosno organi, Tužiteljstvo i Sud, koji su radili ovo zajedno, da su radili nezakonito. Neću da vjerujem, da država BiH, na najodgovornijih funkcijama u Tužiteljstvu, sudstvu i policiji ima ljude koji krše zakon BiH. Ako je to, onda smo mi u zemlji anarhije. I, ja zbog toga ne mogu da prihvatim i zbog toga sam bio suzdržan, odnosno protiv zaključaka koji su ovdje predloženi da smo i sad u potpuno u neuređenoj zemlji. Ja ne tvrdim da nije bilo grešaka prilikom, ne tvrdim da je sve bilo u redu, ali ja nisam taj sud i nisam sudija, koji može to da presudi. Ako organi ove zemlje, koji su zaduženi za to, a ne ova komisija, ustanove da je bilo grešaka, neka odgovorni odgovaraju. Ali ja mislim da to ova komisija i ovaj parlament ne može biti sudac u tom slučaju. Mi možemo dobiti izvještaj, mi možemo ga prihvatiti ne prihvatiti, ali za mene je ovo u toku i za mene je ovaj stav ne prihvatljiv. Hvala vam.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Brki i dajem riječ gospodinu Tomislavu Limovu.

TOMISLAV LIMOV

Možda bi drugačije da nisam čuo kolege,

Cijenjeni gospodine predsjedatelju, ja, naravno, nimalo ne zavidim ovoj skupini od dva čovjeka, odnosno tri čovjeka, koji su bili naše istražno povjerenstvo, jer su zaista u vrlo specifičnim uvjetima imali jedan dosta ambiciozan zadatak, a to je da utvrde one dvije stvari, koje su precizirane u izvješću. Posebice imajući na umu činjenicu da su to morali učiniti na prilično jednostran način, kad je u pitanju istražno povjerenstvo. Zašto to kažem? Zato što s obzirom na činjenicu da je sam proces u tijeku, Istražno povjerenstvo nije imalo mogućnosti izuzev konsultiranja određenih dokumenata, izjava i očitovanja određenih institucija i dužnosnika, nije imala mogućnost obaviti razgovore sa uhićenima, nije imala mogućnost obaviti intervju sa dužnosnicima, posebice u onom dijelu o kojem su stavovi o pojedinim pitanjima zvaničnih institucija Federacije, odnosno države BiH bili dijametralno suprotni i, s te strane, ja, dakle, uvažavam svu težinu, u kojoj je radilo ovo povjerenstvo, pozdravljam činjenicu da je nakon pet mjeseci stigao, stiglo izvješće i, naravno, nevolja je u tome, što se ja ne slažem sa temeljnim stavovima i ne samo sa pristupom, nego i sa temeljnim ocjenama datim u ovom izvješću. Ja ću pokušati na određen način govoriti sa svog aspekta o ovoj problematici i to konsultirajući, također, prije svega zakone, a onda i upozoriti na činjenicu da ovaj proces nije krenuo onog dana kada je uhićenje izvršeno, nego postoje bitni momenti, koji su opredjeljivali ljude, koji su organizirali i sudjelovali u ovoj aktivnosti, da to odrade upravo na ovaj način.

Ipak, čini mi se da bi dobro bilo, s obzirom na činjenicu da evidentno ulazimo u razdoblje kad će ovih povjerenstava vjerovatno biti ili će naša stalna radna tijela dobijati određeni ad-hoc zadatke, gdje će morati raditi istrage, bilo bi, dakle, dobro da krenemo od toga da naš prvi zaključak danas bude da više nikada u povjerenstvo ne bismo ljude koji nisu tu, ili koji nisu dali svoj pristanak da budu u povjerenstvu.

I drugo, da u načelu ne formiramo istražno povjerenstvo dokle traje postupak, bilo upravni, istražni, sudski, mjerodavni državnih tijela. To je vrlo važno imati na umu i ja mislim da bi i našem povjerenstvu, ne mislim, uvjeren sam u to, bilo daleko lakše da je ovaj posao radio u situaciji kada imamo završene ove procesne radnje.

Naravno, ne treba uopće posebno naglašavati da bi u tom slučaju i naše povjerenstvo bilo učinkovitije, brže bi završilo posao i kvalitetniji bi bili rezultati njegovog rada, dakle, da je istražni i sudski postupak bio prethodno okončan. Ovako je potrošeno pet mjeseci, neka se ne uvrijede kolege, ali rezultati njegovog rada nisu bog zna kakvi, a ma šta mi tvrdili, teško se oteti utisku da smo ipak nanijeli više štete nego koristi povodom sada, prije svega sebi.

Da bi bio sasvim jasan, želim reći da uopće nije loše da Parlament formira istražno povjerenstvo i putem njega nazire zakonitost rada svoje izvršne vlasti, u konkretnom slučaju to se može odnositi ne znam na Upravu policije, Federalnog MUP-a, ali nikako nije dobro od Tužiteljstva i Suda BiH tražiti da bilo kome, pa makar to bili Parlamentarci daju podatke prije nego proces bude okončan i ja sam pregledao pažljivo ovu dokumentaciju od nekoliko kila i ovaj element je stvar na koju je naše povjerenstvo upozorio i sam Sud BiH, pa čini mi se u jednom dokumentu i Tužiteljstvo, pa sam rekao da treba imati na umu činjenicu da je samo uz jednu informaciju jedno izvješće Uprave policije stiglo 77 priloga. Prema tome, trebalo je to sve sistematizirati, ma koliko naše povjerenstvo se trudilo, mislim da u određenim elementima je bilo jednostranosti, a o sadržaju te jednostranosti, ja ću i nešto konkretnije govoriti.

Dakle, nema dileme i koliko vidim i danas smo malo razgovarali. Glavnina stvari, koja je bila temelj zaključivanja našeg povjerenstva, bili su ovi dokumenti, odnosno izjave Uprave policije,

Ministarstva pravde Federacije, Ministarstva sigurnosti, Ministarstvo pravde BiH, Kantonalno tužiteljstvo Sarajevo, Ustavni sud, odvjetnici i uhićenici o čemu je govorio i gospodin Filipović.

Dakle, bez sučeljavanja stavova, bez razgovora sa sudionicima, veoma je teško nepristrano i kompetentno, pa ako hoćete i cjelovito doći do pravnih zaključaka. I, sama ta činjenica, odmah u startu dovodi u pitanje vrijednost i vjerodostojnost rezultata rada Povjerenstva.

Ja osnovno sam uvidom u svih 16, ja sam prebrojao 16, gospodin Filipović je rekao 15, ali nema veze, dokumenata na kojima su uglavnom bazirani ovi stavovi, uz ove sve priloge i moram reći da imam bitno drugačiji pogled na ovo, od onog pogleda koji je formiralo Povjerenstvo u odjeljku izvješća pod naslovom «Odlučna i važna zapažanja», odnosno u odjeljku sa naslovom «Zaključno». Upravo ću i ja u svom razmišljanju o ovome upotrijebiti iste brojeve. Dakle, numeriraću svoje stavove, sukladno stavovima samog povjerenstva da bi lakše se moglo upoređivati, a zbog činjenice da već dugo radimo neću bez velike potrebe citirati stavove Povjerenstva, pretpostavljajući kako su sve ovo kolege isčitale i moći će pratiti.

Naravno da ću ja svoje stavove onako više taksativno naznačiti ali bit će jasno.

Prvo, ovaj prvi stav, koji kaže da mjerodavne institucije na federalnoj i državnoj razini, citiram, ovaj dio je interesantan: «Uopće nemaju svoje stavove o pitanjima koja istražuje ovo povjerenstvo». To, naravno govori o načinu organizacije same vlasti, o načinu shvatanja kako institucije trebaju funkcionirati i ja bih ipak rekao da ovo govori i o određenom nepovjerenju i to ne samo između određenih institucije, nego i nepovjerenju koje imaju na drugoj strani i da taki kažem predstavnici međunarodne zajednice i neke domaće institucije, jer evidentno da su i dužnosnici međunarodne zajednice, putem SFOR-a, putem suda za prethodni postupak, tužitelj bilje inkomporirane i te kako u samu ovu aktivnost. Zaista mislim da je nedovoljno naglašena uloga ovih subjekata međunarodne zajednice u samom izvješću samog povjerenstva, izuzev konstatacije kako nisu nikad ni dobili od SFOR-a povratnu informaciju.

Drugo, u pogledu dijametralno suprotnih stavova o izvršenim radnjama uhićenja, koje su zauzeli Uprava policije Federalnog MUP-a i Sud BiH na jednoj strani i na drugoj strani Ministarstvo pravde Federacije BiH, Povjerenstvo prihvata kao ispravan, relevantan stav, onaj koji je zauzelo Federalno ministarstvo pravde. I to je veoma diskutabilno, ja mislim da vrijedi o tome dobro razmisliti, imajući na umu ove prethodno rečene dvije institucije, dakle, Upravu policije Federalnog MUP-a i Sud BiH.

Što se mene osobno tiče, evo, reći ću odmah i zašto. Ja, dakle, mislim da je oko uporabe specijalne postrojbe Federalnog MUP-a, u konkretnoj akciji potpuno ispravan stav Uprave policije i Suda BiH. Naravno, evo odmah pod tri.

Pod tri ću reći, ih moram reći da me zaista iznenađuje kako se stavovi 2., 3., i 4. članka 35. tumače onako kako odgovara samoj suštini izvješća. Naime, ja ovdje imam zakon o unutarnjim poslovima, ali evo znam taj dio i napamet, dakle, suština je u tome da se specijalna policijska postrojba, sukladno članku 35. stavak 2. koristi kao potpora krim policiji, jedinici za zaštitu osiguranja objekata, imovine itd. i tom prilikom ili u tom slučaju, a sukladno članku 40. stavak 4. ravnatelj ili direktor Uprave policije aktivira specijalnu policijsku postrojbu i ne treba mu suglasnost ili odobrenje ministra.

Naravno, kad je u pitanju stavak 3. onda on govori da se ova postrojba može koristiti kao potpora kantonalnim MUP-ovima, što zahtijeva proceduru u okviru koje, na zahtjev kantonalnog MUP-a, ravnatelj Uprave policije, predlaže i ministar odobrava njenu upotrebu.

Dakle, suština je u tome, da je ovdje situacija sasvim jasna. Radi se o upotrebi policijske jedinice, specijalne, koja pruža potporu krim policije Federalnog MUP-a. I, što se toga tiče sasvim je evidentno da se radi o zakonitoj upotrebi specijalne policijske jedinice. Ja sam u to uvjeren.

Ja, ipak, ovdje želim napomenuti, da srećom specijalna policijska jedinica je asistirala i nije bilo potrebe za njenim operativnim djelovanjem, što je dobro, prije svega za same uhićenike. Ja, zaista, ne razumijem zbog čega se ovi stavci u članku 35. stavci 2., 3. i 4. koriste ne samo od našeg povjerenstva nego i od ministricе pravde, koja je i dala ovako tumačenje, pa pretpostavljam da se Povjerenstvo opredijelilo između stavova Uprave policije Federalnog MUP-a i Suda BiH za stav ministricе pravde. Neću, naravno, komentirati, ali svima je jasno da je ministar politička osoba i što se tiče ravnatelja Uprave policije, ja smatram da je on postupio sukladno Zakonu. U ostalom, moram ovdje reći MUP Hercegovačko-neretvanskog kantona i čini mi se da je ovo u određenom smislu i pokušaj odgovora na postavljeno pitanje od strane uvaženog kolege Filipovića.

Dakle, MUP Hercegovačko-neretvanskog kantona i MUP Zapadnohercegovačkog kantona, odnosno županije, odnosno mjerodvne policijske uprave, prije svega policijska uprava Mostar, za više od godinu dana, od prilike negdje do 8. siječnja ili čini mi se 21.2002. do 2003. godine, nisu uspjeli predmetnim uhićenima dostaviti poziv, odnosno osigurati njihovo odazivanje na intervju sa ovlaštenim djelatnicima Federalnog MUP-a. U takvoj situaciji, sasvim je razumljiv postupak ravnatelja Uprave policije Federalnog MUP-a, jer da je unaprijed izvijestio kolege u kantonalnim MUP-ovima, ja osobno sam uvjeren da akcija ne bi uspjela. Možda vam izgleda cinično, ali ja ću iza ove govornice javno postaviti pitanje. Kako to da kantonalni MUP, odnosno mjerodavna policijska uprava za godinu dana nisu bili u stanju pronaći gospodu Jelavića, Prce i Rupčića, a kriminalistička policija i specijalna postrojba Federalnog MUP-a, zajedno sa italijanskim ... specijalcima SFOR-a odjednom i svu trojicu pronađu i privedu, sukladno nalogu Suda BiH, a na zahtjev Tužiteljstva BiH. Da je sreće kao što, nažalost, vjerovatno neće biti, naše povjerenstvo i svi mi izaslanici postavili bismo ovdje pitanje odgovornosti MUP-a Hercegovačko-neretvanskog kantona i MUP-a Zapadno-hercegovačkog kantona, a ne bi pokušavali pronaći «dlaku u jajaetu» ravnatelju policije Federalnog MUP-a. Uprava specijalne policijske postrojbe radi pružanja potpore kriminalističkoj policiji, ponavljam, izvršena je zakonito, a temeljem članka 35. stavak 2. i članka 40. stavak 4. Zakona o unutarnjim poslovima Federacije BiH.

U mjerodavnosti Federalnog MUP-a je, uz ostalo organizirani kriminal, članak 2. točka 1. Zakona o unutarnjim poslovima, koji su spominjali čini mi se i kolega Šiljegović i gospodin kolega Ilija Filipović i članak 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vrhovnom sudu. Da li se kod uhićenika gospode Jelavića, Prce i Rupčića, odnosno bjegunca Azinovića i osumnjičenika Rakića, radi o organiziranom kriminalu, što je nesumljiva mjerodavnost Federalnog MUP-a, presudit će odgovarajuće sudbene instance. Na tu prosudbu nema pravo naše povjerenstvo i mi izaslanici pa ni ministrica pravde Federacije BiH. A ni, čak da ne potenciram pitanje organiziranog kriminala, za akciju Federalnog MUP-a, odnosno njegove uprave policije, dovoljan je temelj i članak 21. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku, koji dio je citirao kolega Šiljegović, koji jasno i nedvosmisleno propisuje dužnost svih tijela vlasti na službenu suradnju sa Sudom BiH, Tužiteljstvom i drugim tijelima koja sudjeluju u kaznenom postupku završen citat. Ovo ne smije zanemariti naše povjerenstvo niti mi. Kada Sud BiH, odnosno Tužiteljstvo BiH, traži, odnosno nalaže Federalnom MUP-u ili bilo kojem drugom tijelu uprave BiH, da sukladno zakonu izvrše određenu radnju, ko to smije odbiti. Po meni nitko. Šta bi stvarno bilo da bi ravnatelj policije odbio, nedaj bože izvršiti nalog tužitelja i Suda BiH, tek tada bi se mi opravdano morali uključiti. Ovako nakon svega, što se mene tiče, treba dati potporu

svim sudionicima u predmetnoj aktivnosti uhićenja gospode Jelavića, Prce i Rupčića i tu ja nemam nikakve dileme, a kad se ukupni proces bude završen, koristiti odgovarajuće mehanizme, koji predviđaju zaštitu, posebice u onom dijelu u kojem se sumnja na kršenje ljudskih prava itd.

Šta reći o tvrdnji našeg povjerenstva da ne postoji, citiram: «Da ne postoji opasnost od bijega uhićenih ili opravdana sumnja u izvršenje kaznenog djela, zbog čega bi i dalje bili zadržani u pritvoru». Šta ovo znači uvažene kolege članovi Povjerenstva? Pa niste vi mjerodavni ocjenjivati primjerice stupanj opsnosti od bijegstva, mogućnost izvršenja kaznenog djela i opravdano zadržavanje i pritvoru. Sud BiH jeste mjerodavan, ali vi i svi mi ovdje ne. Podsjećam vas da je jedan od onih koji su trebali biti uhićeni trojkom generala gospodin Azinović je i danas u bjegstvu. Kako možete tvrditi da Jelavic, Prce i Rupčić ne bi pobjegli da su mogli i znali šta ih čeka. A, zašto peti osumnjičenik, gospodin Ignjac Rakić nije uhićen? Pa jednostavno zbog toga što je njega MUP HNK, odnosno policijska uprava u mojoj Čapljini pronašla, uručila mu poziv, zaintervju sa krim inspektorima Federalnog MUP-a, čovjek se uredno odazvao, normalno je da se brani sa slobode. Isto bi bilo i sa uhićeničkom trojkom da je lokalna policija i da su oni sami postupili kao gospodin Radik. Ja sam u to uvjeren. Treba pitati to istražno povjerenstvo. Treblao je istražiti. Šta tek reći o zaključnom stavu našeg povjerenstva, koje prihvata izjavu uhićenika Rupčića o nehumanom postupanju pema njemu tijekom uhićenja. Zar je ova izjava dovoljna za zaključak? Gdje je druga strana? Šta je konkretni sadržaj nehumanosti izuzev ovog bosonogi sto metara itd. Ljudi, uhićenje je tehnički posao, nimalo lagan, nimalo fin, ni onima koji to rade, a posebice onima koji su objekt, da ne kažem subjekt uhićenja.

U ostalom postoji video zapis. Tužitelj, odnosno Sud BiH imaju taj video zapis, pa ako bude kršenja ljudskih prava u bilo kojoj fazi uhićenja, njihova je dužnost sankcionirati postupke, eventualno odgovornih. Tu i jeste problem, da je naše povjerenstvo imalo mogućnost da izvrši uvid, vjerovatno bi i oni imali drugačiji stav o svemu ovome.

Naravno, uvažavajući činjenicu da, evo, dugo radimo i da je strpljenje pri kraju, ja i, naravno, uvažavajući svu ovu dokumentaciju, koju nisam htio donijeti ovdje, da ne trošim više vremena, moji zaključci su sljedeći:

a) Povjerenstvo je, naravno ne samo svojom krivnjom, nepotupno utvrdilo činjenično stanje, jer nije bilo prave parlamentarne istrage, izostali su, primjerice razgovori, uvid u video-zapis itd. i još tu ima tehničkih i drugih stvari.

b) Povjerenstvo se jednostrano opredijelilo svrstati na jednu stranu, u slučajevima različitog tumačenja od strane pojedinih tijela uprave, Uprave policije Federalnog MUP-a i Suda BiH, na jednoj strani i efederalnog Ministarstva pravde na drugoj strani. Povjerenstvo, evidentno nije bilo jednoglasno kod utvrđivanja većeg broja zaključaka. Zatim, izviješće Povjerenstva nedovoljno odražava sveobuhvatnost informacija iz dokumenata dobivenih od strane upravnih i sudskih tijela i na posljeticu dokle god traje postupak, Parlament se ne treba uključivati u proces za koji su mjerodavna izvršna i sudbena tijela, jer je to elementarni demokratski standard svake normalne pravne države. Na temelju svega ovog što sam rekao, ja ne mogu prihvatiti izviješće našeg povjerenstva uz svo razumijevanje koje imam za težinu njegovog rada, za uloženi trud i za određene rezultate. Vjerovatno ću biti usamljen u tome, ali cijenim da bi bilo dobro da svi zajedno iz ovoga izvučemo odgovarajuće pouke i da kao Parlament više ne ulazimo u ovakve situacije dok traje postupak. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Ko dalje želi govoriti? Gospodin Čengić, izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, poštovani članovi Vijeća ministara, ostali prisutni, Slažem se sa ocjenama koje su već ovdje rečene o tome da je rad ove komisije bio i odgovoran i, s obzirom na opsežnost materijala zahtjevan. To se vidi, dakle po tome da je potrošeno jako puno vremena, jednim dijelom u prikupljanju dokumentacije, a drugim dijelom u analiziranju dokumentacije, kao što se vidi da je ponuđena dokumentacija i informacije sa kojima je Komisija raspolagala bile su takve da se u određenim segmentima i u određenim pitanjima svi članovi Komisije nisu mogli složiti. To je za mene potpuno razumljivo, s obzirom na činjenicu da se radi o hapšenju, s obzirom na činjenicu da se radi o nečemu što podliježe ocjenama i onog, aspekta zakonitosti, ali i aspekta ljudskih prava.

Smatram i dalje kao što sam smatrao kad je bila rasprava u ovoj komisiji, da je trebalo ustanoviti, smatram i dalje da ovaj dom i oba doma ove skupštine imaju pravo da raspravljaju ovakva pitanja i trebaju raspravljati kd se ona pojave i smatram da je to demokratska obaveza u demokratskim državama. Na drugoj strani očito je da mi imamo situaciju u kojoj postoje «dva zauzeta stava» i pod navodnicima «dvije istine». Na jednoj strani oni koji su donosili odluke i provodili odluke i kojim, naravno smatraju da su njihove odluke, njihovi postupci bili ispravni, pa je i u argumentaciji koju su ponudili tvrde tako i, na drugoj strani oni koji ili nisu bili uključeni u proces, a smatrali su da su trebali biti uključeni ili oni koji su do tada bili neutralni. Dakle, nisu bili ni na jednoj strani, pa su zauzimali stav na osnovu dostupnih informacija.

Dopustite mi da bude ovdje malo direktan i malo ličan. Počecu od onog dijela informacije iz ovog izvještaja, koji se tiče ličnog iskaza jednog od dvojice uhapšenih u kome on opisuje način na koji je lišen slobode i to u izjavi koju je dao u pritvoru. Dakle, taj čovjek ovog časa sjedi u zatvoru, narodskim riječnikom kazano, niti on niti bilo ko od nas ne zna uopće sudbinu procesa koji može biti u kratkom roku završen povoljnim, a može i jako nepovoljnim i u takvim okolnostima on psihološki nema drugu poziciju, nego da objektivno opiše što mu se dogodilo prilikom hapšenja. I, ja ovog časa iz razloga koje jako dobro znam poklanjam povjerenje njegovom iskazu koji je dao u istrazi, dakle, dok se još nalazi u istrazi. Biću vrlo jasan, '83. godine u Stocu, a ne u Mostaru u 4 i 30 sam probuđen od komunističke policije i uhapšen. Nije bilo tada kamera, ali bio je foto aprarat. Bile su tri osobe u civilu i još nekoliko policajaca koji su bili opkolili tu kuću gdje sam stanovao u tom času. Izvršili su pretres sobe, naravno probudili me, bio sam u pidžami, kao spomenuti gospodin i zatraženo je od mene da se obučem, jer trebam ići sa njima. Zatraženo je od mene da obučem i cipele. Dakle, bio sam u Stocu, a ne u Mostaru, to je bilo prije ravno 21 godinu. Bio sam u režimu koji sam smatrao apsolutno nedemokratskim, jednopartijskom režimu, režimu u kome je policija provodila odluke, po mom mišljenju, odluke politike, ne policije i ipak mi je dozvoljeno da obučem cipele, koje su mi, naravno trebale.

Dakle, kad ništa drugo ne bi bilo, ovo je dovoljno da se pokaže jedan aspekt ponašanja, koji ne može imati veze sa poštovanjem dostojanstva. Ne ulazim više u pitanje zakonitosti, ne ulazim ni u formalno pitanje poštovanja ljudskih prava, ali osobu koja je do pravosnažne presude nevina, u uvjetima koji su bili vrlo jednostavni sa preko 20 osoba naoružanih, obučenih, koje su opkolile jednu nenaoružanu osobu, dakle, prisiliti da ide bosa iz svog stana pred porodicom, bez i jednog razloga, bez realne mogućnosti da pobjegne i bos i u cipelama, dakle, ne radi se tu o potrebama zaštite i sigurnosti, osiguravanja procesa nego o nečemu drugom.

Evo, ja držim da je to jedan od poslova koji je bio važan za ovu komisiju da utvrdi.

Drugo, zanimljivo je da ovaj slučaj u smislu istrage ovog rada ove naše komisije su pratile neke čudne okolnosti kao što je, za mene osobno, provaljivanje informacije o stavu Komisije prije nego što je taj stav Komisije zvanično dostavljen nadležnim organima Doma. Dakle, gospodin ministar federalne policije nije dao nikakav odgovor o ovom slučaju. Ako se dobro sjećam u onom razgovoru koji smo imali povodom ovoga, rečeno je da je on službeno izjavio da nije bio upoznat o toj aktivnosti, dakle, kao ministar Federalnog MUP-a, pod kim se nalaze strukture, koje su provele hapšenje uključujući i direktora Uprave policije, uključujući i specijalnu policiju, nije imao čak ni informaciju da će se to dogoditi. Nije važno da li je znao detalje, ali čak ni elementarnu informaciju nije imao i u vrijeme dok ministar policije, koja radi taj posao, on to ne zna, neko se pobrinuo da se oslanjajući se na komunikacije sa određenim medijima, denunciraju, provale, obeshrabre i omalovaže naponi ove komisije.

Sledeća stvar, naravno da je nedopustivo ni u kakvoj, a kamo li u pravnoj državi, a ja želim da vjerujem da je BiH već u statusu relativno dobro organiziranje pravne države, nedopustivo je da se godinu dana uručuje poziv koji se ne može uručiti. Da sam bio u Komisiji i ovom povjerenstvu kako god hoćete, jedno od pitanja koje bih definitivno postavio bi bilo ovo. Ko je neposredno odgovoran jedan, pet ili deset osoba, koja je institucija odgovorna da se godinu dana nisu uručili pozivi? To pitaje postavljam i Sudu BiH, to pitanje postavljam i Tužilaštvu BiH i iz toga izvodim sljedeći zaključak. Oprotite, ovo je politička nepravna ocjena, svi koji su u to bili uključeni od dna do vrha su bili neozbiljni u tom poslu, jer u godinu dana procesa uručivanja i ne uručivanja poziva svako od tri osobe koje su tada lišene slobode, mogao je svaki dan po nekoliko puta pobjeći. Iz ovoga izvodim sljedeći zaključak. I datum ni način donošenja odluke je imao i određeni politički predznak. Ako nije zašto se to nije dogodilo ranije? Nedopustivo je da se neko ismijava pravnom sistemu države BiH godinu dana, izigravanjem dobijanja poziva. Ko je taj ko je to omogućio taj je odgovoran? Ko su ti koji su omogućili oni su odgovorni.

Dakle, sljedeće, nerealno je, neozbiljno tražiti odgovornost od domaćih institucija, a zaobilaziti niz institucija i odgovornih od pojedinaca u tim institucijama i to onih koji su uzgred rečeno prošli svaki pojedinačno više struke provjere i dobili saglasnost upravo za ta radna mjesta. Dakle, molim vas, ako neko provjerava, pa provjerava od domaćih pa stranih, pa dobio saglasnost i to baš za to radno mjesto, ne za neko političko mjesto, nego za određeno radno mjesto, svi mi znamo da smo imali vraćanje po dva po tri puta prijedlog kandidata, čak za federalnog ministra policije, kako je moguće da osobe koje su dobile saglasnost ne izvršavaju zadatak uručivanja, zadatak obavješćavanja, zadatak, hajmo reći, privođenje na razgovor sa istražnim sudijom npr. i da zato ne budu kažnjeni ni tada ni do danas i da zato ni tada ni danas ne budu prozvani. To je stvaranje prostora u kome određeni ministri su podobni da imaju informacije, a drugi određeni ministri, čak i na višem nivou državne vlasti nisu podobni da to znaju. Mi smo čuli ovdje da ministar sigurnosti je izjavio da nije znao, da je premijer BH da nije znao za ovo pitanje da federalni ministar je izjavio da nije znao itd., a da su neki drugi za to znali.

Dakle, to je očito stvaranje jednog ombijenta, u kome u strukturi rukovođenja ovom vrstom poslova u državi BiH institucije i pojedinci koji su dobili saglasnost da rade taj posao su sistematski izbjegavani, a drugi preferirani. Ako se tome doda da su izbjegavani često viši nivou, a preferirani niži nivou struktura, onda gospodo se radi o tome da se otvorio jedan prostor za djelovanje policijske, političke policije, dakle, političke policije i za stvaranje nesigurnosti umjesto za stvaranje sigurnosti pravnih poretom i pravnom državom. Očito da neko je imao tendenciju da izazove jedan dojam nesigurnosti ili dojam da određene strukture mogu uraditi i provoditi zakon, a neke druge, koje su, upravo, za to isto odgovorne ne mogu biti u toj mjeri uključene. To sve skupa nas dovodi u ono protiv čega sam bio i protiv čega ću biti. A to je, da političkim metodama prosuđujemo ponašanja i djelovanja i da upotrebljavamo policiju na način koji je, prije svega, politizirajući način. To je, po mom mišljenju

ne prihvatljivo. Ako hoćete otvoreno, smatram da je ovo značajan propust ove komisije, koja nije ukazala na ovu činjenicu. A to je pozicija Parlamenta, to je pozicija ovog doma i mi o tome ne možemo štititi. Nedopustivo je da neko trenira strogoću i nakon što se godinu dana nešto ne može uraditi, onda se naprosto to sve uradi u jednom danu. Da ne dovodim maliciozno u vezu sljedeći primjer grupe koja je u Sarajevu pritvorena prošle godine, optužena za nekakav terorizam svojevremeno i pozvana na jedan razgovor, pa na drugi, pa na treći razgovor sa istražnim sudijom i na jednom od tih razgovora uljudno lišena slobode. U toku razgovora obaviješteni da su lišeni slobode i odvedeni u pritvor. Nakon godinu dana izdržavanja pritvora, pušteni su, proces još nikada nije počeo, optužnica još nikada nije počela, oni koji su sve to do tada uradili ne snose nikakvu odgovornost ni političku ni pravnu ni bilo koju, ali ostaje jedan dojam da slučaj Bakir Alispahić i ostali da budemo vrlo jasni, ali ostaje jedan dojam da se neke grupe mogu privesti sa istražnog razgovora, na jedan način koji je normalan, koji je uobičajen, a neki drugi se privode noćnim ulaskom u stanove i upotrebom masivne sile. To je ono što ne smije biti prizvuk našeg pravnog sistema, kao što je nedopustivo da bilo ko, bilo ko bude izvan domašaja pravnog sistema, po proceduri i konačno.

Bez obzira da li je bilo konkretnog kršenja zakona i ljudskih prava, ja imam i dalje dojam, da je jednim drugim i profesionalnijim ponašanjem od svih nadležnih struktura moglo doći do pritvaranja osoba za koje se sumnja da su počinile krivična djela, a o kojima je danas ovdje riječ, na način koji nije trebao biti ovakav. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Dajem riječ gospodinu Iliji Filipoviću.

ILIJA FILIPOVIĆ

Hvala lijepa gospodine predsjedavajući,

Dakle, ja nemam nakanu ovdje ulaziti u bilo kakve dijaloge, niti davati odgovore na sva suprotna stajališta, koja smo čuli u odnosu na ono što sam ja rekao i što je rekao gospodin Šiljegović. Ali bih se, ipak, evo osvrnuo sa par riječi u odnosu na ono što sam čuo od uvaženog kolege Čengića, za koje mislim da je sasvim racionalno, da je i kritički i promišljao o ukupnoj ovoj stvari i na jedan vrlo kvalitetan način primio jednu moju poruku o kojoj sam ja govorio, to je taj otklon od pet mjeseci, to je samo to stanje i sama ta zadaća o kojoj se, kojom se bavilo Istražno povjerenstvo, ne ulazeći niti jednog trenutka, niti jednim svojim slovom, niti jednom svojom rečenicom u izvješću koje je pred vama u samostalnost pravosudnih tijela. Dakle, nismo ulazili u tu stvar. Mi smo ulazili u način, u okolnosti kako se dogodilo to uhićenje, evo sad je gospodin Čengiće o tome govorio na jedan vrlo fin, pedantan, precizan, vrlo racionalan način i iz svog kuta gledanja, jer je proživljavao te trenutke. Dakle, mi govorimo o dovođenju i privođenju uhićenju osoba, da li je to bilo u skladu sa zakonom. Ja postepeno razumijem gospodina Limova. Nemam ja ni prije ni sada ni poslije ove sjednice reći drugačije mišljenje. Dakle, ima jedno pravilo jednom policajac uvijek policajac, ovo je bilo jedno policijsko promišljanje, jednog bivšeg policajca, dakle, i sad ima doticaja sa tim sigurnosnim poslom i to je tako. Dakle, osoba koja je bila do jučer u tim redovima, koja ne može očito drugačije, nije još izašla iz tog oklopa, ona je još uvijek, osim toga gospodin Limov, ma molim vas lijepo, za njega je danas počela izborna kampanja, lokalni izbori su pred nama, liste se predaju, pripada oporbi itd. Prema tome, to je moje pravo zaključiti na ovaj način, jer pazite, kako bismo uopće čuli sve te, ja nemam nakanu sada ići od članka do članka i govoriti vam znamo što je zakon predvidio. Zakonom je predviđeno da se dovođenje vrši putem pravosudne policije, dakle da se sad ne vraćam na tu elaboraciju, ovo je najdrastičnija mjera. Ja ostajem slobodan primijetiti sada i na ovaj način, htio se spektakl privođenja bivšeg člana Predsjedništva BiH gospodo. Taj spektakl su htjeli oni koji su taj spektakl režitali i taj spektakl je dobijen. To oni koji ne razumiju njihov problem. Ali je taj spektakl očito od ovog uhićenja izrežiran i on se dogodio. Molim vas lijepo. Ovo istražno povjerenstvo je

zatražilo i dobilo, zatražili smo od Županijskog ili Kantonalnog suda Sarajevo, gdje su se vodili određeni procesi gospode o kojima je riječ, pa su nas uputili da zatražimo kad su pozivani i koliko su se puta odazvali i je li bilo trenutaka neodazivanja Kantonalnom sudu, odnosno Kantonalnom Tužiteljstvu, odgovor smo dobili Kantonalnog suda, Tužiteljstva u ukupnim materijalima, mogli ste vidjeti, ni na jedan poziv upućen od strane tih instanci nije se dogodilo da se određena gospoda nisu odazvali. Dakle, odazvali se na one predmete koji su vođeni na toj razini. Osim toga, ja ovdje moram opovrgnuti jednu neistinu, koju je rekao, nije točno u informaciji, dakle, tih nekoliko kilograma koje ste vi spomenuli gospodine Limov, imam ovdje jedan materijal od 31.1.2003. u potpisu direktor Miletić, koji moli MUP Hercegovačko-neretvanskog kntona, žalje ga na ruke komesara i na ruke načelnika krim policije i moli ga, kaže, dopisom, depešom 02-02/2-520/03 od 30. dakle, dan ranije 2003. naveli ste da ste svim traženim osobama uručili pismene pozive, to ste nam u istoj trebali navesti i vremenske termine zakazanog odazivanja lica radi realizacije interjua od strane službenika ovog ministarstva. Molim vas, ovo je potpisao direktor Zlatko Miletić, koji trvrđi ovim aktom da su ljudi u policajci iz krim policije uručili pozive koje je tražio Federalni MUP ili Federalno tužiteljstvo. I, dolazi sada 4.02.2003. Zdravko Žilić, vama poznata osoba, zamjenik načelnika krim policije MUP-a Hercegovačno-neretvanske županije, obavještava sektro kriminalističke policije, dakle, obavještava MUP Federacije da su, obavještavamo vas da smo sukladno vašem zahtjevu uputili brzojave za pozivanje osoba i odredili termine 6.2.2003. Ante Jelavić u 11, Miroslav Prce 7.2. u 11 i Miroslav Rupčić 10.02. u 11 sti. Dakle, ta komunikacija to je uručivanje poziva. Netočna je informacija da su oni bili tamo neki vanzemaljci i da se do njih nije moglo doći. To je jedna stvar. Vi ste rekli jednu nebulozu, rekli ste da je uhićenje tehničko pitanje. Pa gospodin Limov, pa to je strogo pravno propisano pitanje. Ja ću vas podsjetiti sada dakle, to nije tehničko pitanje, nego je to strogo propisani posao, zakonski posao, a Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava u članku 5. pročitajte i pratite tekst pa mi recite. Svaki čovjek ima pravo na slobodu i ličnu sigurnost i nitko ne smije biti lišen slobode, osim po postupku propisanim zakonom.

Dake, nije to tehnička stvar, nego to je strogo propisana zakonska procedura uhićenja. Dakle, to je nešto na što sam ja osobno morao reagirati i još jednom potvrditi da je ovo istražno povjerenstvo imalo jedan težak posao, imalo jednu tešku zadaću, može se uputiti tisuću prigovora na rad našeg povjerenstva u odnosu na svu kilažu papira koju smo dobili, ocijenili smo da je to dostatno da mi ne moramo pozivati da nas ne bi, upravo i iz tog razloga netko optužio mi zovemo predsjednika Suda, zar mislite da bi nama došao ... pa SFOR nije htio da komunicira sa Parlamentom, to su neke stvari o kojima bi mi u ovom parlametnu tek tako mogli i nemojmo se bojati reći nikome ako radi, da radi pohvalimo ga, a ako ne radi, ako krši naše propise, a zvao se on ne znam kako, budimo hrabri to reći, ovo je Parlament države BiH. Dakle, to je ovako jedno, mala jedna skromna moja reakcija, jer uz to što ste vi rekli vi imate pravo reći, ja to povezujem i vaše emotivne veze sa službom u kojoj ste radili, jer policajac uvijek ostaje policajac. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Filipoviću, evo imamo repliku, gospodin Tomislav Limov.

TOMISLAV LIMOV

Dakle, ne treba meni toliko. Ja ne mislim uopće odgovarati na ovo posebice, nastojao sam doista da politički kontekst izbacim iz svog izlaganja. Evo gospodin Filipović je to tako shvatio, on ima pravo na to, ima pravo biti u krivu, po mom, ja imam biti u krivu po njegovom, dakle, parlamentarna govornica i postoji da razmjenjujemo mišljenja da govorimo javno i ima puno dokumenata, pa čak i sljedeće pitanje kad su dobili poziv da li su se odazvali li da li je obavljen intervju. U ovom predmetu, bilo je tu više predmeta. Prema tome, cijenim da je Komisija trebala to dobro razabrati. Istina je, dakle,

da su se ljudi, ovi isti ljudi odazivali na neke predmete, ali u ovom konkretnom slučaju ne. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Limovu. Evo, gospodin Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Pa, evo, ja ću, najprije da kolegama članovima Povjerenstva odam priznanje. Smatram da su urdili dobar posao, koji nije bio nimalo lak, niti jednostavan, jer sama tema, odnosno predmet, kojim su se oni bavili jeste po svojoj naravi dosta složen i mislim u izviješću koje su napisali da su dobro izbalansirali i da su pokušali na najprimjereniji način reći ono što je zapravo najvažnije, a to su činjenice. Naravno da bih volio i bio sretniji da su ove točke u kojima je član Komisije gospodin Osman Brka bio protiv ovakvog objašnjenja, volio da nije tako, a naročito ako su ovo što je ovdje rečeno utvrđene činjenice, jer protiv činjenica ne možemo biti. Ako su one istinite, onda ih moramo tretirati kao takve i prihvatiti, usporediti jesu li one u skladu sa zakonom i jedna stvar koja je ovdje, odnosno moja teza, moje razmišljanje, koje se provlači kroz ovo sve skupa, jeste da je svako obvezan poštivati zakon u ovoj državi i propisane procedure, a isto tako i tijela vlasti u ovoj državi na svim razinama.

I, ovdje iz ovog izvješća, vrlo je interesantno da neka tijela institucije vlasti, institucije sustava nisu surađivala ili nisu na pravi način surađivala sa Istražnim pvojerentvom. Mislim da to nije dobra praksa, smatram da je i ovo povjerenstvo i njegov rad jedan korak naprijed u radu Parlamenta, Parlament ima pravo i obvezu baviti se istragama, proučavati predmete ovakve i neke druge pojave itd. i mislim da je ovdje prilika razgovarati o svim tim problemima i propustima i, naročito ukazivati na obvezu svih institucija vlasti da surađuju sa Parlamentom, da daju informacije koje mogu biti one informacije, odnosno koje se mogu donijeti pravi zaključci, odnosno određena zapažanja ili na kraju određeni zaključci. Mene naročito ljuti kad ovdje vidim da od nekih ministarstava nije bilo odgovora. Ja ne znam, smatram da je to veliki značajan propust. Mislim da se to ubuduće ne bi smjelo događati. Moje razmišljanje zašto je ovo urađeno, uhićenje na ovako rečeno ovdje jedan spektakularan način. Da li je moralo biti baš tako? Nisam uvjeren da je moralo biti i nisam uvjeren da nije bilo jednostavnijeg i prikladnijeg načina.

Istražno povjerenstvo je bilo cijelo vrijeme izloženo velikoj zamci, a to je da se umiješa u neovisnost Tužiteljstva i sudstva i mislim da je vrlo uspješno taj dio svog posla, odnosno tu zamku riješilo i nije upalo u tu zamku i fokusirali su se upravo na ono što je bilo i definirano kao glavni zadatak ovog povjerenstva, da se utvrdi da li je bilo propusta u samom postupku uhićenja lišavanja slobode i da li je bilo kršenja ljudskih prava i sloboda.

Ja smatram da ono što je bio glavni, glavna tema promatranja, da je utvrđeno da je bilo ovih propusta, ja to isčitavam iz ovog ovdje nađenog što je priloženo uz ovaj materijal i mislim da ne trebamo tražiti opravdanje zato što je neko prekršio proceduru, propis i zato što je ugrozio ljudska prava uhićenika. Smaram da mi kao Parlament moramo se zalagati za jačanje institucija države i instituta pravne države. Ovdje je bilo i nekih kontra optužbi, iznio ih je gospodin Limov i to je kvaliteta naše rasprave i to je kvaliteta rada u Parlamentu. Isto tako slažem se o tome je govorio gospodin Čengiđ, ako je bilo propusta, pa ljudi to imena i prezimena, treba to utvrditi, ako jeste itd. A, ne za ime toga nekog drugog ne znam ni ja da sklopimo oči i ne vidimo ako je bilo kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda i ako je bilo narušavanje procedure nepoštivanja zakonom propisane procedure oko lištavanja slobode određenih ljudi itd.

Znači, ja ovdje apeliram, pozivam nas na objektivnost i ispravno prosuđivanje na osnovu činjenica.

Evo, da ne bih duljio, malo me grlo zeza, zbilja smatram da je, ponovit ću, da je Povjerenstvo uradilo dobar i kvalitetan posao i da je ovo izvješće, što je sačinjeno dosta korektno. Mislim da je iz njega sve vidljivo i jasno i ova naša rasprava isto tako smatram da je jedan novi kvalitet u radu našeg parlamenta, jer ja ću ponoviti svoju osnovnu misao i tezu, Parlament jeste i mora ubuduće biti još više mjesto gdje ćemo u jednoj otvorenoj, demokratskoj raspravi i atmosferi razgovarati o svim problemima i pojavama u našem društvu, osuđivati ono što nije dobro, istraživati da kako, ono što je u redu i pohvaliti itd. i ne bi se ovdje niko trebao naljutiti ni onaj ko misli drugačije ni onaj ko misli još drugačije itd. dakle, nama je o tome razgovarati i svako će imati svoje mišljenje i stavove, a opet o određenim stvarima i pitanjima odluke donosimo na opet propisani način. Prema tome, sve što je u skladu sa tim ponovo utvrđenoj proceduri donošenja odluka, biće odluka, zaključak i stav itd. i obrnuto ono što nije nema većine i neće biti.

Evo, ja bih sa ovim i zaključio. Mislim da je, ipak, još jedanput ću ponoviti ovo povjerenstvo uradilo onaj najvažniji posao, a na kraju od Povjerenstva bar ja nisam očekivao, niti je bilo realno očekivati nešto da oni ocjenjuju je li i u kojoj mjeri neko kriv ili prav, mislim od ljudi o kojima se radi, koji su uhićeni, odnosno pritvoreni itd. Dakle, fokusiralo se na točno određeno pitanje i mislim da su tu svoj posao kvalitetno odradili, ali, evo, ja ću ponoviti još ono što mene zabrinjava, zabrinjava me kao parlamentarca činjenica dajoš uvijek ima institucija i pojedinaca u ovoj državi koje bi naše određene ... vlasti da ne surađuju u dovoljnoj mjeri sa Parlamentom i smatram da to nije dobro i da ćemo trebati sve te upozoriti, to je moj stav osobni, sve te upozoriti na obvezu suradnje sa Parlamentom, jer Parlament je u svijetu se kaže da je to hram demokracije i to je tako i to tako treba biti i u BiH, dokle god to tako ne bude, ja sam uvjeren, a uvjeravam i vas da nećemo uživati sve blagodati demokracije i zato evo još jedanput smatram da je dobro da o svemu razgovaramo i naročito u Parlamentu razgovarati treba, a onda će, naravno i druge institucije raditi svoj posao, Tužiteljstvo raditi svoj posao, Sud svoj itd. Evo, zahvaljujem se.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se ja kolegi Jukiću. Za riječ se javio gospodin Branko Zrno.

BRANKO ZRNO

Gospodine predsjedniče, pozdravljam vas članove Kolegija i sve kolege nazočne na ovoj sjednici, sad vjerovatno je i besmisleno ovo što ću ja kazati, ali moja prva percepcija, odnosno nekoliko mojih percepcija, nakon ovog izvješća već su zapravo izrečene. Moja prva percepcija je bila obrana digniteta svakog čovjeka i pravo ... svakog čovjeka, niko nije kriv dok mu se ne presudi. Prem tu uz sve ostale priče, što je, nažalost svakodnevna pojava u našem žargonu, postao je standard našeg jezika su bez veze i mislim da u toj namjeri, isključivo u toj namjeri i funkcionira svako povjerenstvo koje se formira u Parlamentu i da je u toj najboljoj namjeri formirano i povjerenstvo, Istražno povjerenstvo u našem parlamentu, a u svezi slučaja, koji smo spominjali. Znači, u tom kontekstu, ja mislim da ne možemo govoriti ni u jednom ni u drugom pravcu, jer proces, taj istražni proces, sam po sebi je dovoljno složen bio, najprije zbog potrebe apsolutnog otklona od svega što je obveza institucije, od svega što je obveza psebito sudskih organa vlasti, ostalo sve jeste za provjeru, jeste za diskusiju. Ja se, apsolutno slažem sa kolegom Brkom, koji, ne do kraja, koji vjeruje institucijama ove države. Ja im isto tako apsolutno vjerujem. Da im ne vjerujem, onda ne bih ni sjedio u državnom parlamentu. Znači, ja sam u njihovoj ravni, oni su u mojoj. One su, jednostavno one koje provode ono zbog čega ja ovdje sjedim. Nije problem institucija naše zemlje, problem je pojedinaca u tim institucijama, problem je nepoštivanja elementarnih odnosa institucije sa institucijom, odnosno pojedinaca iz jedne u drugu

instituciju. Problem je nepoštivanja subordinacije na kojoj počiva cijeli jedan sustav. Prvo, izviješće koje smo dobili na onoj sjednici kad se desio ovaj slučaj, zapravo je potvrda ovog mog stava. Ne može u jednoj zemlji nešto se desiti, da ne zna vrh, pokušali su i pokušalo se na najvišoj razini zataškati ono što se dešavalo, nažalost, u Iraku, gdje su na najgrublji način povrijeđena ljudska prava. Međutim, malo pomalo od medija do pojedinaca, gdje pomalo završava istraga. Tamo kod onih koji su morali znati za ono, odnosno za sve što se događalo, sve što se dešavalo.

Drugo, ja sam kao čovjek povrijeđen i to je bila moja prva percepcija stavom koji, jednostavno obezvređuje ili jednostavno preskače ono što je toliko evidentno, što je jasno vući, nema to veze je li to deset, je li to pet, je li to jedan metar ili je to sto metara aposlutno je to nebitno. Niko nema nikoga pravo dovesti u to doba iz njegove vlastite kuće, iz njegovog doma koji je samo njegov i ne može ničiji biti, koji je apsolutno zaštićen svakim pravnim aktom u svakoj državi i zbog takvih postupaka i mogućnosti takih postupaka i zbog ljudi koji su i hoće i mogu to učiniti, zato i postoje ljudi moji konvencije o pravu čovjeka. Da nema toga, da se to ne dešava, onda nam ne bi trebale konvencije. Poštivanje konvencije je poštivanje čovjeka, bez obzira o poziciji u kojoj se on našao. Postoje pozicije kada se puca, ali to je ulični sukob, to je, zapravo filmska storija, koju najčešće gledamo na malim ekranima. Ovdje nije slučaj u tome i ako ništa drugo, to, odnosno taj čin je dovoljan razlog za formiranje ovakvog povjerenstva da ni o čemu, aposlutno više ne govorimo i ništa drugo više ne spomenemo.

Drugo, meni je neshvatljivo kao parlamentarcu da neko traži, jednostavno da Parlament ne formira, odnosno da Parlament odustane od ovog načina rada od formiranja povjerenstva, odnosno od reagiranja na sve negativnosti, ne samo ove, na sve negativnosti koje se dešavaju oko nas, koje se dešavaju u nama, koje se dešavaju i u našim institucijama, koje se dešavaju na našim ulicama, to ne može niko tražiti. Parlament ima pravo i on tu zadaću mora ispuniti. Ja sam, apsolutno zadovoljan radom ovog povjerenstva, njihovom komunikacijom sa svim članovima ovog parlamenta, izviješćem koje je napravilo, svatko ima svoje viđenje i svatko ga može ocijeniti onako kako želi i po vlastitim spoznajama i po vlastitom shvaćanju demokratije na kraju krajeva. Svi mi ne poimamo demokraciju na isti način. Ja sam u sličnoj situaciji bio kao i gospodin Hasan, pa znam što je to i znam dobro što govorim i zato je za mene demokracija sveto.

Na kraju krajeva kolege i gospodo, na ovim principima na kojim ja govorim, počiva moderna evropska demokracija, počivaju moderne evropske države, moderna evropska društva i naša zapravo suština našeg rada jeste ovdje jeste ta da i mi ostvarimo te ciljeve, da i mi dođemo upoziciju modernog, demokratskog, evropskog društva, a demokratsko društvo je, zapravo, demokratski odnos i pravo svakog čovjeka.

Žao mi je, rekao sam, ispričavam se, vjerojatno nisam puno kazao, odnosno, vjerojatno nisam ništa kazao, ali morao sam reći, ali znate kad nas se javi desetak ipak razgovaramo o jednom materijalu, onda su percepcije uvijek blize jedna drugoj. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Zrni. Ne vidim ja ovdje prijavljenih. Gospodin Brka se javlja.

OSMAN BRKA

... nadam se da neću puno vremena, jer sam malo i prozvan, malo sam se javio kad je gospodin Jukić govorio, niste čuli i nije bitno.

Naime, posljednji sam čovjek na zemaljskoj kugli, čini mi se da bih nekom ugrozio ljudsko neko njegovo pravo, koje svako ljudsko biće na zemlji treba da ima i da uživa i, zaista, mislim da sam ovdje postupao po svojoj punoj savjesti, u stvari poštujući demokratske uzuse koji trebaju da vladaju u jednoj demokratskoj zemlji. Za mene, koji sam član ovog parlamenta, institucije ove države trebaju da nešto budu što ja moram poštovati. Jer, ja učestvujem u tom lično kao što gospodin Zrno to kaže. I, ako najveće institucije i funkcioneri na najvećim funkcijama u ovoj državi, čini mi se i naš član Parlamenta donose neku odluku, ja tu odluku moram poštovati dok ne vidim da treba da bude drugačije. A, vidjet ću da je drugačije kad to sudske instance kažu je li griješeno ili nije griješeno. Ja to nisam u stanju, na osnovu onih argumenata, koji su izneseni da dokučim.

Naime, iz sve ove naše diskusije iz koje sam, u kojoj sam prisutan, u kojoj učestvujem u stvari se prešlo na to da li je etnički postupljeno, da li je to bilo ljudski, da li je to bilo moralno prilikom hapšenja. Ja sa zato da to bude najmoralnije što se može uraditi u svijetu, ali ovdje je nešto drugo bitno, bitno je je li zakonito urađeno. Ostavimo je li etično, to meni neko treba odgovoriti da ja imam svoj stav. Ja ne znam, ja nisam pravnik, ne znam je li zakonito. Ali, ako je ispoštovan zakon, onda ja tu nemam šta. Neko nije postupio moralno, to je do njega, ali ako je zakonito postupio, onda mi moral stavljamo u drugi plan, to je lotično i ne bi bilo ove priče uopšte, svakodnevno imate hapšenje, Bog zna kakvih hapšenja ima i niko o tim hapšenjima drugim, kad kažem Bog zna kakvih ima, ne govori. Govori se sad o ovim, jer su ovo visoki funkcioneri. Znači, opet dovodimo, čini mi se u neravnompravan položaj ostale uhapšeničke u ovoj zemlji, ja ne znam kako se hapsi. Imao sam sreću što nisam bio u Hasanovoj koži, u Zrninoj koži i nisam hapšen, ali mene, ja sad govorim o tome da razdvojimo moralnost i pravo i zakon, jer ako ćemo govoriti samo o tome, onda je to nešto drugo. Ja sam išao na to da to bude, da institucije ove države da poštuju zakon. Ja nisam htio puno da uzimam vremena, da puno iznosim argumenata, dosta je tog iznio gospodin Limov, bez obzira što kaže gospodin Filipović to što je rekao, ali ja smatram da sam postupio potpuno moralno s moje strane, smarajući da u to ne ulazim dok sud ne kaže svoje i vjerovatno će se o ovome mnogo toga pisati, mnogo toga govoriti i to sam bio dužan ovdje sad da kažem. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Brki. Evo, nema više prijavljenih za raspravu. Mi ovdje imamo izvještaj Komisije, nakon toga, nakon obraćanja gospodina Filipovića člana ove komisije, dobili smo još jednu dopunu ovog zaključka. Sad ja imam jednu dilemu, da li da mi prvo glasamo o izvještaju pa onda plus dopuna ili zajedno. Koliko sam ja shvatio bilo je nekih zaključaka u razmatranju ali niko nije predložio zaključak još ni jedan u vezi s tim, ako sam dobro razumio. Ja ću sada otvoriti glasanje, dakle, o izvještaju Komisije. Znači, možemo sad početi glasati.

Za je glasalo 9, uzdržana 2, protiv 2. Neko nije glasao. Ništa, nećemo ga strijeljati zbog toga, uvažit ćemo. Pošto znamo da nije glasao kolega Čengić, sad se izjašnjava suzdržan i 3 imamo uzdržana i u redu je. Znači, imamo 9 za, 2 protiv, 2 uzdržana. Konstatujem da je ovaj izvještaj usvojen.

Sada glasamo o dopuni zaključka, koji je predložio gospodin Filipović. Ima li potrebe da ga pročitamo? Nema potrebe. Ima. Evo, sekretar će pročitati.

JADRANKO TOMIĆ

Preporučuje se Domu da razmatranjem i prihvaćenim ovim izvješćem, cjelovito izvješće dostavi mjerodavnim institucijama na državnoj, federalnoj i županijskoj razini, kako bi se uočeni propusti, posebice oni zbog kojih trpe nezakonito uhićeni što prije otklonili, poduzele odgovarajuće mjere i utvrdile pojedinačne odgovornosti svih onih osoba koje su u konkretnom slučaju kršile zakon i

djelovale izvan svojih ovlasti, te poduzele potrebite aktivnosti i inicijative za izmjene i dopune zakonskih propisa, kako bi buduće većine specijalne jedinice FMUP-a, ispunjavale potrebite uvjete zakonitosti i zaštitile svaku osobu u BiH od lišenja slobode na nezakonit način. Zahtijevati od svih državnih i entitetskih i institucija Brčko Distrikta BiH, striktno poštivanje odredbi Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i njihovu izravnu primjenu bez ikakvih izuzetaka.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se sekretaru. Otvaram glasanje o ovom zaključku. Imate komentar, može.

OSMAN BRKA

Ja mislim da ne bi trebali dovesti ovaj dom u situaciju da govori o nezakonitom hapšenju, znači mi smo sudije. Ja mislim da mi ne trebamo biti sudije. Ako vi smatrate da trebamo u redu, ja mislim da ne trebamo mi biti sudije da li je nešto bilo zakonito ili nezakonito.

GORAN MILOJEVIĆ

Ja nemam prijavljenih za diskusiju i nemam drugog izbora nego da opet ovo dam na glasanje, a sa ovim glasanjem možemo dati sud o ovom prijedlogu zaključka. Dakle, ja u ovom momentu otvaram glasanje po pitanju ovog zaključka.

Imamo 8 za, 2 uzdržana, protiv 4. Ovaj zaključak je usvojen. Prelazimo na 34. tačku prtposljednju današnjeg našeg zasjedanja.

Ad.34. Informacija o stanju spoljne zaduženosti na dan 31.12.2003. godine

Informaciju ste dobili, dostavljena je radi informisanja Doma. To je, znači, jedini cilj. Predstavnički dom je primio k znanju informaciju na svojoj 36. sjednici. Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Konstatujem da se niko nije javio za raspravu. Zahvaljujem se na strpljenju gospodinu Kumaliću, koji je čekao ovu pretposljednju tačku dnevnog reda. Ne, nisam vas prozo nego se zahvaljujem na strpljenju vašem.

Znači, nismo imali prijave za diskusiju. Pročitali smo o čemu se radi. Ja sad otvaram glasanje po ovoj tački dnevnog reda.

Dakle, ko je za informaciju, da se informacija primi k znanju?

Konstatujem da je informacija o stanju spoljne zaduženosti na dan 31.12.2003. godine primljena k znanju Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Nadam se da nećete zamjeriti, meni je danas ovo prvo zvanično vođenje sjednice, a i radimo već čitav dan, pa koncentracija pada. Što sam tražio da se glasa o ovome.

Ad.35. Izbalansiranost kadrova u institucijama BiH

Ova tačka je uvrštena u dnevni red, na zahtjev delegata Boška Šiljegovića, po zaključku Doma sa 21. sjednice Doma naroda. Traženo je od Savjeta ministara da dostavi informaciju o izbalansiranosti kadrova u institucijama BiH. Savjet ministara je to dostvio i, evo, ja sad otvaram raspravu. Javio se, dakle, moj kolega Boško Šiljegović i ja mu dajem riječ.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Hvala predsjedniče, znam da smo svi umorni, ali, na osnovu delegatskog pitanja i zaključka Doma naroda, ja sam pripremio i daću članovima Kolegija.

Povodom dostavljenog izvještaja Savjeta ministara BiH o izbalansiranosti kadrova po nacionalnom principu, a povodom zaključka Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, sa 20. sjednice od 6.04.2004. godine, imam sljedeće primjedbe koje se odnose. Ja ću prihvatiti varijantu da možda raspravljamo na sledećoj sjednici, ali hoću da ove primjedbe pribilježite i da sljedeći put argumentovano raspravljamo o izvještaju koji treba čitati pola dana.

1. Predlagač ovog materijala nije vodio računa o tome da je u pojedinim tijelima Savjeta ministara, rukovodećim državnim služenicima istekao mandat.

Npr. Služba za zajedničke poslove institucija BiH, gdje je direktor Srbin i zamjeniku direktora Bošnjak istekao mandat 20. decembra 2003. godine, a uvršteni su u tabelu i ako nisu ponovo imenovani, niti je raspisan konkurs za izbor i imenovanje, strana desete tabele.

2. Arhiv BiH, direktor Arhiva Hrvat, razriješio je dužnosti Savjet ministara, a nalazi se u tabeli.

Konkurs za imenovanje i dva zamjenika direktora raspisan i okončan još 2002. godine, ali do danas nisu imenovani. Nije ispoštovan nacionalni balans za ostale državne službenike, strana 9. i 10. tabelel 50% Bošnjaci 50% Hrvati niti jednog Srbina. Ovo su ozbiljne primjedbe na onaj izvještaj.

3. Izborna komisija BiH nije ispoštovala nacionalnu zastupljenost konstitutivnih naroda u BiH.

Naime, od 43 popunjena radna mjesta, na 23 su Bošnjaci, na 8 Hrvati, na 5 Srbi, strana 8. i 9. tabele.

4. Agencija za državnu službu nije ispoštovala nacionalnu zastupljenost od 13 popunjenih radnih mjesta na 8 su Bošnjaci, na 2 Hrvati i na 2 Srbi. Pored toga, na radnom mjestu šefa unutrašnje organizacione jedinice su tri Bošnjaka, nema ni Hrvata ni Srba.

Strana 9. tabele.

5. Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo BiH, potpuno narušen princip nacionalne zastupljenosti, kako rukovodećih državnih službenika, tako i ostalih službenika i uposlenika.

Strana 7. tabele.

6. Kancelarija za zakonodavstvo, još uvijek nije provedena procedura za izbor i imenovanje direktora Ureda, koji ima status sekretara sa posebnim zadatkom što treba navesti u tabeli, jer nije navedeno, dok se za sve ostale rukovodeće državne službenike koji imaju taj status navedeno. Direktor treba da bude iz reda srpskog naroda, s obzirom da su druga dva stalna tijela Savjeta ministara imenovani Bošnjak, direktor Direkcije za evropske integracije i Hrvat, generalni sekretar Savjeta ministara.

Strana 6. tabele.

Agencija za statistiku BiH, nije imenovan direktor i zamjenik direktora i ako je konkurs okončan 2003. godine još uvijek egzistira poslovodni odbor koji donošenjem ovog zakona o statistici BiH više ne postoji.

Strana 7. tabele.

8. Kancelarija za veterinarstvo, sekretar nema status sekretara sa posebnim zadatkom kako je to navedeno. Netačno.

9. Tabelu treba nadopuniti sa Obavještajno-bezbjednosnom agencijom, gdje je direktor Bošnjak, zamjenik direktora Srbin i glavni inspektor Hrvat, a Savjet ministara na 60. sjednici od 24.6. usvojio je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji ove agencije.

10. Iz tabele treba brisati savjetnike, jer oni nisu državni službenici.

11. Nema podataka o Agenciji za rad i zapošljavanje.

12. Nisu inovirani podaci za Ministarstvo civilnih poslova.

Zaključak, da se traži od Savjeta ministara da izvještaj precizira i konkretizuje na način da se jasno razdvoji nacionalna zastupljenost na pozicijama rukovodećih državnih službenika, posebna tabela i na pozicijama ostalih državnih službenika uz ove nedostatke koje sam ja ...

Ja ću prihvatiti da danas ne raspravljamo o ovome. Dostavit ću Kolegiju, možda ćemo u nekom narednom periodu oko Regulatorne agencije posebno obratiti, jer njihova nacionalna zastupljenost 40% Bošnjaka, Hrvata 11%, Srba 18%, ostalih i onih koji se ne žele izjasniti 31%, pa ćemo reći da je ove grupacije više, pa ćemo vidjeti. To ćemo posebno obrditi. Prihvatam da razmatramo ovo na sledećoj sjednici. Hvala lijepo.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem se kolegi Šiljegoviću. Javio se gospodin Halid Genjac, dajem mu riječ.

HALID GENJAC

Poštovani predsjedavajući, kolege zastupnici, na kraju ovog današnjeg zasjedanja što je moguće kraće, želim prije svega da se zahvalim Vijeću ministara na ovoj informaciji i generalnom tajniku gospodinu Ćosiću, koji je, vjerovatno odigrao jednu od ključnih uloga i vrlo ažurnu ... informaciju.

Značajno je da ovu informaciju, kao početnu informaciju imamo iz više razloga.

Prvo, iz razloga što je veliki broj institucija BiH uspostavljen. Mi smo donijeli potrebne zakone, ali onaj drugi korak, koji je isto tako nužan za ispunjavanje uslova iz Fizibiliti studije, a to je funkcionisanje tih institucija, ne funkcioniraju iz tih razloga, jer nisu zaposleni svi koji potrebno je da budu tamo zaposleni.

Drugo razlog zašto je dobro što smo dobili ovu informaciju je to, što vrlo često se paušalno i rekao bih po razno-raznim aršinima i za razno-razne potrebe govori o zastupljenosti kadrova i zaposlenih u institucijama BiH. Nekad se navodi, zavisno od govornika, da je previše Srba, nekad se govori da su Bošnjaci sva mjesta zauzeli, nekad se govori da je Hrvata negdje puno, negdje malo itd.

Međutim, po prvi put rekao bih imamo priliku da barem u jednom materijalu sumarno koji ima nedostataka imamo početnu informaciju da, ipak, vidimo da te priče vrlo često nemaju potpune utemeljenosti.

Iz navedenih razloga i uvažavajući primjedbe koje trpi ovaj materijal i kojih će, vjerovatno još biti, ja mislim da bi bilo dobro da današnji zaključak bude da se svim klubovima ostavi 15-tak dana vremena da dostave primjedbe na ovaj tekst, da zatraže dodatne informacije od Vijeća ministara, pojašnjenja tamo gdje nisu jasne pozicije i da nakon toga Vijeće ministara u određenom roku odgovori na te informacije. Naravno, ja mislim da treba voditi računa o tome da je Ustav BiH i Zakon o Vijeću ministara jasno propisao principe zastupljenosti za funkcionere, ministre, zamjenike i sekretare i generalnog sekretara.

S druge strane, Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH i Zakon o upravi, kao sistemski zakoni iz oblasti uprave, te Zakon o ministarstvu i drugim organima uprave za rukovodeće državne službenike, ostale državne službenike i uposlenike u organima uprave i upravnim organizacijama utvrđuju jedne principe, a za funkcionere druge principe. Za jedne je princip nacionalne parcipacije na način ravnopravne zastupljenosti, za druge je princip prema posljednjem popisu stanovništva. Mislim da treba imati u vidu prilikom razmatranja ovih izvještaja, ali mislim generalno da, budući da se radi o velikom broju podataka, velikom broju institucija, da je potrebno svakom klubu dodatno da razmotri da uoči primjedbe, postavi pitanja, formuliše ta pitanja i mislim da bi bilo dobro da se da neki rok od 15 dana, a nakon toga da Vijeće ministara odgovori. Hvala.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem kolegi Gencu. Mislim da je dao jedan konstruktivan, opširan prijedlog. Ne vidim više prijavljenih. Ja predlažem da se složimo sa ovim zaključkom koji je predložio gospodin Genjac, da se u roku od 15 dana svi klubovi da dostave svoje sugestije i prijedloge. Hoće gospodin Boško Šiljegović i dajem mu riječ.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Zamoljavam kolegij i sekretara Doma da ove primjedbe koje sam ja pročitao, koje su konkretne, da se dostavi jednom i drugom klubu, odnosno Hrvata i Bošnjaka i ako oni budu imali svoje primjedbe da upute nama.

GORAN MILOJEVIĆ

Dobro, zahvaljujem i zaključujem 25. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Sjednica je završila sa radom u 19,55 sati.